

GORENJJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

KOMPAS
JUGOSLAVIJA
POSLOVALNICA
NOV
NAMI
VŠKOFJI LOKI
tel.: 61-957

Odprite strani

BOJAN DREMELJ

Prepričan sem, da bi veliko bolj o cenili človeka, ki bi ponosno priznal napako in jo popravil

JANEZ ŠTER

MARIJA VOLČJAK

Stvari se morajo najprej prelomiti v partiji

DR. FRANE ADAM

JOŽE NOVAK

Če vojska prevzame oblast, ne bo potrebovala vseh političnih garnitur

Ni nam treba piti kave

Počasi, v skrivnost ovite polze v javnost informacije o dogovorih z mednarodnim denarnim skladom, zadnje pravijo, da so stvari v glavnem usklajene, pripravljene za podpis stand by aranžmaja.

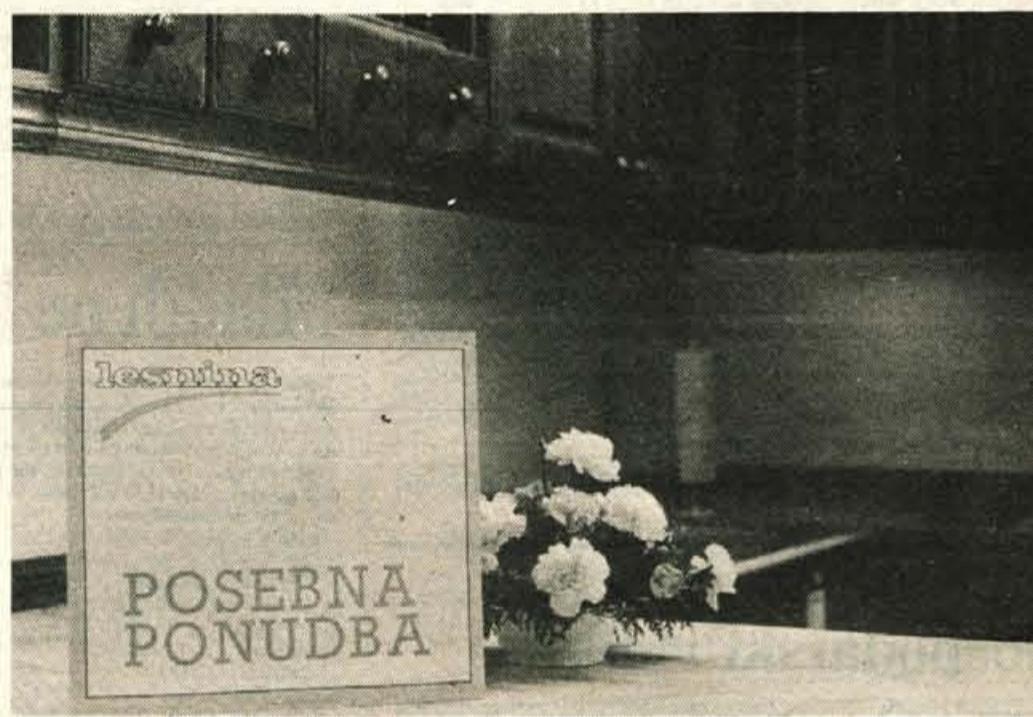
Ni nam treba piti kave, obračati skodelico in ugibati, kaj nas čaka. Znano je, kaj mednarodni denarni sklad zahteva od tistih, ki trkajo na njegova vrata, ker ne morejo več odplačevati tujih posojil. Njegove zahteve so trde, odnosno surov. S kančkom logičnega sklepanja je torej moč dokaj zanesljivo reči, kaj nas čaka, kdor pa si nerad ubija glavo, lahko prelisti šest let stare časopise in preleti tedanje članke in angažirane komentarje. Letos smo se namreč znašli tam, kjer smo bili leta 1982.

S prvim valom nas verjetno čaka sprostitev nekaterih cen, seveda predvsem tistih izdelkov, katerih ponudba je na jugoslovenskem trgu bistveno večja od povpraševanja in zategadelj vlaže pričakuje, da ne bodo podvijala. Verjetno bo to pohištvo, tekstil in še kaj, nakaj dražje bo prav gotovo, saj bodo na trg prišle vse od oktobra naprej uveljavljene sive cene. Konkurenca bo še bolj ostra, saj izdelovalci že zdaj kupecem dajejo ugodne kredite.

Tja do 15. maja bodo prišle na vrsto še nekatere druge cene, seveda tudi dinar, njegovemu razvrednotenju bodo podrejene oblike porabe, seveda tudi plače. Nič ne pomagajo tih obljube, da plače ne bodo zamrznjene, bodo že v takšnih kleščah, da ne bodo mogle hitreje od dogovorjene inflacije.

Zgodovina se ponavlja, pravi pregovor, toda drugič kot farsa. Dogovarjanje, kolikšna bo lahko inflacija, je resnično grenko smešno, saj v sloviti resoluciji za letošnje leto, ki je bila sprejeta s tolikšnimi naporji, piše, da bo pristala na 32 odstotkov. Zdaj pa smo v dogovarjanjih z mednarodnim denarnim skladom pribarantali 94 odstotno, kar naj bi tolmačili kot naš uspeh. Tuji se torej strinjajo z našo politiko nadaljnjeva razvrednotenja dinarja, zahtevajo le, da je nekoliko počasnejše, ne več 167 odstotno. Obučen dinar jim torej povzroča manj skrbi, kot bi ga moral nam samim, sicer pa je navsezadnje trdnost valute stvar vsake države same. Jugoslavija pa očitno v premagovanju stagflacije še vedno ne stavi na trdnost dinarja, kakor uči izkušnje drugih držav, ki so imele podobne probleme.

M. Volčjak

Janez Stanovnik in dr. Janez Pleterski izvoljeni

Le v Radovljici volitve niso zaključene

Kranj, 14. aprila — Včeraj so po vseh slovenskih občinah izvolili nova vodstva, večina sicer s kandidati, ki so te funkcije opravljali že prej. Tako so na Gorenjskem predsedniki skupščin občin ponovno: Ivan Torkar v Kranju, Jože Albreht v Škofji Loki, Jakob Medja na Jesenicah in Ivan Kapel v Tržiču. Kljub štirinajstim evidentiranim kandidatom za predsednika občine v Radovljici, niso izbrali novega župana. Zato bodo volilni postopek v prihodnjih dveh mesecih ponovili. Po vseh občinah so izvolili tudi podpredsednike skupščin, predsednike in podpredsednike zborov združenega dela, predsednike in podpredsednike zborov krajevnih skupnosti ter predsednike in podpredsednike družbeno političnih zborov.

Za predsedniku predsedstva SR Slovenije so, prav tako včeraj, izvolili Janeza Stanovnika, dr. Janeza Pleterskega pa za člena predsedstva republike. Pri republiški volilni komisiji so povedali, da sta Stanovnik in Pleterski dobila večino glasov v 56 občinah. Za nosilca teh funkcij bosta razglasena na zasedanju vseh treh zborov republike skupščine 8. maja.

V. Stanovnik

Najboljši amaterski filmi na Jesenicah

Jesenice, 14. aprila — Zveza kulturnih organizacij Jesenice in filmska skupina Odeon sta pripravili že XV. mednarodni festival amaterskega filma v dvorani gledališča Tone Čufar. Filme, ki so prispele iz Alžirije, Avstrije, Belgije, Bolgarije, Čehoslovake, Finske, Francije, Irske, Italije, Madžarske, Malte, Portugalske, Španije, Švice, Velike Britanije, Zvezne republike Nemčije in Jugoslavije, so najprej prikazali po vseh osnovnih šolah občine.

Danes, v petek, 15. aprila, bodo predvajali izbrane športne in planinske filme ter filme preminulih avtorjev, v soboto, 16. aprila, pa bodo v gledališču Tone Čufar po kulturnem programu podelili nagrade in prikazali vse najboljše nagrajenе filme.

D. S.

Za umetnostno in zdravstveno vzgojo spet številčne ocene

Zakaj sredi šolskega leta?

Kranj, 13. aprila — Pojav je ob številnih žgočih, ki tarejo naše šolstvo, obroben, vendar zaradi svoje tragikomicnosti vreden posluha. S 27. marcem so se namreč v srednje šole vrnile številčne ocene za umetnostno in zdravstveno vzgojo.

Nadomestitev opisnih ocen s spodbudnejšimi številčnimi so terjali zlasti učitelji. Z ocenami manj uspešno, uspešno, zelo uspešno so namreč učence težko pripravljali, da bi pozorno sledili pouku, še težje, da bi se predmetov zdravstvena vzgoja in umetnostna vzgoja pridno učili. Ocenje od ena do pet so torej šiba proti lenobi.

Zanimivo je, da tudi nekateri učenci želijo številčne ocene, ker jih stimulirajo za učenje.

Smešno je le, ker stara novost prihaja sredi šolskega leta oziroma, točneje, ob prelому tretje in četrte redovalne konference. Kako naj se v šolah ravna? Republiški komite za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo je s pismom 6. aprila umno svetoval, naj opisne ocene po svoji presoji preračunajo v številčne. To pomeni, naj tam, kjer tretje alne konference še niso imeli, zapišejo številke, drugje pa odbržijo MU, U in ZU.

Jaz pa mislim, da ne bi bilo prav nobene škode, če bi s spremembami počakali še eno konferenco, do novega šolskega leta. Vsaj posmehu bi se ognili, če že ne nepotrebnim sitnostim po zbornicah.

H. Jelovčan

Prometno tekmovanje za kranjske šolarje

Kranj, 14. aprila — To soboto, 16. aprila 1988, bo v srednje-

Spretnostna vožnja je najzanimivejši del prometnih tekmovanj mladih.

šolskem centru Iskre v Kranju občinsko tekmovanje Kaj več o prometu za osnovnošolce in srednješolce. Na tekmovanju bodo sodelovali ekipe s po štirimi tekmovalci, rezultati pa bodo šteli tudi za posamično uvrstitev po starostnih skupinah.

Najprej bo na sporednu testiranje znanja v cestno prometni predpisih. Zatem se bodo osnovnošolci podali na približno 10 minut dolgo ocenjevanju vožnjo s kolesi po kranjskih ulicah, srednješolci pa bodo to nalogu opravili s kolesi z motorji. Tekmovanje bodo nadaljevali in sklenili s praktično vožnjo na poligonu, kjer bodo vozniki dokazovali svojo spremnost s premagovanjem različnih ovir. Najuspešnejši tekmovalci si bodo pridobili pravico nastopanja na republiškem prometnem tekmovanju, ki bo v Kranju naslednjo soboto.

S. Saje

Za socializem po meri ljudi

Kako in s kom

Kranj, 14. aprila — Teze za konferenco Zveze komunistov Slovenije 22. in 23. aprila opozarjajo na dvoje: ugled in učinkovitost Zvezde komunistov nista bila še nikdar na tak nižki stopnji kot sedaj, prav tako pa tudi družbeni kriza ni bila nikdar tako globoka kot sedaj. V obeh ozirih sta možna le dva izhoda: v zgodovinskem preživelo, brez materialno in duhovno bogatega socializma, ali pa v demokratično skupno snovanje bolj svobodne socialistične samoupravne družbe in takšnim razmeram prilagojeno Zvezo komunistov. V tej zmedni konferenci slovenskih komunistov troje načrti izločiti med mnogočo vprašanjem najbolj bistvena in z njihovim razreševanjem graditi razvoj in reševati tudi obrobeje, pa vseeno pomembna vprašanja, s kom bo mogoče ter spremembe dooseči, kdo je lahko nosilec pozitivnih sprememb, in kako doseči to družbeni in hkrati partizko prenovo po meri ljudi. Slovenska partija s tezami, ki imajo tudi programsko obeležje, želi dobiti med ljudmi čim več zaveznikov. Odklanja vmešavanje politike v gospodarstvo in pretirano pravno in bi-

rokratsko urejevanje zadev, zagovarja pa pravne sodobnega gospodarjenja in sproščanja znanja in ustvarjalnosti ljudi. V političnem sistemu je birokratska logika skupaj s samovoljijo in odtujenimi centri politične moči dobila preveliko veljavo. Politični sistem mora biti racionalnejši, pa zato bolj samoupraven. To po mnenju slovenske partije pomeni več ustavnosti, zakonitosti etike in morale, učinkovitejše delovanje federacije, večjo suverenosnost narodov in njihovo sodgovornost za skupni razvoj, javni družbeni nadzor nad oblastjo in njenimi organi, razmejitev pristojnosti in odgovornosti, svobodo javne besede in izražanja pluralizma samoupravnih interesov in poenostavitev delegatskega sistema. Skratka sistem, v katerem bodo zagotovljene človečanske pravice in svobočine. Zveza komunistov vidi v tem tudi glavne vzdode svoje prenove, pomlajevanja, vendar ne na osnovi novačenja, zagovarja demokratični izbor kadrov ter notranjo partizko demokracijo, svoboden in javen boj mnenj, novo politično kulturo.

J. Košnjek

Gorenjski kandidati

Radovljica — Na posvetu vodstev Občinskih konferenc ZSMS Gorenjske so med drugim obravnavali tudi področje kadrovanja in organe Republike konference slovenske mladinske organizacije. Najdogovornejši gorenjski mladinci so se zedinili in za predsednika RK ZSMS predlagali Romana Lavtarja z Jesenic, za sekretarja Zorana Klemenčiča iz Kranja, za vodjo centra za informiranje Petro Škofic ter vodjo centra za prosti čas Jožeta Artnaka.

V. Bešter

VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH USLUG

KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Daleč od mučeništva

Zvezni izvršni svet po dveh letih, tako kot zakon veleva, poroča našim delegatskim organom po republikah in pokrajnah ter na zvezni ravni o svojem delu. Ko je 107 strani obsegajoče pisanje ugledalo beli dan, so predstavniki vlade pozvali k kritični in demokratični obravnavi, k dialogu, vendar naj bodo kritike utemeljene. Zrazen niso pozabili dodati, da v državi še zdaleč ni vse v redu, da so bile nekatere slabosti podelovane od predhodnih vlad, na glavo pa smo si nakopali nove skrbi, ker smo bili pač vsi sila neposlušni in smo grešili od prvega do zadnjega. Tudi v vladi ni bilo sicer vse tako, kot bi bilo treba in se pripravljajo nekatere kadrovskie spremembe ter reorganizacije, vendar je zvezni izvršni svet delal izključno skladno s svojo pristojnostjo, težil k koreniti prenovi gospodarskega sistema in se zavezalo loteval svoje naloge. Za podkrepitev te ugotovitve je v poročilu nekaj številki, ki kažejo, da je vlada veliko zasedala, obravnavala 5348 točk dnevnega reda, predlagala skupščini v spremembi 216 zakonov, sama pa sprejela 6000 sklepov. Človek dobiva vtis, da je bil zvezni izvršni svet zadnji dve leti eden največjih jugoslovenskih mučenikov.

Nočemo oporekati nedvomno dobro opravljeni tourstni statistiki. Prav tako priznajmo, da smo po umiku vlade Milke Planinc, kar se je pač moralno zgoditi klub obetavnim dosežkom na ključnih gospodarskih vprašanjih, od sedanja vlade pričakovali nadaljevanje sicer počasnega, vendar zanesljivega preporoda jugoslovenskega gospodarstva. Naredili smo pa dolg korak nazaj. Obtičali smo na točki, mnoga nižji od tedanje, ko je sedanja vlada prevzela krmilo. Seznam očitkov, zakaj ni bilo želenih učinkov, je dolg in še posebej v Sloveniji znani.

V Sloveniji je bila na seji republiške skupščine 16. marca dana zahteva po ugotovitvi odgovornosti in razlogov za odstop zveznega izvršnega sveta za sedanje stanje, ko so bili z ukrepi preko noči podrti še zadnji oporniki normalnega gospodarjenja in naših razmerah. Skladno s poslovnikom je skupščina dala pobudo za oceno dela vlade predsedstvu Slovenije, republiški konferenci SZDL in izvršnemu svetu, mnenje teh organov pa bo predloženo republiški skupščini, ko bo obravnavala poročilo vlade. Brez predpostavke, da je pač vlado najlaže kritizirati in tudi terjati odstop, morajo biti jasni odgovori vsaj na naslednja vprašanja: ali so bile pristojnosti zvezne vlade res tako velike in vsemogočne, da se je lahko vtikal v use, ali smo neuspešni zaradi tega, ker smo ubrali napačno politiko ali zato, ker dogovorjene politike nismo uresničevali, ali je bila v teh dveh letih sploh dana možnost javnega dialoga o odprtih vprašanjih sedanosti in razvoja Jugoslavije, na kar pa zvezna vlada sedaj poziva (predsednik Mikulič že lep čas ni jano spregovoril), in, ali je bila vlada prisiljena ukrepati tako zaradi tega, ker so v državi še močnejši po vplivu od nje.

V luči odgovorov na ta vprašanja ne bo priložnosti za sprenevedanja in tudi krivda ali nekrivda vlade bosta še jasnejsi ter očitnejši.

Razprava o ustavnih amandmajih

Gospodarski vidik

Tržič, 15. aprila — Občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in Zavod za kulturo in izobraževanje pripravljajo v petek, 15. aprila, ob 17. uri, razgovor o ustavnih spremembah na temo gospodarski vidik. V Osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču bo o spremembah govoril dr. Rado Bohinc.

V. S.

Letna skupščina kranjskega turističnega društva

Kranj, 15. aprila — Turistično društvo Kranj pripravlja danes, v petek, 15. aprila, redno letno skupščino, na kateri bodo spregovorili o delu društva, izvolili nov odbor in spregovorili o programu dela v naslednjih dveh letih. Skupščina bo v posebnih sobi gostilne Stari Mayr, začela pa se bo ob 18. uri.

V. S.

Drugi otroški turistični festival

Kamnik, aprila — Po lanskem srečanju na Polzeli, so se turistični podmladkarji odločili, da se letos srečajo in tekmujejo v Kamniku. Turistični festival, ki bo potekal pod naslovom Turizmu pomaga lastna glava, tako danes, 15. marca, pripravljajo mladi Kamničani. Festival se bo začel ob 10. uri s svečanim pozdravnim govorom ravnatelja kamniške osnovne šole, zaključil pa pozno poopoldne s tekmovalnim delom srečanja ter podelitev priznanj najuspešnejšim tekmovalcem. Organizator prireditve je Turistična zveza Slovenije.

V. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35 - letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofje Loke in Tržič.

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lesa Mencinger (kulturna), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, izšolski klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjev (notranje politika, sport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (sport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kultura), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija).

Casopis je poltednik. Izhaja ob torkih in petkih.

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500 — 603 — 31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28 — 463, novinarji in odgovorna urednica 21 — 860 in 21 — 835, ekonomski propaganda 23 — 987, računovodstvo, naročnine 28 — 463, mali oglasi 27 — 960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem imenu 421 — 1/72.

uredništvo tel. 21860

Konferenca Zveze komunistov Slovenije naj ne bo poročanje

Ne s palico, ampak s programom

Ljubljana, 11. aprila — Nihče ne bo več pristajal, da mu bomo obljudljali in ga s palico prijanjali v raj, ampak ljudi lahko pritegne v prijadevanja za blagostanje samo dober, združen program.

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije prihaja pred konferenco tudi s svojo odgovornostjo za opravljeno delo v preteklih dveh letih po 10. kongresu. Konferenčne teze "Za socializem po meri ljudi" skušajo oceniti preteklo delo na bistvenih področjih delovanja partije, predvsem pa so usmerjene v prihodnost. Zato menimo, da nimamo prav nobene potrebe, da na konferenci pišemo nov program do 11. kongresa čez dve leti, ampak sedanje teze lahko samo dopolnilo. V njih je dovolj izrazit razvojni naboj in skoda bi bila, če bi zvodenel. Ugotoviti moramo, ali smo sposobni za tako delo, ali smo vredni zaupanja. Nimamo še pravega koncepta razvoja, ki bi bil pisani na kožo čim več ljudem, ki bi jih mobiliziral. Zato je še vedno dovolj nezaupanja v partijo, brez resničnega zaupanja pa je težko delati, je dejal pred konferenco Zveze komunistov Slovenije, ki bo 22. in 23. aprila v Cankarjevem domu v Ljubljani, sekretar predsedstva CK ZKS Miloš Prosenec.

Ljudje pravijo, da dela partija prav, ko je ostra v razreševanju slovenskih in jugoslovenskih konfliktov, vendar so takšne pohvale še

preveč podobne trepljanju po ramu. Mnogi komunisti, na partijskih sejah zelo glasni in zagreti za partijsko politiko, med ljudmi umolknijo in niti ne povedo, kdo so ali se celo prelevijo v nasprotne politike Zveze komunistov. Stihija ne more gospodariti v boju za napredek, politika in politiki morajo delati javno in tudi svoja stališča zagovarjati javno. Partija bo tako gradila razlikovanje in dejavnosti, ne besedah, potegnila mejo ločnice med tistimi, ki v njih sodijo in onimi, ki se lahko brez škode poslovijo. Ljudje vedo, kakšen raj na zemlji želijo, zato jih vanj ni mogče priganjati s palico, ampak naprednim programom. Če je 2000 izstopov in brisanj v Zvezzi komunistov Slovenije letosnjega januarja in februarja pokazal taka ločevanja, potem je to dolgoročno dobro za prenovo partije.

Konferenca ZKS ne bo ločena od priprav na konferenco Zveze komunistov Jugoslavije, vendar slovenska partija jasno postavlja: s kakšnim obrazom gremo lahko na prihodnji kongres, če nismo uresničili bistvenih nalog resolucije in smo se poenotili samo v besedah; nihče nima osnove videti v vsaki različnosti že nevarnost za samoupravljanje in socializem, prav tako pa vsaka različnost še ni neenotnost. Kakšen smoter ima iskanje skupnega imenovalec za probleme, za katere enakih sablon ne more biti.

J. Košnjev

Tržički komunisti o tezah za konferenco ZKS in ZKJ

Mladih ne bomo pridobili z referati

Tržič, 11. aprila — Ko so sekretarji osnovnih organizacij ZK v tržički občini v ponedeljek popoldne govorili o tezah za bližnjo konferenco ZKS, so ugotavljali, da je večino ugotovitev v tezah pravilnih, da je v njih povedanega marsikaj takega, kar zadeva tudi tržičko občino in njeno gospodarstvo, da je opisan razvojni koncept takšen kot ga podpirajo tudi v Tržiču, in da je pravilno zastavljena tudi prenova zvezne komunistov.

Jože Klofutar, sekretar občinskega komiteja, je povedal, da tudi tržički komunisti predlagajo takšno prenovo zvezne komunistov, kot jo prinašajo teze za konferenco, zato tudi teze, ki bi jih zapisali tržički komunisti, ne bi bile dosti drugačne. Hkrati pa poudarjajo, če se teze ne bodo uresničevale, če naša usmeritev na vseh področjih ne bo potekala, kot jo nakazujejo teze, bo to le še eden referat, ki ne bo uresničen, kot je ostalo kup neueresničenih nalog, ki so bile sprejete na zadnjih kongresih.

Brane Lahajnar iz OS heroja Bračiča se je spraševal, kaj ima

mo od tega, če so teze res dobre, če vsi vemo, kako bi bilo treba delati, uresničevati cilje strategije inovacijske družbe, kot naj bi bila naša, če pa potem delamo drugačno, sprejemamo drugačne zakone. Janko Neme iz Podljubelja je prvi spregovoril o mladini, ki nočajo v vrste zvezne komunistov, saj vidijo nepravilnosti med člani. Predlagal je, da naj tisti vodilni delavci (večina članov zvezne komunistov), ki vidijo, da niso sposobni za takšno delo, raje delajo za stroji, pač tisto, za kar so sposobni, kajti z neznanjem rušijo ugled svoje organizacije. Ivo Majdič iz Bi-

strice je predlagal, da je teze treba podpreti, vendar od besed preiti k dejancem. Konferenca bo zgodovinski trenutek v razvoju zvezne komunistov le, če se bo do načrti uresničevali in bodo podporo dobili v vsej državi. Hkrati je poudaril, da se boji, da bo odpor pri tezi, ki pravi, da komunisti niso partija na oblasti, saj se marsikdo ne bo mogel sprizagniti s tem dejstvom.

Joži Kogoj, ki bo delegatka na republiški konferenci, je izpostavila težak položaj tržičkih tovarn, za kar pa niso krivi delavci, ki dobro delajo, temveč zakoni, med drugimi tudi devizni. Delavci tudi težko čakajo upokojitev, zato jih je razburil predlog, da bi podaljšali delovno dobo. Medtem ko tovarne najema kredit za plače, dajejo velike prispevke za nerazvite. Mlade skrbijo usoda, kaj bo z njimi in za

Očistimo Tržič

Tržič, 15. aprila — Naslednji teden, od 18. aprila do 26. aprila, v tržički občini pripravljajo akcijo pod naslovom "Očistimo okolje". Vse občane, društva in sole vabijo, da se vključijo v akcijo in poskrbijo za lepše okolje. Program očiščevalnih akcij imajo v vseh krajevnih skupnostih.

To se pojavljajo tudi članki v njihovih glasilih, ki skušajo odkriti nepravilnosti. Takoj morajo odgovarjati za vsako stvar, starejši, ki pa so marsikaj zagrezili, pa ne odgovarjajo nikomur. Ta pa je eden vzrokov, da mladino necejo v vrste zvezne komunistov, je poudarila Jožica Kogoj. V. Stanovnik

Radovljško gospodarstvo: rezultati manj slabi kot drugod

Elan podpira tri vogale

Radovljica, 12. aprila — Čeprav je radovljško gospodarstvo doseglo lani boljše rezultate kot v drugih gorenjskih občinah in večini slovenskih, jih v komitezu za družbeno planiranje in gospodarstvo in v izvršnem svetu ne ocenjujejo za dobre, temveč za manj slabe kot drugod.

Če se gospodarstvo potaplja, se bo radovljško med zadnjimi, so na pol v šali, na pol zares dejali na torkovi seji izvršnega sveta in pojasnili, da bi bila slika precej drugačna, če bi popustil glavnemu vlačnemu konju, begunjski Elan, ki je lani ustvaril že 62 odstotkov vse akumulacije v občini. V komitezu za družbeno planiranje in gospodarstvo so za vsak primer, da ne bi Elanova uspešnost preveč zameglila rezultatov ostalega dela gospodarstva, ocenili gospodarjenje še brez prispevka Elana in ugotovili, da bi bilo radovljško gospodarstvo v takšnih okoliščinah na (slabem) slovenskem povprečju.

Kot smo slišali na seji izvršnega sveta, so gospodarski rezultati v občini predvsem odraz neustreznih ekonomske politi-

ke, ki jo vodi zvezni izvršni svet. Zaključni računi so pokazali, da tudi novi obračunski sistem ni postavil gospodarstva na realna tla — dohodek je precenjen, po nekaterih ocenah kar za 15 odstotkov. Administrativno določanje cen je povzročilo prelivanje dohodka in akumulacije iz predelovalne v bazično industrijo. Gospodarstvo je preveč obremenjeno in ga še naprej obremenjujejo. Radovljško je predlagalo razpolagalo z več kot 61 odstotkom dohodka, lani samo še s 57. Osebni dohodki so se realno zmanjšali za šest odstotkov, najnižji pa so bili v Almirinah in Vezenjih tožidih in v frizerskem salonu Nada (povsod pod 200 tisočakov). Delež akumulacije v dohodku se je lani v primerjavi z letom prej zmanjšal z 19,4 na 18,2 odstotka, kar 22 organizacijam pa je lani ostalo

manj denarja za posodabljanje in druga vlaganja kot leto prej. Dve sta celo zabredli v izgubo: Alpetourov tozd Hoteli Bohinj je izkazoval za 378 milijonov dinarjev in Kompasov tozd Hoteli Bled za 559 milijonov — prvi zaradi izgradnje apartmajev v Stari Fužini, drugi zavoljo gradnje hotela v Ribnem. Obe organizaciji sta pokrili izgubo z lastnimi in občinskim rezervami.

Industrijska proizvodnja se je lani v primerjavi s predlagani zmanjšala, prav tako število gostov in nočitev (izjemne so tudi). Izvoz so povečali skoraj toliko, kot so načrtovali v resoluciji, konvertibilnega prisojila presegli. Ohranili so realni obseg naložb, zelo se je povečala brezposelnost, delovne organizacije so zaposlile skoraj tretjino delavcev iz drugih republik, medtem pa so morali domačini poiskati zapošljitev zunaj občine.

C. Zaplotnik

Zaposlovanje ubira svoja pota

Izvoz znanja in uvoz neznanja

Radovljica, 12. aprila — Ko je radovljški izvršni svet na torkovi seji obravnaval analizo zaposlovanja in kadrovskega razvoja občine ter analizo novozaposlenih delavcev iz drugih repub

Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi in možnostmi povezovanja kmetijskega in gozdarskega zadružništva

Les je edini »pridelek«, ki ga kmet ne sme prodajati po svoji volji

Kranj, 13. aprila — Na kmetijsko-gozdarskem semju v Kranju je bilo v sredo v okviru dneva gozdarjev posvetovanje o nekaterih značilnostih gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v Sloveniji. Posvetovanje je bilo še toliko zanimivejše, ker se je ob ustavnih razpravi odprlo vprašanje o možnostih povezovanja kmetijskega in gozdarskega zadružništva (zlasti v gorski svetu) in o nekaterih drugih spremembah v gozdarstvu.

Priznani gozdarski strokovnjak dr. Iztok Winkler je že v začetku povedal, da moramo pri razpravljanju o zasebnih gozdovih vedno imeti pred očmi slovensko posebnost — veliko razdrobljenost zasebnih gozdov, ki se kaže v izjemno majhni povprečni velikosti posesti (2,7 hektara) in v velikem številu prostorsko ločenih parcel (3,8). Kmetje razlagajo z nekaj več kot tremi četrtinami vseh zasebnih gozdov v Sloveniji, dobra petina pa je v rokah nemetov. Le sedem od stotkov lastnikov gozdov od skupnega števila 250 tisoč redno, vsako leto oddaja les, ostali pa le občasno ali nikoli. Kmečka gozdarsvra ustvarijo z gozdom povprečno 4 do 5 odstotkov prihodkov, sicer pa je ta delež odvisen od velikosti kmetije oziroma gozda. Na gorskih kmetijah v kranjskem gozdarskem območju predstavljajo prejemki od prodaje lesa skoraj tri četrtine vseh zaslužkov na kmetiji. Poseben problem so kmetije z ostarem gospodarjem in družinskim članom, ki sami ne zmorcejo sedaj in spravila lesa, niso pa pripravljeni odstopiti gozdov (v zameno za prizivino) temeljnimi organizacijam kooperantov.

Vpliv posestnikov na odločitve je majhen

Dr. Iztok Winkler je poudaril, da je treba pri nadaljnjem razvoju zasebnega gozdarstva računati predvsem na prispevki lastnikov gozdov, ki naj ne bi delali le v svojem gozdu, temveč tudi v "sosedovem". Izkušnje s tolminskega območja so v glavnem pozitivne in bi jih zato morali uveljaviti tudi v drugih gozdnih gospodarstvih. GG — ji bi morali biti tudi bolj odgovorni za razvoj kmetij, še zlasti tistih, kjer je gozdarstvo prevladujoča dejavnost, sicer pa bi morali to odgovornost prevzeti skupaj z drugimi (kmetijskimi, turističnimi) organizacijami. "Ne bi se še upal trdit, da so v Sloveniji

že prešli od klasičnega odkupa lesa do dejanskega skupnega gospodarjenja z gozdom. Vseh nalog, ki jih imamo do zasebnega sektorja, še ne uresničujemo, zlasti v gospodarskem računu, ki še ni "cist" in se pogosto omeji le na odkupno ceno brez izračuna, kaj renta, kaj povračilo za opravljeni delo in za uporabo delovnih strojev..." je dejal dr. Winkler in nato pojasnil, da je vpliv gozdnih posestnikov na poslovne odločitve majhen, kot je majhen tudi vpliv gozdnih delavcev, zaposlenih v gozdarstvu. Vse več je tudi opozoril inšpekcije, da je stanje v zasebnih gozdovih slab in da je gozdnih red marsikje že precej porušen, vprašanje pa je, kako zagotoviti večje skrb, saj je vsakomur jasno, da je nadzor temeljne organizacije kooperantov nad svojimi člani iz povsem človeških razlogov težak.

Prosta prodaja — voda na mlin špekulantskega obnašanja?

Delavci v gozdarstvu, lastniki gozdov in (žal) tudi tisti, ki se na to dejavnost bolj malo razumejo, si zadnje čase pogosto zastavljajo vprašanje, kako organizirati zasebno (in družbeno) gozdarstvo. Ali je smiseln ločevati zasebni in družbeni sektor, ko bi lahko iste vsebinske cilje dosegli v enotni organizaciji? Kmetija je ena celota — zakaj ne bi kmet sodeloval le z eno organizacijo, s kmetijsko — gozdarsko zadružno? Zakaj ne bi zadružna prodajala lesa, gozdro gospodarstvo pa naj bi obdržalo vse druge gozdarske naloge?

Ko je dr. Winkler analiziral pobude, je dejal, da spremembe — kakršnekoli že bodo — ne smejo "podreti" ustavnega načela o skupnem gospodarjenju z gozdom. Po njegovem mnenju izhodi ni enovita (enotna) zadružna kmečka in gozdnih posestnikov, kot predlagajo nekateri. Takšna organiziranost bi oslabila vezi zasebnega gozdarstva z

družbenim in ogrozila enoten pristop do gozdu, njihovo trajnost in donosnost. To je v zaostrenih gospodarskih razmerah in vse večjih škodljivih vplivih na gozdove še posebej pomembno. Po mnenju gozdarskih strokovnjakov je nesprejemljiva tudi delitev, po kateri bi gozdnemu gospodarstvu opravljala gozdnogojitvena dela, kmetijske zadruge pa bi prevzele izkorisčanje gozdov, ker gre za dejavnosti, ki sta tesno povezani in soodvrsni. Takšno prepletanje narekuje enovito delovno organiziranost na določenem območju, enotno strokovno delo in nedeljivo odgovornost.

"Očitno pa je, da zagovornikom teze o enotni zadružni organiziranosti kmetov ne gre toliko za gozdro proizvodnjo in njeno celovitost, ampak predvsem za prodajo gozdnih sortimentov," je dejal dr. Winkler in pojasnil, da v razmerah, ko je povpraševanje večje od ponudbe, prihaja do špekulacij, prodaja lesa mimo gozdnemu gospodarstvu in do predelave v (dražje) polizdelke — deske, oapa... "Pri tem je treba reči, da boljši finančni rezultati ne dosegajo zaradi smotnejšega dela, večje produktivnosti ali boljše izbrane možnosti, temveč predvsem zaradi utaja plačila prometnega davka in prispevka za vlaganje v gozdove."

"Priznati je treba, da je les edini "pridelek", ki ga kmet ne sme prodajati po svoji volji, ampak je vezan na skupno prodajo v okviru gozdnogospodarske organizacije. Monopolni položaj gozdnih gospodarstev pri prodaji lesa je postavljen z ustavnim določilom o skupnem gospodarjenju in z zakonsko opredelitvijo, kaj obsegata gospodarjenje z gozdom. Razlogi za tako ureditev so znani, prizadetvi pa se moramo, da vsaj omilimo nekatere bistvene posledice monopolnega položaja," je dejal dr. Iztok Winkler. S spremembami je treba doseči, da bo do gozdnemu gospodarstvu odkupovala les po kakovostnih razredih in ne po neki povprečni ceni in ga prodala tja, kjer zanj več plačajo. Tisti del predelovalne industrije, ki pa ne bi zmogel konkurenčnih cen, naj bi se zamislil nad predelavo in proizvodnim programom.

C. Zaplotnik

C. Zaplotnik

GRAD za uvajanje sodobne informacijske tehnologije

Strokovnost in zagnanost

Ljubljana, 13. aprila — Delovna organizacija GRAD, ki jo je lansko poletje ustanovila Papiografika, ponuja tisto, kar so številne delovne organizacije in posamezniki pri uvajanju sodobne informacijske tehnologije ter pri modernizaciji poslovanja in proizvodnje, večkrat pogrešali. Tako so imeli mladi strokovnjaki že prve mesece

Te dni je začela z rednim delom, po sedmih mesecih poskusne poslovanje, delovna organizacija, ki nosi ime GRAD in pomeni informacijsko organizacijsko svetovanje in inženiring. Pomeni pa še veliko več, saj s svojim poslovanjem, ki je v celoti podprt z računalniško opremo, grad integralne informacijske sisteme in oblikuje računalniško podporo posameznim delov poslovnega in proizvodnega procesa na storjni opremi različnih proizvajalcev.

Težko je naštaviti, kaj vse potuje enajst zaposlenih v novi

delovni organizaciji, gotovo pa je, da takšne organizacije potrebujemo in zato so sredstva za njeno ustanovitev poleg Papiografike zbrali tudi pri Izvršnem svetu SO Ljubljana — Center, Zvezni organizacija za tehnično kulturno ter Tovarni pohištva Češpovan. Grad že gradi informacijski sistem v občini Ljubljana Center, sodeluje pri uvajanju sodobne informacijske tehnologije in pri modernizaciji poslovanja in proizvodnje v več delovnih organizacijah. Za programsko opremo, ki podpira poslovanje s celovitimi rešitvami, se je odlo-

čilo že petnajst občinskih izvršnih svetov in šestnajst delovnih organizacij.

Klub temu da je v delovni organizaciji zaposlen le enajst ljudi, zmrejo marsikaj, saj imajo računalniško podprtje poslovanje, predvsem pa so zaposleni sami mladi strokovnjaki. Le dva

Minilo sredno se je delovna organizacija GRAD predstavila v pritličju hotela Lev, kjer so pokazali več kot dvajset programskih rešitev — poslovne in tehnične aplikacije, osebne računalnike različnih proizvajalcev, povezane v mreže, velike računalnike, dodatno računalniško opremo, knjige in piročnice. Delovna organizacija ima sedež v Ljubljani na Vošnjaku 1/13.

sta z višjo in srednjo izobrazbo, ostali pa imajo visoke šole ali magisterij. Najstarejši delavec je star 34 let, ostali pa so mlajši. Kar pa je tudi treba poudariti, so povedani na tiskovni konferenci, vsak mesec se vsaj dva delavca ob delu še učita na različnih seminarjih in drugih oblikah izobraževanja. Vedo name, da bodo lahko le z vedno boljšo kvaliteto, z znanjem in cevovitejšo ponudbo, dosegli uspehe in se uveljavili. Imajo pa tudi preko stopetdeset sodelavcev.

Kar jih najbolj skrbi je iskanje novih kadrov, mladih ljudi, saj pri nas ni dosti sol in tudi ne strokovnjakov, ki bi bili na področju informatike izobraženi za najzahtevnejša dela. Prav ponujanje tega pa je delo nove organizacije.

V. Stanovnik

Banka ne sledi več potrebam svojih članic

Prednost imajo plače in neto izvozniki

Škofja Loka, 10. aprila — Na eni strani manjši izvirni prihodki, na drugi pa velike obveznosti v rezerve Narodne banke, ki so v povprečju kar 25-odstotne (obresti zanje pa le tri), so Ljubljansko banko, Gorenjsko temeljno banko prisilile v zadolževanje. Banka ima konec marca že 57 milijard dinarjev kreditov, njen položaj pa se še poslabšuje.

Poslabšuje pa se tudi finančni položaj njenih članic, delovnih organizacij, ki rabijo vedno več posojil za osebne dohode, povravno družbenih obveznosti, predvsem za nerazvitve, za pravno proizvodnje za izvoz, za uvoz materiala, za vnovčenje menic, ki se kopijo, skratka, vse težje se je vrtev v začaranem krogu denarja, ki ga manjka v banki kot na sivem trgu. Zato se je Temeljna banka odločila za centralizacijo denarja svojih članic, da bi na ta način uspešneje gasila tam, kjer je plamen trenutno največji.

Ob tem je bančnik Janez Bedina na tokovi seji škofjeloškega izvršnega sveta postavljal za žirovsko Alpino, ki ima izdelan plan likvidnosti za vse leto, medtem ko se večina podjetij pojavlja z ad-hoc zahtevami, s čimer banki povrzoča dodatne težave. Dejaj je tudi, da bo Temeljna banka aprila še ohranila

slednjo sezono. Maja se bo začela nakladati še nova proizvodnja za zimo. So proti večjim obveznostim za nerazvite in občinsko skupno porabo.

V Gorenjski predilnici so se težave začele z jesensko zamrzljivijo cen njihovih izdelkov, ne pa tudi surovin. V banki imajo prek milijon dolarjev minusa. Država jim pri uvozu surovin pobere ogromno denarja; pri akrilnih vlaknah, na primer, 47 odstotkov, pri konvertibilnem bombožu 37 odstotkov. Zato imajo vse več t.i. lon poslov.

Izvršni svet je priporočil Ljubljanski banki, Temeljni banki Gorenjske, naj prednostno kreditira osebne dohode, izvoz, zlasti neto izvoznikov in za zanesega kupca, upošteva kriterije za pomoč pri sezonski prodaji oziroma uvozu materialov. Zavzel se je tudi za odlog obresti oziroma za možnost vračanja v transah. Podjetjem pa je svetoval, naj zasledujejo finančne tokove, čim bolj zmanjšajo zaloge, hitreje obračajo sredstva in krepijo lasten kapital.

H. Jelovčan

Nakupi električne v tujini niso potrebni

Kranj, 10. aprila — Poraba električne energije marca letos ostala praktično na ravni lanskega marca, saj je bila večja le za 0,2 odstotka, znašala pa je 884 milijonov kilovatnih ur. Vodne elektrarne so pridobile 13,3 odstotkov energije več kot marca lani, s 194 milijoni kilovatnih ur pa niso dosegle proizvodnje v jedrski elektrarni Krško, kjer je znašala 232 milijonov kilovatnih ur. Pri oskrbi z električno tako ni bilo težav in uvoz iz Češkoslovaške in Srbije, na kar je računala bilanca, ni bil potreben. Vendar tudi zaradi tega, ker je Tovarna gline in aluminija Kidričevo s skrbskim elektrogospodarstvom sklenila pogodbo o dobavi električne energije. Skrbi pa vzbujajo velike zaloge premoga ob termoelektrarnah, zlasti ob šoštanjski, ki je bila to zimo manj obremenjena. Po planu naj bi imeli v vseh termoelektrarnah 895 tisoč ton zalog premoga, dejansko pa znašajo 1.136 tisoč ton, kar je 441 tisoč več.

H. Jelovčan

Količina mleka

in mesa ni edino merilo

Medtem ko gozdari vedo za vsako svojo parcelo, še več: doma za vsako smrekovo na panju, so kmetijci v zadregi, ko jih vprašamo, koliko planinskih pašnikov, senožeti in košenje se je zarastrolo po drugi svetovni vojni. Po nekaterih ocenah je na Gorenjskem 28 opuščenih in zaraščenih planin ali več kot dva tisoč hektarov pašnikov, po drugih je od 13.300 hektarov planin in vlaških pašnikov v rabi le 4.900 hektarov, pa še ti podatki naj bi bili nepopolni, saj so izpuščene vse planine pod Sorico, jezerske planine in še nekatere druge.

Ce že ne vemo natančno, koliko planin se je opustilo in zarašlo, vemo vsaj to, da zanemarjanje hribovskih pašnikov povpada s časom, ko so v "kmetijskem vrhu" mislili, da v državi z obsežnimi kmetijskimi polji in travniku ni treba vlagati denarja v hribovsko kmetijstvo, da je doma (v hribih) pridelana hrana predraga in da se jo bolj plača uvažati... Slabo moralno in materialno vrednoteno kmetijstvo je povzročilo praznjenje hribovskega sveta in odselevanje ljudi v mesta ali bliže industrijskim središčem, kjer so si poiskali boljši kos kruha; razkmetenje podeželja (deagrarizacija) in napredek v načinu obdelovanja zemlje pa sta tudi sicer povzročila velike spremembe v hribovskem kmetijstvu. Ponekod pa so za zaraščanje posredno krivi tudi urbanisti in gradbeniki. Ko oso kmetom odvzeli in pozidali skrb za višjeležeče pašnike (primer jeseniških Rovt).

Zadnja leta je dokončno prodrla spoznanje, da je treba vsaj preprečiti nadaljnje zaraščanje planin, če že ni mogoče vrniti kmetijstvu vseh površin, ki jih je nekdaj izrabljalo. V Sloveniji in tudi na Gorenjskem vlagajo precejšnje denarje v planinske pašnike — v izboljševanje travne ruše, obnovu hlevov, planšarjev in pastirskev stanov, v urejevanje dostopnih poti, napajališč in čredink. Je to smisil? Se to plača? Izkušnje naših sosedov in drugih srednjeevropskih alpskih držav — o teh so med drugim govorili na posvetovanju na pašniju v okviru kmetijsko-gozdarskega sejma — kažejo, da pri planinskem pašniju ne smemo ocenjevati le gozdnostnosti prije ter količin mleka in mesa, temveč tudi vpliv pašne na zdravje in odpornost živine. Pa ne le to: oživljavanje pašnika in planin pomeni tudi ohranjanje poseljenosti hribovskega sveta, varovanje naravne in kulturne dediščine in prostora, ki je privlačen za turizem in razvedrilo. V Švici, na primer, odkrito priznajo, da ne bi iztržili od turizma toliko kot sicer, ce ne bi načrtno vlagali denarja v ohranjanje hribovskega sveta — in tudi v pašnji.

C. Zaplotnik

Nova ležišča le v Bernardinu

Edini hotel v slovenskem delu Istre, ki bo letos dobil nekaj novih hotelskih zmogljivosti, bo portoroški Bernardin. Pa še v tem primeru ne gre za povsem nove hotelske sobe, temveč bodo le prenovili večje število sob, v katerih so do sedaj stanovali delavci Emone, za katere so uredili druga stanovanja. Tako bodo v hotelih Bernardin pridobili okrog 45 ležišč v vili Park.

SORA dopolnjuje svoj program dejavnosti

Tovarna pohištva Sora Medvode, včasih znana predvsem po predstobnem pohištvu, zadnji dve leti izdeluje vse vrste pohištva, razen kuhič. Več kot polovica proizvodnje izvozi, v celoti na zahodna tržišča. Pred enim letom so v tovarni v poslovni stavbi odprli tudi lasten salon pohištva, ki se je v tem času že lepo uveljavil med potrošniki. Novost v njihovi dejavnosti pa so mizarška dela po naročilu, izdelava notranje opreme, tudi z načrti. Zato so

Nadaljevanje v Likočarjevi ulici – Tozd Gradnje iz Komunalnega obrtnega gradbenega podjetja Kranj in teh dneh zaključuje že lani začeta dela v nadaljevanju urejanja Likočarjeve ulice. Na odseku od križišča do Oprešnikove ulice je bilo treba vgraditi elektrno elektro, ptt in ostalo inštalacijo. – A. Ž.

Upravičena nestrpnost

Ko je danes teden predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Kneževič odpril 27. mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva v Kranju, je med drugim tudi poudaril, da bi si organizatorji te specializirane sejemske prireditve v prihodnje morali še bolj prizadevati pri predstavljanju tehnoloških, tehničnih in organizacijskih rešitev. Tako na področju gozdarstva kot kmetijstva so v našem, še posebno pa na primer gorenjskem hribovitem predelu, pomembne novosti pri razvijanju tovrstne mehanizacije za pridobivanje lesa in hrane. Sejem naj bi bil torej čim bolj celovita prireditve, ki bi pridelovalce seznanjal z dosežki na tem področju.

Pri ocenjevanju sedanjih gospodarskih in družbenih težav pa je Milan Kneževič poudaril, da je večletno poslovanje kmetijskih in živilskih organizacij združenega dela na robu rentabilnosti to dejavnost reproducirko že povsem izčrpal. "Zato delavec in kmet je upravičeno postajajo nestrpni, saj sedanji ukrepi na področju ekonomske politike, posebno še cenovne, agroživlilstvo vse bolj oddaljujejo od sprejetih usmeritev po hitrejšem uveljavljanju tržnih zakonitosti tudi v tej gospodarski dejavnosti... Ob sedanjih ustavnih spremembah in spremembah gospodarskega sistema je pri kmetijstvu treba upoštevati in vgraditi predvsem posebnosti kmetijske proizvodnje, zlasti kar zadeva dolg proces v nekaterih dejavnostih."

Gozdarstvo ima vedno več težav tudi zaradi uporabe nečiste tehnologije. Dodatno pa so stabilnost gozdov v zadnjem desetletju načele se nekatere ujme in zaradi njih napadi škodljivcev in različne bolezni drevo. Celotna gozdarska dejavnost pa danes zaradi slabe reproduktivne sposobnosti nima več dovolj denarja za vlaganja v obnovno gozdrov. Kar pa zadeva lovstvo, ki ima na letošnjem sejmu prav tako pomembno mesto, velja, da ga ne bi smeli ocenjevati zgolj kot ljubiteljsko dejavnost, marveč predvsem kot gospodarsko, ki naj bi v slovenskem prostoru dobila še večji pomen.

A. Žalar

Zbori občanov v KS Cerkle

Cerkle – Prihodnji teden bodo v krajevni skupnosti Cerkle zbori občanov, na katerih bodo ocenjevali delo sveta krajevne skupnosti v obdobju 1986/87 in uresničevanje lanskega programa. Pogovorili se bodo tudi o nalogah, krajevnih problemih in finančnem načrtu za letos. V Cerklejih bo zbor občanov v torek, 19. aprila, ob 19.30 v zadružnem domu; v Pšenični Polici v petek, 22. aprila, ob 20. uri pri Branku Petriču in v Vašči v nedeljo, 24. aprila, ob 13.30 pri Janezu Žargaju.

Očiščevalna akcija

Kamna gorica – V krajevni skupnosti Kamna gorica v radovališki občini pripravljajo jutri, sobota, 16. aprila, veliko očiščevalno akcijo na območju celotne krajevne skupnosti. Začetek akcije bo ob 10. uri. Če bo vreme slab, bo akcija prihodnjo soboto.

Obvestilo borcem 2. tankovske brigade

Odbor druge tankovske brigade za Gorenjsko, ljubljansko in štajersko območje obvešča vse borce brigade, da bo odkritje spomenika v Šidu prihodnji mesec in sicer najbrž 9. maja na dan zmage. Borci, ki se želijo udeležiti proslave in svečanosti v Šidu in bi se po proslavi tudi odpeljali z avtobusom v Beograd, se lahko prijavijo odboru druge tankovske brigade na naslov Kranj, Snedičeva 12. Cena prevoza z avtobusom je 25 tisoč dinarjev na osebo. Prijave je treba poslati do 20. aprila na odbor.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Prizadenvi člani ZZB NOV

Krajevna organizacija ZZB NOV v krajevni skupnosti Lanovo v radovališki občini ima 61 članov, med katerimi je polovica starejših od 70 let. Na skupščini marca letos so ugotovili, da je klub starosti še nekaj članov izredno delovnih krajevni samoupravni in organizacijski. Najstarejši med člani pa je devetdesetletni Valentín Zupan, ki je hkrati tudi borec – prostovoljec za severno mejo.

Seja skupščin SIS

Prve letošnje seje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti v radovališki občini bodo med 18. in 21. aprilom. Delegati bodo ocenjevali lansko delo, obravnavali pa bodo tudi delovne programe in finančne načrte za letos. Volili bodo tudi vodstva samoupravnih interesnih skupnosti za mandatno obdobje 1988–1990, piše Jošt Rola.

Taborniški odred Kriška gora vabi

Taborniški odred Kriška gora iz Križev, piše Janez Kikel, slavi letos dvajseto obletnico delovanja. Ob tej priliki bodo v tržiškem Paviljonu NOB pripravili razstavo, ki bo na ogled od 15. do 25. aprila. Slovesno jo bodo odpri v petek, 15. aprila, ob 18. uri, ko bodo pripravili tudi predavanje z barvnimi diapozitivi.

ureja ANDREJ ŽALAR

Poseben odbor pri občinski konferenci SZDL Kranj

Vrtnica in kopriva za lepše mesto in občino

Kranj, 15. aprila – Predsedstvo občinske konference socialistične zveze naj bi danes imenovalo in ustanovilo poseben odbor, ki bi skrbel in delal, da bi bila mesto in občina lepša in predvsem bolj urejena. Pobudo in osnovne zamisli iz programa, ki jih je v torem predstavil predsednik inicativnega odbora Miha Rauter, so na skupnem posvetu pôdprli predsedniki svetov krajevnih skupnosti v občini in predsedniki odborov za varstvo okolja. Da bi celotna akcija čim bolje in hitro zaživelala, predvsem pa da ne bi izvenela kot enkratna spomladanska očiščevalna akcija, naj bi v prihodnje podeljevali tudi posebne občinske nagrade oziroma vrtnice in koprive kot javna priznanja in graje.

Razlogov, da so v Kranju oziroma v celotni kranjski občini začeli razmišljati o trajni predvsem pa o celovitejši skrbi za urejanje okolje in lepši videz, je več. Eden glavnih je vsekakor, da so se v zadnjem času divja smetišča zelo razširila, saj so domala bregovi vseh rek in potokov polni odpadkov in smeti, in da je pravzaprav na vsakem koraku moč srečati vse drugo kot urejenost. Vsakoletne spomladanske akcije v krajevnih skupnostih in v mestu sicer za kratki čas polepšajo videz, vendar pa so dosledno in povsod izvenele zgolj kot enkratni poskusi, da bi se vendarle morda prebudila skupna zavest, da tako, kar zadeva urejenost in varstvo okolja, ne gre več naprej.

Seveda program za lepši izgled mesta in občine, ki ga bo danes obravnavalo in potrdilo predsedstvo občinske konference SZDL Kranj, ko bo imenovalo poseben odbor za lepši videz mesta in občine, še zdaleč ne bo mogelodpravitev nepravilnosti in razrešiti vseh težav s tem v zvezi. Vendar pa mu velja priznati vsaj bolj organiziran začetek in način ter spodbudo, da bi se čez čas na tem področju stanje vendarle izboljšalo. Tako, na trenutku sicer tudi precej kritično, predvsem zaradi nevzdržnega stanja na nekaterih območjih, so ga na skupnem posvetu v torem tudi ocenili predsedniki svetov krajevnih skupnosti in predsedniki odborov za varstvo okolja, ko ga je predstavil predsednik odbora Miha Rauter.

"Celoten program je sestavljen iz treh delov. V prvem delu gre za tako imenovane enkratne akcije, kakršne so že do zdaj v občini in v mestu potekale spomladanski. V mestu so to na primer organizirani odvozi kosovnih odpadkov, v krajevnih skupnostih pa odvoz smeti in odpadkov ob večjih spomladanskih očiščevalnih akcijah. Vendar pa bi v te enkratne akcije morali biti vključeni vsi: tako v organizacijah združenega dela, v trgovskih in gostinskeh

Miha Rauter

Skupna akcija proti onesnaženosti in odpadkom

organizacijah v mestu in občini v krajevnih skupnostih," razlagata Miha Rauter.

"Drugi del programa se nanaša na obnovno in revitalizacijo starega mestnega jedra, na hortikultурno ureditev mesta, uveljavljanje in ohranjanje kulturne zgodovinske dediščine, na kvalitetno oživljjanje trgovske in gostinske ponudbe in na turistične in kulturne prireditve. V tretjem delu programa pa naj bi bil opredeljen predvsem nadzor."

Poleg organiziranega odvoza kosovnih odpadkov danes in jutri (petek, sobota) na območju mestnih krajevnih skupnosti so se na skupnem posvetu dogovorili, da bodo v krajevnih skupnostih do 27. aprila organizirali očiščevalne akcije, za odvoz odpadkov po poskrbelu Komunala, stroške pa bo pokrila cestno – komunalna skupnost. Na območju strnjeneh naselij v mestnih krajevnih skupnostih velja pobuda za organizacije očiščevalne akcije še posebno hišnim svetom pa tudi organizacijam združenega dela in lastnikom lokalov ter zasebnikom.

Prometna vzgoja srednješolcev

Sodeluje le ozek krog dijakov

Kranj, 12. aprila – V srednji šoli pedagoške, računalniške in naravoslovno matematične usmeritve v Kranju pripravljajo dve ekipi za občinsko prometno tekmovanje, ki bo 16. aprila. Razen pesčice udeležencev na prometnih tekmovanjih se le malo dijakov zanima za to interesno dejavnost.

"Kje so razlogi za malo udeležbo srednješolcev v prometni vzgoji?" se sprašuje mentor prometne dejavnosti Avgust Perne in hkrati odgovarja: "Osnovni vzrok je v tem, da so iz rednih šolskih programov izločili ob uvedbi usmerjenega izobraževanja vse elemente prometne vzgoje, ki smo jih v nekdanji gimnaziji obravnavali pri pouku obrambe in zaščite. Sedaj je odvisno predvsem od dobre volje predavatelja, koliko pa vprašanja vpletete v redni pouk. Drugi razlog je v pomanjkanju časa za dodatne dejavnosti. Razvite so le tiste, ki so dobro organizirane. Za prometno dejavnost srednješolcev pa zaenkrat ni zanimive oblike dela, ker nimamo niti sodobnega teoretičnega građevanja, niti vadišča za praktično vožnjo."

Predavatelj Perne, ki je do 1980. leta sodeloval dve desetletji pri prometni vzgoji osnovnošolcev, čuti moralno dolžnost za nadaljevanje tega dela s srednješolci. Sedaj je večina prometne vzgoje v kranjski srednji šoli

pedagoške, racunalniške in naravoslovno matematične usmeritve omejena na sodelovanje v prometnih kvizih in tekmovanju. Kaj veš o prometu. Lahko bi bilo tudi drugače, kot razmišlja, če bi imeli video kasete za učenje prometnih pravil, če bi ob pomoči strokovnjakov obravnavali konkretna probleme (na primer, nesreča, ki jih povzročajo mladostniki), ki bi imeli dijaki ugodnosti pri pripravi na vozniski izpit, ali če bi imeli vsaj v svoji šoli poligon za spremnostno vožnjo.

Neizpolnjenih "čejev" je vse preveč, da bi mogli poskrbeti za dobro prometno vzgojo. To bi navsezadnje bilo nujno, saj jih med več kot tisoč dijaki kar precej prihaja v šolo s kolesi in kolesi z motorji. Zelo poredko se zgodi, da v dogovoru z občinskim svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu preglejajo njihove jeklene konjice, nihče pa ne preverja usposobljenosti dijakov za praktično vožnjo.

"Nekateri dijaki naše šole vendarle redno dokazujo svoje prometno znanje," naglaša sodelnik, "saj vsako leto sodeluje nekaj ekip na občinskem tekmovanju. Tam se poleg dijakov Iskrine šole stalno pojavljamo z več tekmovalci edino mi, zato smo tudi kar uspešni. Doslej smo se že nekajkrat udeležili tudi republiških prometnih tekmovanj."

Za letošnje tekmovanje pripravljajo dve ekipi s po štirimi tekmovalci. Prejšnji mesec so se lotili učenja testov, dijaki sproti sami vadijo praktično vožnjo, ta teden pa se spočnavajo z navodili za tekmovanje.

S. Saje

Proslava na Prebačevem

Voklo – Krajevna skupnost Voklo v krajevna konferenca socialistične zveze Voklo v kranjski občini vabita v nedeljo, 17. aprila, na proslavo na Prebačevem ob 300-letnici obglasnjena Jakoba Stareta. Proslava bo pri spomeniku na Prebačevem ob 10. uri; tokrat ob vsakem vremenu, ker je bila že prejšnjo nedeljo zaradi slabe vremena preložena.

• "Drugi del naloga, ki se nanaša na lepši videz mesta in občine bo najbrž terjal nekaj več časa?"

"Ta del bo pravzaprav najbolj obsegzen in zahteven. Gre namreč za vzdrževanje in obnovo stavb, cest in trgov v starem delu mesta. Vanj so na mestnem območju vključeni novi mestni nasadi in parki ter stalno vzdrževanje le-teh. Poleg organizacij, ki že delujejo, bi se v ta program morale vključiti vse organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in hišni sveti. Razmišljamo, da bi za to področje razpisali posebno tradicionalno občinsko nagrado za najlepšo v domovinskem hortikulturnem ureditev bivalnega okolja."

• "V programu so posebej poudarjeni ponudba in urejenost trgovskih in gostinskih lokalov."

"Urejenost in ponudba trgovskih ter gostinskih lokalov ocenjujejo, da so sestavni del načrta za oživljevanje mesta. Pozornost bomo usmerili na sleherni trgovski in gostinski lokal v razmišljamo tudi o posebni občinski nagradi za najboljši gostinski lokal. Seveda pa bomo celoto na tem področju dosegli, če bomo mesto in občino poživili tudi s turističnimi, kulturnimi in zabavnimi prireditvami. Ob takoj začrtanem programu pa se seveda tako srečamo tudi z bogato, kulturno in zgodovinsko dediščino. Vsek občan ve, da je v Kranju živel in delal France Prešeren. Manj je že takšnih, ki vedo kak več o Simunu Jenku. Redki pa so, ki vedo, da je bil v Kranju rojen, da je delal in živel v njem Leopold Layer (njegova delavnica danes razpada), da je tu slikal svetovno znani slikar Kremer-Schmidt in da je bil v Kranju rojen dr. Janez Bleiweis. Obnova, ureritev obeležij, poimenovanje trgov in ulic, ureditev kostnice in še veliko podobnega sodi v urejenost Kranja in celotne občine."

Kot rečeno, je bil tako začrtan in predstavljen program na posvetu v torem podprt. Pri tem pa je bilo precej kritičnih pripombe na račun dosedanjega reda in nadzora, predvsem pa na to, da bo treba v odloku o javnem redu in miru opredeliti področje varstva in ohranjanja javnega zelenja ter ohranjanja in varovanja naravnih in kulturnih zgodovinskih dediščin. Za učinkovitejši nadzor pa naj bi poleg kazni pripomogla vrednost akcij na letu tudi podelitev vrtnic in kopriv.

A. Žalar

Preživelci aktivizem

Kranj, aprila – Pri 2623 krvodajalcih, ki so se v minih tednih udeležili velike krvodajalske akcije kranjske organizacije Rdečega kriza, pravzaprav ni razlogov za črnogledost. Gledano skozi statistična očala je to prav toliko kot lani, pa tudi letosnjemu predpisankemu planu (3000 krvodajalcev iz občine) že domala zadoščeno. Vendar aktiviste, ki se ukvarjajo s temi stvari, kljub vsemu skrbi. Ogromno dela so namreč vložili v to, da so pridobili toliko darovalcev krvi kot prej, ta organizacijski posel pa konec koncev tudi nekaj stanje. Letos so le za propagandni stroj od zdravstvene skupnosti dobili dodaten pol drugi milijon sredstev. Novih krvodajalskih akcij pa kljub temu niso uspeli zdramiti.

Ljudem splošno materialna in moralna kr

Ob razstavi v gradu Zaprice

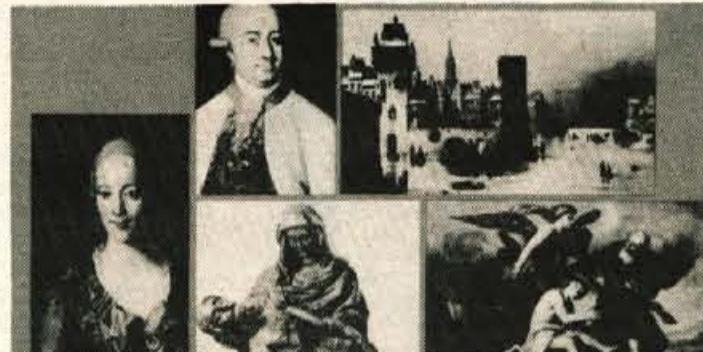
HRANIMO LE DELČEK KULTURNE DEDIŠČINE

Kamnik — Z razstavo Umetnine iz depoev Kamniškega muzeja, pripravil jo je kustos Marko Lesar, ki je tudi avtor razstavnega kataloga, so v Kulturnem centru Kamnik omogočil pogled v doslej še nikoli razstavljeni kulturno dediščino s kamniškega območja. O pomembnosti razstave in tudi o tem, kolikšna bi lahko bila ta dediščina, če bi jo znali varovati, smo se pogovarjali z Mironom Zupančičem, ravnateljico Kulturnega centra Kamnik.

Morda bi kdo ob samem naslovu razstave Umetnine iz depoev kamniškega muzeja pomisli, da gre za predstavitev slik in plastik, ki pač ne morejo preseči kamniški, to je lokalni okvir predstavitev. Vendar pa že prvi vtis ob listjanju bogatega z barvnimi in črnobelimi reprodukcijami obtemeljenega kataloga briše morebitne predstavitev o manjši pomembnosti takšnih predstavitev. Razstava, ki so jo koncem lanskega novembra odprli v gradu Zaprice v Kamniku ni le prepričljivo obeležila petindvajsetletnico obstoja Kamniškega muzeja: to, kar so iz depoev muzeja postavili na ogled, sodi vsekakor kot pomemben prispevek v slovensko umetnostno združino. Slikarska imena kot Bergant, Potočnik, Cebej in druga so pač dovolj znamenita, da bi se z njimi lahko ponašala tudi kakšna naša osrednja slovenska galerija. Prav o tem je tekla beseda z ravnateljico Kamniškega muzeja Kulturnega centra Kamnik Mirino Zupančič.

Kar podlugo leto ste v muzeju pripravljali razstavitev Umetnine iz depoev Kamniškega muzeja. Prvi del umetnin je zdaj že na ogled. Večinoma gre za restavrirana dela, ki so šele pod roko restavratorev pokazala svoje pravo lice. Kako je muzej pravzaprav dobil ta dela?

«Tako kot večina drugih kulturnih institucij. Po vojni so bile zasebne zbirke nacionalizirane, tudi gradovi. Toda s pomanjkljivimi popisi smo takrat dovolili, da se je ta kulturna dediščina raznesla z gradov in tudi iz zasebnih zbirk, umetnine so se

skozi zbirne federalne centre nemalokrat presele tudi v roke novih 'graščakov' in privavnih zbiralcev. To, kar je v naših depoejih zdaj, je le delček tiste kulturne dediščine, ki je obstajala na kamniškem. Mislim, da Slovenci ne moremo biti ponosni na to, kako smo takojo po vojni ravnavi s svojo kulturno dediščino — težko bi našli še koga, ki bi bolj barbarsko ravnal. Za tako ravnanje nas bo lahko še dolgo sram. To, kar je ostalo, je res malo v primeri s tistim, kar je bilo stoletja zbrano na naših gradovih in v drugih zbirkah.»

Ali so umetnine, ki jih zdaj prvič predstavljate javnosti, last muzeja, se pravi, če so družbenega lastnika, ali imajo do njih pravico drugi dediči?

«Vsaka muzejska zbirka nastaja z zbiranjem, nakupi, darili, volili. Prve umetnine smo dobili iz Zbirkega federalnega centra, znanega sicer v Kamniku kot Kratnerjeva zbirka, po voverjenici centra Faniki Kratnar. Zdaj je ta zbirka razglašena za kul-

turni spomenik. Prav zdaj si prizadevamo, da bi tudi preko sodišča uveljavili muzejski oziroma družbeni interes glede umetnin, ki so zdaj razstavljeni. Nišo se v naši lasti, vendar pa lahko skrbimo zanje, restavrirali smo jih in razstavili. Če so razstavljeni in v katalogu, so seveda na razpolago javnosti; če bi bile v zasebnih rokah, za nekatere dediče uveljavljajo pravico, dedovanja, je vprašanje, kaj bi se z njimi dogajalo. Nekateri primeri so dovolj zgornji; nekaj predmetov nacionaliziranih po vojni na gradu Zaprice, so dediči nekdajnih zaslужnih politikov, ki so jih imeli v uporabi za življenja, uspeli prodati v tujino. Se sprašujem v imenu koga pa smo potem nacionalizirali umetnine? To niso razrešene stvari, mnenja pa so deljena, na žalost. Kar pa je še bolj žalostno, nemim, da se v vseh teh letih naš odnos do naše kulturne dediščine ni prav nič spremenil.»

To, da ste naredili izbor umetnin in jih zdaj razstavili, prav gotovo ne bo brez odmeva; še

posebej zato, ker slovenski muzeji svoje umetnostne dediščine razen na kartotekah še niso strokovno objavili in predstavili — z izjemo Narodne galerije in mariborskega Pokrajinskega muzeja.

Na razstavi niso le doslej še nikoli razstavljene umetnine, pač pa tudi take, katerih avtorje ne poznamo. To je seveda tudi priložnost za stroko, da se opredeli. Sem pa nismo postavili nekaterih najbolj znanih in dragocenih predmetov iz naših zbirk, ker menimo, da smo jih že večkrat razstavili in jih javnost dobro pozna. Vedno je namreč privlačno tudi tisto, kar še nikoli ni bilo razstavljeno. Vrsta slik je takih, ki bi sodila kar v kakšno zelo znano evropsko galerijo. Izmed nekaj sto slik smo za razstavo izbrali res le nadpovprečno kvalitetne dela, slike in tudi plastike, med njimi so dela tujih umetnikov, ki so v preteklih stoletjih ustvarjali pri nas ali pa so njihova dela po različnih poteh pristala v grajskih zbirkah. Mednje sodijo tudi dela slovenskih slikarjev, od katerih so nekatere ustvarjali prav na kamniškem, drugi so bili seveda pomembnejši tudi v širšem slovenskem prostoru.»

Z odkrievanjem najkvalitetnejšega, kar hranite v muzeju, nameravate nadaljevati. Kaj bo v prihodnjih letih še na ogled?

«Nadaljevali bomo s takšnim prikazom najkvalitetnejšega, kar hranimo, vsakič seveda pospremljeno z ustreznimi študijami. Temu se bodo pridružile še arheološke in etnološke zbirke.»

L. M.

Ob razstavi v galeriji Mestne hiše v Kranju

VINKO TUŠEK IN FRANC NOVINC

Kranj — Še do nedelje je v galeriji Mestne hiše v Kranju odprta zanimiva razstava dveh akademskih slikarjev Vinka Tuška in Franca Novinca.

Motivni svet FRANCA NOVINCA je že od nekdaj uprt v krajino. Njene oblikovne, barvne in svetlobne enkratnosti segajo tako rekoč do praga slikarjevega doma na robu Sorškega polja in vnašajo vanj svojevrstno razpoloženjsko vzdusje.

Novinčeve slikarstvo še zdaleč ni posnetek naravnih delnosti, prej njen odmev, ki se bogati ob slikarjem iskanju lastne notranje podobe. Spremenljive oblike, ki se vsvipajo v slikarjevo zavest, barve, ki valovijo v očeh, svetloba, ki rojeva prosojnost, so se stavine Novinčeve slikarske ustvarjalnosti. Iz moči in opojnosti barve raste tudi Novinčeva slikarska poezija, še vedno vezana na predmet, toda odmaknjena od njegove otpljivosti in teže. V barvni presojnosti umetnikovega slikarskega izraza se budi tista posebna razpoloženjskost, ki loči Novinca od drugih slikarjev. To ni zgolj eksprezija ali s poetičnim navdihom napolnjena krajinom. Tisto več je povezano z gledalcem, rojeva se sproti v njegovih očeh, kot če prižgejo luč in se prikaže nov svet.

Tisto, kar se v nekaterih novejših in starejših slikarjevih delih ne spreminja, je prilagodenost vsega predmetnega globini prostora. Oblaki, ozare, drevesa, vode in polja — vse se odmika proti obzorju, nemalokrat v neko imaginarno neskončnost prostora. In če je ta prostor omejen na naš svet, v njem vendarle pogosto zaslužimo nekaj vesoljskim razsežnostim sorodnega. To prostorsko komponimento podpirajo tudi slikarske barve, ko se nam v kompozicijah te vrste zazdi, da so zemljo obsimali in obarvali žarki prihajajoči od neznanih svetov.

Slikarstvo VINKA TUŠKA smo doslej pojmovali predvsem kot slikovito in razgibano likovno igro brez večjega poudarka na vsebinskih sestavinah slike. V umetnikovih novejših delih so nekdanji bolj ali manj nemni Tuškovi liki nenadoma spregovorili, slike so dobile imena.

Kljub drugačnemu odnosu do slikarskega predmeta obstaja med zdajšnjem in prejšnjo fazo Tuškovega slikarstva še vedno ozka povezava. Gradivo, ki ga slikar uporablja

pri likovni realizaciji svojih predmetnih predstav, je vzeto skoraj iz neizčrpane shrambe Tuškovič »amorfnih« likovnih elementov, iz katerih je slikar vrsto let gradil svoje boli ali manj abstraktne likovne sestave. Razgibanost in barvna intenzivnost teh delavcev vplivata na strukturo novih kompozicijskih gradenj v toliki meri, da jima ni težko omajati ali celo odpraviti pogostne, v Tuškovem stilnem izrazu pogojene negativnosti oziroma barven monotonosti njihove prvotne oblikovne zasnove. Prav to je želel slikar tudi doseči. Zato sluša slikar vnesti vanj tudi dinamiko lastnega telesa, lastnega gibanja. Tako sledimo slikarjevi poti skozi predmet, poti, na kateri želi biti slikar fizično, miselno in čustveno prisoten.

Ostatna Tuškovič likovni poskusov, ki jih slikar vpleta v sedanja raziskovanja, so tudi najrazličnejše naselbinske in arhitekturne oblike, le da so zdaj obogatene s slikovitimi pripovednimi sestavinami.

C. A.

Po prozi še poezija

PESNIŠKA ŽETEV D. JENSTERLA

Jesenice — Lani je Mala Čufarjeva knjižnica izdala prvo samostojno knjigo jeseniškega pesnika in pisatelja Damjana Jensterla. Potovanje klobca volne, zdaj pa je izšla tudi njegova poezija.

Marsikdo se še spomni pesniških listov, ki sta jih pred več kot desetletjem skupaj izdajali založba Lipa in Založništvo tržaškega tipiska. Na ta dokaj izvirni način je bila predstavljena poezija več kot tridesetih slovenskih in jugoslovenskih pesnikov, vendar je edicija že po nekaj letih zamrla; bržkone zaradi nezanimanja kupcev, saj v ovoj vloženi pesniški listi niso zanimivi za tiste, ki kupujejo knjige na metre, pa tudi za izposojo v knjižnicah niso najbolj primerni. Vse to pa ocitno ni motilo D. Jensterla, ki pa izdajo dve map pesniških listov s preprintom naslovoma PESMI in MOLITVE (obe sta izšli konec lanskega leta), na komercialni uspeh najbrž tudi ni računal. Tej domnevni v prid govoriti tudi skromna naklada, 100, oz. 200 izvodov. Vsaka od obeh map vsebuje šest listov s prav toliko pesmimi. Medtem ko bo spremljevalec Jensterlove poezije, kakor je zadnjih deset let izhajala v revijah in zbornikih (Mentor, Mlada pot, Dialog, Listi, Škucev literarni zbornik, Pesniški almanah mladih...), zasedel v prvi mapi pesmi, ki so napisane v značilni jensterlovske matnici, (držubena angažiranost, ki se stopnjuje tudi do zajedljivosti in cemerju, vse ubesedeno v gladkih, spevnih verzih z melodijo in ritmom ljudske pesmi), bo druga mapa, MOLITVE, pomenila zanj majhno presenečenie. V nej se nam namreč ponuja pol ducata z nosnih, čustvenih ljubezenskih pesmi, posvečenih neki Klavdiji...

Naj povemo še to, da sta obe Jensterlovi pesniški mapi celotno avtorsko delo, saj ju je avtor — sicer arhitekt po poklicu — tudi sam likovno in tehnično opremil. Še zlasti oprema MOLITVE je na zaviljivo profesionalni ravni, kar pri samozaložbah ni ravno nekaj vskdanjega in običajnega.

Bogato Jensterlovo pesniško, in sploh knjižno žetev minule zime pa dopolnjuje pesniška knjiga TEPEŽNI DAN, ki jo je — nekoliko z zamudo — izdala koprska založba Lipa v zbirki Rob. Na zavihu te knjižice lahko med drugim preberemo, da v nej pesniške vztrajno oblikuje in ubeseduje predvsem svojo osebno izkušnjo, svojo grozo nad večnimi, neusmiljenimi zakonitostmi tega sveta, ki je slekjoprek usodno brezizhoden. Tu je vse zbrano: minljivost in negotovost človeške trdnosti, varljivost intimnih komunikacij, farizejskost socialnega življenja, predvsem pa popolna dezilacija nad starimi preizkušenimi obrazci, ki človeku v plemenu skozi stoletja obetajo vsaj relativno varnost in razberljivost življenja... Ne samo da so stvari patriarhalni red in njegove fatalistične vrednote nepreklicno mrtvi, v svoji izvotljenosti so postali pravo mračno breme na človekovi duši... Ali kot pravi Jensterle v uvodni pesmi zbirke: »Takrat se zavem/ da tepežni dan mora priti.«

E. Torkar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava arhitekturnih krajin slikarja Toneta Tomazina. V Mali galeriji se s svojimi deli predstavlja slikar Berndt Svetnik. V galeriji Mestne hiše je še ta teden odprta razstava akad. slikarjev Vinka Tuška in Franca Novinca. V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43, je odprta razstava ilustracij akad. slikarke Marjance Jemec-Božič.

V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili Bernarda Shawa Hudicev učenec — gostuje SLG Celje — za red petek II. Ob 20. uri pa Prešernovo gledališče gostuje v Tržiču s Shafferjevo Crno komedijo. Jutri, v petek, pa z isto predstavo gostujejo v Izoli.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavski dom, vhod 6, vrtijo danes, v petek, ob 19. uri video film Malo trgovina strahov, ob 21. uri pa film Dobro jutro Babilon režija brata Taviani. Jutri, v soboto, ob 19. uri vrtijo video Mreža za zločin, ob 21. uri pa video Podnajemnik, režija R. Polanski.

ADERGAS — Dramska skupina KUD Janez Čebulj iz Komende bo uprizorila jutri, v soboto, ob 20. uri v dvorani v Adergasu komedijo Štefana Jarka Gospaska komedija.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo likovnih del Nike Hafner, soustanoviteljice Dolika. Ob otvoritvi bo krajši koncert ženskega pevskega zborja Milko Škoberne.

V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava Karel Grossmann — Fotografije in filmi.

DOVJE — Jutri, v soboto, ob 20. uri bodo v Kulturnem domu na Dovjem predstavili narodopisno knjigo Franceta Voge Spomini na Dovje.

RADOVLJICA — V fotogaleriji Pasaža radovljiske graščine je na ogled fotografksa razstava Ivana Pipana, člana FK Radovljica.

V Izobraževalnem centru Zveze sindikatov v Radovljici je na ogled slikarska razstava Romana Makaroviča iz Slovenj Grada.

ZASIP — Danes, v petek, ob 19. uri bo ženski pevski zbor Lipa iz Radovljice pod vodstvom Edija Ošabnika nastopil v dvorani v Zasipu pri Bledu.

SKOFJA LOKA — V ponedeljek, 18. aprila, ob 19. uri bodo v galeriji ZKO-Knjižnica odprli razstavo slik akad. slikarja Vlada Jazbeca iz Kopra.

V Groharjevi galeriji razstavlja slikar Valentin Oman iz Celovca.

Zbirke Loškega muzeja so odprte ob sobotah in nedeljah, od 9. do 17. ure.

SOVODENJ — Mešani pevski zbor z Visokega prireja v nedeljo, 17. aprila, ob 16. uri koncert v Sovodnju. Spored povezuje Jože Logar.

MENGŠ — Dramska skupina DKD Svoboda Mengš vabi na premiero komedije Neila Simona Večna mladenica in sicer danes, v petek, ob 20. uri v Kulturnem domu v Mengšu. Predstavo bodo počnili jutri, v soboto, ob 20. uri.

FILMSKI ČETRTKI

Kranj — Spomladanski ciklus Filmskega gledališča gre počasi v koncu. Ob kvalitetnih filmih je kranjskemu Kinopodjetju tudi tokrat uspelo razprodati dvorano kina Center, kar si v upravi podjetja predvsem razlagajo kot obujeno zanimanje za obisk kinodvoran. To jih je tudi spodbudilo, da bodo takoj po zaključku Filmskega gledališča nadaljevali vsak četrtek, ob 20. uri s kvalitetnim filmom, v želji, da ob siceršnjem filmskem programu, ki je po eni strani odraz ponudbe uvoženih filmov in po drugi strani ekonomskega učinka, zadostijo tudi vsem tistim, ki si v kinu želijo dobrega filma. Čeravno so ob tem verjetno dovolj zgornji podatki, da so bili v lanskem letu najbolje gledani filmi Platoon, Top gun in Moja Afrika.

V večernih četrkovih predstavah bodo tako v kinu Center na ogled nove filmske uspešnice in že predvajani filmi, ki pa so velikokrat ostali v senci razne erotike, vojaških ali karate filmov.

Ob tem vsekakor velja zapisati, da bodo v Kinu Kranj veseli tudi predlogov posameznih naslovov, kar lahko obiskovalci sporo

ODMEVI

Gorenjski glas, 8.4.1988

PUŠPAN,
PRIREDITVE ALI
...?

V Gorenjskem glasu je bil 8. aprila 1988 objavljen članek z naslovom "Pušpan ali prireditve?", kjer ste obravnavali ureditvena predloga za vrt gradu Kieselstein. Ureditev vrtu res ne sme biti le stvar kranjske kulturne skupnosti, temveč tudi meščanov in obiskovalcev tega dela mesta, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z zelenimi površinami v Kranju. Zato se oglašam s svojim predlogom ureditve vrtu ob gradu.

Grajski vrt v starem mestnem jedru je poleg neposredne okolice cerkve na Pangratcu in strmege obroba kranjskega pomola edina zelena površina. Urejanje parkovne površine zahteva analitičen pristop in program, ki naj zadovolji tako kulturne kot ostale potrebe domačinov in obiskovalcev.

V preteklosti vrt ni bil nikoli stilno urejen. Karte mesta Kranja s konca 18. in začetka 19. stoletja (Mappae tabula iz l. 1789, Žerovec iz l. 1807, Gozani iz l. 1811 in franciscejski kataster iz l. 1826) kažejo na tlakovanje grajske dvorišče in razdelitev vrtu v podenote pravilnih oblik. Vsekakor pa v vrnitem oblikovanju zasnova ni bila pomembna. Verjetno je bila raba vrtu utilitarne narave. Vendar pa karte pričajo, da sta h grajskemu kompleksu spadala tudi prostor na severni strani, ki ga zdaj zaseda Servisno podjetje Kranj, in Šifrigerjev vrt na južni strani območja, ki je danes v zasebni lasti. Obe enoti je potrebno vključiti v ureditveno območje gradu.

Program mora vsebovati preprosto ponudbo - tržni, priredit-

veni prostor, sprehajališče s počivališči in razgledišči, otroško igrišče in mogoče tudi reprezentančni del s stilno ureditvijo. Ob zasnovi vrtu bi kazalo razmišljati, kako grajski vrt povezati z zelenim pasom na obrobju pomola v sprehajališče, ki se bo navezovalo na posamezne zanimive točke v starem delu Kranja in soteski Kokre.

Predlagana ureditvena zasnova sicer vsebuje reprezentančni vrtni prostor z enostavnim štiridelnim parterjem in špalirjem ob zidu. Središčni motiv predstavlja vodnjak, ki je v preteklosti že stal v grajskem vrtu. Na ta del se navezuje letno gledališče, ki je tako približano grajskemu kompleksu. S tem je v sceni prisotno pročelje gradu, izboljša pa se tudi akustičnost prostora. Oder in tribune sestavljajo montažne enote, saj kratka sezonska uporaba prizorišča ne opravičuje stalne zasedenosti tega prostora. Možna alternativa v zasnovi grajskega dvorišča je tlakovana površina v nekdajnem obsegu, kar bi kulturne prireditve neposredno približalo gradu.

Amfiteater takih razsežnosti

in oblike, kot je prikazan v drugem predlogu članka v Glasu, vsekakor ne sodi v grajski vrt, saj bi bila zelena površina ohranjena le še v fragmentih (podobno, kot je sedaj Trg revolucije). Hkrati pa bi bil razvedoten grajski kompleks.

Strogo geometrijsko oblikovanu dvorišče je od prostora za posedenje, počivanje in opazovanje ločeno z obsežno travnatim površinom. Trato v podaljšku jugozahodnega trakta gradu zaseva lapidarij.

Na južni strani, v nekdanjem Šifrigerjevem vrtu, je načrtovano otroško igrišče, ki ga danes v mestnem jedru ni.

Prostor na severni strani gradu, kjer danes stoji začasni objekt Servisnega podjetja, je namenjen trgu. Zasnovo trga je potreben navezati na dogajanje v Tomšičevi ulici (gostinstvo, stojnice, performance,...).

Predlagano manj obsežno letno prizorišče omogoča različne kulturne prireditve, seveda ob predpostavki, da v grajsko območje in samo mestno jedro ne sodijo hrupne prireditve z možično udeležbo. V rešitvi sem stremel k večstranski grajskega vrta ob ohranitvi celotne zelene površine.

Igor Zakotnik
Zlato polje 10
64000 Kranj
tel. 27-852

PEKO
Tovarna obutve

64290 TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5

Delovna skupnost skupnih služb Tovarne obutve Peko n.solo. Tržič objavlja v splošnem sektorju dela in naloge

VODENJE ODDELKA ZA VARNOST

Poklic: višji upravni delavec, pravnik, diplomant višje šole tehnične smeri - VI. st. zahtevne izobrazbe

Funkc. znanja: seminarji in posvetovanja s področja zakonodaje o požarni varnosti, vojaških in notranjih zadevah, rezervni starešina JLA

Delovno znanje: 3 leta

Poskusno delo: 3 meseca

Kandidati naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev z 8 dneh po objavi na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5.

ZA VARNOST NA CESTI

Valentin Dijak, cestar
Cestno podjetje Kranj

Cesta je moj kruh. Delo je naporno in zahtevno. Neurejena bankina, poškodovan vozišče, naravna ovira na cesti, za vse to in še za marsikaj je treba skrbeti.

Vsaka žrtev v prometu zaradi slabovzdruževanega cestišča je tudi naše breme. Opažam, da se večina voznikov ne prilagaja stanju cestišča.

Pomanjkanje denarja, osebja, naporno delo z iztrošenimi stroji, majhni osebni dohodki, vse to je bolezen naše celotne družbe. Ceste niso vzdrževane tako, kot bi morale biti.

Zato bi se morali vozniki bolj prilagajati razmeram na cesti, kajti izgubljeno življenje je izgubljeno za vedno. Noben vzrok za nesrečo ga ne vrne.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Komunalna služba za odvoz smeti bo na območju občine Kranj postopoma prenehala odvajati smeti iz 80 litrskih okroglih smetnjakov starega tipa in ga nadomestila z odvozom smeti iz novih smetnjakov kontejnerskega tipa. Spremembo tipa smetnjakov narekuje postopna zamenjava kamionov za odvoz smeti, ki so po novem prilagojeni in opremljeni za prazenje smetnjakov kontejnerskega tipa. Ker se pričakuje povpraševanje po kontejnerskih smetnjakih, vas obveščamo, da jih ima Kranjski MERKUR že na zalogi in sicer na slednje velikosti: 240, 500, 700 in 900 litrov in jih lahko kupite tudi s plačilom v petih obrokih z 22% obrestmi – na željo vam jih dostavijo na dom. Smetnjake kontejnerskega tipa prodajajo naslednje Merkurjeve prodajalne: MERKUR na Koroški c. 1, GRADBINKA na Primskovem in DOM Naklo, kjer dobite tudi vsa potrebna pojasnila.

Ivan Jan

STRDENOV

21

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbo Ivana Jana Strdenovi. To je mladinska povest, ki opisuje življenje partizanske družine s številnimi otroki na začetku druge svetovne vojne. Dogaja se v Selški dolini. Knjiga bo letos izšla v založbi Partizanske knjige v zbirki Matjaževe knjižnice. Objavili bomo nekaj odlomkov.

Mimogrede so pobrali še nekaj plaščev, odev in hrane ter zvezanimi Viktorjem stopili v mrzlo, zvezdnato noč. Viktor, ki je že računal, da se bo ob prvih priložnostih iztrgal in skočil v temo, se je ponovno zadržal. Zunaj hiše je opazil še štiri, pet partizanskih postav. Njegov namen je splaval v januarsko noč!

Zavili so navkreber. Pa ne po poti, da jih morata ne bi kje prestregli Nemci. Po zasneženi seno-

žeti so prigazili do Strdenove hiše. Viktor se je ob novem odkritju spet združil. Ob Strdenovi hiši je nameč spet odkril nekaj partizanov. Še večje presečenje pa ga je čakalo, ko so bila vrata odprta, v njem pa ga je čakal Gornik! In kdo še? Učitelj Javor!

Viktor je bledel. Od slabosti je moral sestti.

Tu so ga takoj začeli zasliševati. Prešeli so tudi denar! 15.000 mark! Veliko!

"To je desetletni zaslužek kaktega delavca," je hitro preračunal Gornik. "Denar, čeprav umazano pridobljen, bomo razdelili družinam ubitih talcev!"

Zviral se je in tajil. A ko je svoje povedal tudi Rafko in je potem spregovoril še učitelj, se ni morel več izmikati.

"Kje pa imaš policijsko uniformo?" ga je prijal učitelj.

"Nikoli je nisem nosil," je skušal tajiti Viktor.

Prav takrat sta jo tja prinesla dva partizana!

Učitelju se je ob tako očitni laži zameglio pred očmi. Ni se mogel zadržati in Viktorju je primazaleno.

"S temi svojimi očmi sem te videl, kako si se petelinil v njej in dvigal desnico!"

Tedaj je Rafko pokazal tudi na podplate njegovih znamenitih čevljev. Tod okoli je take imel samo on.

"Nisi bil dosti previden. Njihovi odtisi so pod oknom kamre in pri čebelnjaku!" je sliknil Rafko. Viktorjevo vohunjenje in izdajanje je bilo hitro dokazano.

"Smrt je zaslужil! Desetkratno!"

"Vaša družina je zaradi njega najbolj prizadeta. Zato je vajin!" je odločil Gornik ter pogledal Milana in Rafko.

Brata sta se samo spogledala ter se razumela. In Milan je pojasnil:

"Če bi zaledlo, bi ga zbilja do smrti! A sorodnika sva, zato si z njim ne bova mazala rok! Naj opravi kdo drug!" Brata sta se obrnila, pomignila še dvema partizanoma in z njima začela pobirati po hiši vse, kar bi lahko koristilo partizanom: obleko, odeje, hrano! Vse so zlagali v nahrbnike in odnasišči v hrib. Niso se dolgo mudili, kajti lahko bi se kje pokazali Nemci.

Viktor se je moral obleči v nemško uniformo, v kateri je bil že večkrat.

Potem sta ga dva partizana, tuje, odvedla na zapot. Tam, kjer ni bilo precej daleč nobene hiše, sta kmalu odjeknila dva zaglušna streli.

Viktor je padel brez besed. Temnozelen madež na bele domačem snegu! Na samem! Tam zato, da Nemci zaradi njega morda ne bi streljali bližnjih sosedov.

Da bi bilo tudi jasno, kdo in zakaj je pokončal nevarnega in nepopravljivega nemčurja in vohuna, sta izvrševalci ljudske volje na Viktorjeve sipe pripeljala na daleč viden papir. Na njem je bilo prav velikimi črkami napisano:

TAKO SE BO ZGODILO VSEM IZDAJALCEM IN OKUPATORJEVIM HLAPCEM!

Slovenska partizanska vojska!

To je že pri Strdenovih prej napisal veliki Gor-

Partizani so se težkih korakov vzpenjali v Čušnov vrh. Zlasti težke noge sta imela Milan in Rafko. Tudi Viktorjeva smrt ni mogla priklicati nazajnjene družine! Ni mogla oživiti vseh žrtev, ki jih je okupatorju pomagal pobijati Viktor!

A nič ni zaledla partizanska skrb! Čez tri dni so zaradi kaznovanega Viktorja Nemci spet ustrelili deset talcev! Med njimi tudi Strdenovega očeta Tomaža!

Tako so okupatorji sami potrdili, keko vodijo sodelavca so jim pokončali partizani!

Rafkovo partizanstvo se je začelo v najhujši mi in med najhujšim trpljenjem svojcev, Dražen Šanov in njegovih priateljev!

KONEC

TV SPORED

PETEK

15. aprila

- 10.00 Tednik
11.00 T. Mann: Izpoved pustolovca Feliksa Krulla, ponovitev 2. dela nemške nadaljevanke
16.15 Video strani
16.30 Mozaik, ponovitev Tednika
17.30 V znanimenju dvojčkov: Od kod sneži
17.50 Grizli Adams, 11. del ameriške nanizanke
18.15 Vezenje in obdelava usnja, izobraževalna oddaja TV Sarajevo
18.45 Risanka
18.53 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.12 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
21.11 H. Dietl-P. Šuskind: Kir Royal, 5. del nemške nadaljevanke
21.10 Propagandna oddaja
21.15 Zmagoslavje zahodne civilizacije: Propad zahoda, 12. oddaja
22.05 TV dnevnik
22.20 Tarče, ameriški film
23.40 Video strani

Oddajniki II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

TV Zagreb I. program

- 9.00 TV v šoli
15.00 TV v šoli
16.00 Dober dan
17.30 Otoška oddaja
18.00 Znanost
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

TV Zagreb II. program

- 14.15 Kako živeti skupaj
14.45 Neurmež Ivan, sovjetski mladinski film
16.50 Življenje A. Senoe, 2. del dramske serije
17.50 Junaki velemešta, otroška predstava
18.40 Dallas, ameriška nadaljevanke
19.30 TV dnevnik
20.15 Glasbeni večer
Musorgski: Boris Godunov, 2. dejanje opere
21.45 Poročila
21.50 Portreti, oddaja iz kulture
22.20 Športna sloboda
22.50 Kronika MESS-a

TV Zagreb I. program

- 9.00 TV v šoli
15.00 TV v šoli
16.00 Dober dan
17.30 Otoška oddaja
18.00 Znanost
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

TV Zagreb II. program

- 17.00 – 20.00 Radio na obisku – 22.20 Od tod do polnoči – 23.05 Literarni nočurno – NEDELJA, 17. aprila:

Prvi program

- 4.30 – 8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo – 10.05 Rezervirano za... – 11.05 Baletna glasba – 12.30 Kmetijski nasveti – 12.40 Iz glasbenih tradicij jugoslovenskih narodov in narodnosti – 13.20 Osmotrnicne, obvestila in zavarna glasba – 13.30 Od melodijske do melodijske – 14.05 Govorimo angleško – 14.35 – 15.25 Popoldanski mozaik – 15.30 Dogodki in odmehi – 15.55 Zabavna glasba – 16.00 Vrtljak želja in EP – 17.00 Studio ob 17.00 – 18.00 Minute z ansambrom Vita Muženica – 19.00 Radijski dnevnik – 19.25 Obvestila in zavarna glasba – 19.35 Lahko noč, otroci – 19.45 Pojemo in godemo – 20.00 Mladi mostovi – 20.30 – 23.00 Slovencem po svetu – 23.05 Literarni nočurno – 00.05 – 4.30 Nočni program

SOBOTA, 16. aprila:

Prvi program

- 8.05 Pionirska tehnika – 10.05 Sobotna matinacija – 11.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom – 11.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – 12.30 Kmetijski nasveti – 14.05 Kulturna panorama – 15.10 – 15.35 Popoldanski mozaik – 16.00 Vrtljak – 16.30 Srečanje republik in pokrajina – 17.00 Studio ob

RADIO

PETEK, 15. aprila:

Prvi program

- 4.30 – 8.00 Jutranji program – glasba – 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo – 10.05 Rezervirano za... – 11.05 Baletna glasba – 12.30 Kmetijski nasveti – 12.40 Iz glasbenih tradicij jugoslovenskih narodov in narodnosti – 13.20 Osmotrnicne, obvestila in zavarna glasba – 13.30 Od melodijske do melodijske – 14.05 Govorimo angleško – 14.35 – 15.25 Popoldanski mozaik – 15.30 Dogodki in odmehi – 15.55 Zabavna glasba – 16.00 Vrtljak želja – 17.00 Studio ob 17.00 – 18.25 Zvočni signali – 19.25 Obvestila in zavarna glasba – 20.00 Pesmi slovenskih skladateljev – 21.05 Zaplešite z nami – 22.30 – 24.00 Zimzelene melodije – PONEDELJEK, 18. aprila:

Prvi program

- 8.05 Glasbena lepiljka – 8.40 Izberite pesmico – 9.05 Glasbena matinica – 11.05 Izberi smo – 12.30 Kmetijski nasveti – 13.30 Od melodijske do melodijske – 14.15 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih – 15.30 Dogodki in odmehi – 16.00 Vrtljak želja – 17.00 Studio ob 17.00 – 18.25 Zvočni signali – 19.25 Obvestila in zavarna glasba – 20.00 Pesmi slovenskih skladateljev – 21.05 Zaplešite z nami – 22.30 – 24.00 Zimzelene melodije

TOK, 19. aprila:

Prvi program

- 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo – 9.05 Glasbena matinica – 10.05 Rezervirano za... – 11.05 Aktualni problemi marmizsma – 12.30 Kmetijski nasveti – 13.00 Iz naših krajev – 14.05 Znanje za jutri – 14.35 – 15.25 Popoldanski mozaik

KINO

KRAJN CENTER

15. aprila: fran. ris. film ASTERIX PROTIV CEZARJU ob 16. uri, amer. barv. pust. film ALIENS – OSMI POTNIK II. ob 17.45, in 20. uri, 16. aprila: fran. barv. ris. film ASTERIX PROTIV CEZARJU ob 10. in 15. uri, amer. barv. pust. film ALIENS – OSMI POTNIK II. ob 17.45, in 20. uri, prem. amer. barv. kom. NEBO NAD BERLINOM ob 21.15, ur 18. aprila: amer. barv. krim. film SILA MOČI ob 16., 18. in 20. ur 19. aprila: amer. barv. krim. film SILA MOČI ob 16., 18. in 20. ur 20. aprila: amer. barv. krim. film SILA MOČI ob 16., 18. in 20. ur 21. aprila: amer. barv. glasb. film LA BAMBAM ob 16. uri, nem. barv. sat. kom. NEBO NAD BERLINOM ob 18. ur 20. aprila: amer. barv. krim. film SILA MOČI ob 16., 18. in 20. ur 20. aprila: amer. barv. krim. film SILA MOČI ob 16., 18. in 20. ur 21. aprila: amer. barv. glasb. film LA BAMBAM ob 16. uri, nem. barv. sat. kom. NEBO NAD BERLINOM ob 18. ur 20. ur 20. aprila: amer. barv. kom. KROKODIL DUNDEE ob 20. ur 20. aprila: avstral. barv. pust. kom. KRO-

TV Zagreb I. program

- 9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.30 BIS, ponovitev nočnega programa
15.30 Narodna glasba
16.00 Kritična točka
16.45 Porocila
16.50 TV koledar
17.00 DP v košarki-končnica, prenos
18.30 TV senca, oddaja iz kulture
18.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Concertino
20.15 Boljše življenje, humoristična serija
21.05 Princ bei Aira, ameriški film
22.35 TV dnevnik
22.50 Nočni program

SOBOTA

16. aprila:

- magazin
23.50 BIS, nočni program

NEDELJA

17. aprila:

- 5.50 Video strani
8.00 Radovalni Taček: Circus
8.15 Pamet je boljša kot žamet
8.20 V znanimenju dvojčkov, 7. oddaja
8.40 ZBIS-E. Peroci: Moj dežnik je lahko balon
8.55 D. Zajc: Petelin se stavi, lutkovna igra
9.35 Tedenski zabavnik, 3. oddaja TV Sarajevo
10.55 Makedonske narodne priovedke, 3. oddaja
11.20 Republiška revija MPZ Zagorje, 5. oddaja
11.50 Dinar, ponovitev
12.30 Jubilejna tevetečka, ponovitev 11. oddaja
14.00 Video strani
16.55 Video strani
15.10 Ognjeni vozovi, angleški film
17.00 DP v košarki, končnica, prenos
18.25 Da ne bi bolelo: Paradentoz
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
20.22 Žrebanje lota 3x3
20.30 M. Laurence: Vrtnitev v Paradiž, ponovitev 25. dela avstrijske nadaljevanke
21.20 Propagandna oddana
21.25 Križ kralj
22.50 TV dnevnik
23.05 Neopazeni družabnik, ameriški film
00.50 Video strani

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 14.15 Kako živeti skupaj
14.45 Neurmež Ivan, sovjetski mladinski film
16.50 Življenje A. Senoe, 2. del dramske serije
17.50 Junaki velemešta, otroška predstava
18.40 Dallas, ameriška nadaljevanke
19.30 TV dnevnik
20.15 Glasbeni večer
Musorgski: Boris Godunov, 2. dejanje opere
21.45 Poročila
21.50 Portreti, oddaja iz kulture
22.20 Športna sloboda
22.50 Kronika MESS-a

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

ODDAJNICKI II: TV mreže

- 17.15 Maribor: DP v odboji (ž), Končnica-Palom
Branik: Radnički, prenos
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 Domači ansambl: Fantje treh dolin
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Hačaturjan: Spartak, film
21.30 Premor
21.45 Claude Lanzmann: Shoah, ciklus dokumentarni film

Po štiridesetih letih so se srečali učenci prve dveletne mlekarske šole

Njihov razred je bila Jugoslavija v malem

Posedli so se v istem razredu v iste klopi, kot so sedeli tedaj. Iz vseh koncov Jugoslavije so bili. Z dekreti so prišli v Kranj v šolo, da bi postali strokovnjaki mlekarstva za svoj kraj, z dekretri so spet odšli. Danes so nekateri že upokojeni, nekateri že s povsem drugimi poklici. Med njimi so profesorji, direktorji, ekonomisti, kar jih je ostalo v stroki, pa so danes visoki strokovnjaki mlekarstva.

Zdajajo čakajo svojega profesorja dr. Konjajeva. Osemdeset jih bo kmalu. Duša mlekarske šole je bil tedaj. Rus po rodu, širokoga, polnega srca. Se danes znajo na pamet pesmi, ki jih je takrat učil ... Širaka strana maja rodna... O, danes jo bodo zapeli skupaj in se kakšno jim bo zaigral. Nalaže zanj so postavili pianino v razred. Ta čas pa oživljajo spomini. Dve leti so bili skupaj. Noč in dan, kajti to je bila šola zapretga tipa, spalnice so bile nad razredi, zato je bilo treba imeti dovolilnicu. Dopolne praksa, popolne pouk, zvezče učenje. Ob prostih dneh udarniško delo. Ob sobotah so že ze željenosti postajali raztovarjali premog, ob nedeljah pomagali graditi stadion, novi Kranj. Pri Planiki so bili zrazeni že pri temeljih. Menda v

od njih niti sanjalo ni o Informbiroju. Tako lepo albansko partizansko pesem so znala zapeti tista štiri albanske dekleta. Še danes jo znajo šolsci tule v klopeh. In ko je prišel prof. Konjajev, so mu jo zapeli. Zapeli tako nežno in lepo, da to hočeš nočes stisne v grlu. Škoda, da jih ni danes tu z njimi. Niso vedeli, kje bi jih iskali. In žal jim je za Iliją, Makedonijo. Kako se je ta fant učil slovenščine! Ponoči se je učil, ko so drugi spali, na koncu pa je bil njegov spis nagrajen!

Težka so bila prva povojna leta. Bili so v mlekarni, a mleka zanje ni bilo. Polenta in črna kava sta bila za zajtrk. Mleko je bilo le za otroke, za doječi mater. Vse je bilo nadzorovano. Še pinjene!

Spomini, spomini. V drugem letniku jih je bilo v razredu 26,

Loke: "V razredu smo bili vse starosti, od 17 do 25 let. Nekateri so prišli naravnost iz partizanov, med nami so bili tudi nepismeni, fantje, ki niso znali računati, vendar so s silno voljo do učenja vse nadoknadi. Če bi bil se enkrat mlad, bi še enkrat prišel v ta razred, pa čeprav so bili za nas takrat tako hudi pogoj. Bil sem doma iz Škofje Loke, pa vse leto nisem bil doma. Ce bi šel, bi bil to najhujši prekršek. Tudi tisti mi ni dala, da bi šel."

Vera Dulmin, upokojena prof. biologija iz Gozd Martuljka: "Zelo smo se spremenili v teh letih, toda ko ožive spomini, se vidimo v klopeh mladi kot tedaj. Spominska knjiga, v katero so se mi vpisovali sošolci, govori o vsakem posebej, značaj vsekogar se zrcali v vpisanih verzih. In ko danes glejam redovalnico izpred 40 let, ugotavljam, da smo bili resnično dobrí učenci. Današnji upravnik si takih lahko samo želi."

Prof. dr. Aleksander Konjajev po dolgih letih spet pred katedro, med svojimi učenci. — Foto: D. Dolenc

Kranju ni delovne organizacije, kjer ne bi vložili svojih mladih sil. In namesto počitnic so bile mladinske delovne brigade. Gradili so progo Sežana – Dutovlje. Ni bilo ne vode ne kruha. Ko so se v neki vasi hoteli napiti, so strelijali nanje. Po dveh mesecih jih lastne matere niso pozname, njim pa so se še mesec potem v sanjah kazale le skele... Gradili so progo in sebe. Tako živo se je vsadila vanje, da je Krešimir v Verino spominsko knjigo namesto rožic narisal – progo!

A imeli so tudi lepe dni. Kot na primer mesec dni pri pastirjih pod Krnom, kjer so se učili sirarjenja v planini. In spomnili so se topovske granate iz prve svetovne vojne, ki so jo z vrha Krna spustili po snežnem plazu. Eksplozira je, šest mladih živiljeni bi lahko vzela, a so imeli srečo. In celo tja gor, pod sam Krn, je k njim segel Informbiro. Bilo je polete 1948, med njimi sedem mladih Albancev. V vas Krn so prišli ponj. Noč jih je vzela, ker so bili Albanci prijatelji Sovjetske zveze. A se nobenemu

od tega 4 dekleta. Pet je že počojnih, tudi nekaj profesorjev je že za vedno odšlo: ing. Anton Lasic, ing. Srečo Sabec, ing. Jože Urban. S hvaležnostjo se jih spominjajo njihovi učenci. Kajti kranjske mlekarske šola je bila zanje nekakšna prva univerza. Toliko kemije, mikrobiologije, toliko znanja in natančnosti jim kasneje ni dala niti prava univerza. Hvaležni so ji za vse.

Safet Ljubojević, dipl. ekonomist iz Sarajeva: "Ko razmišljam kot zrel človek, je ta sredina pustila na meni močan pečat. V razredu sem bil edini Bosanec, edini musliman. Toda niti enkrat samkrat mi sošolci niso dali čutiti, da sem drugačen od njih. To mi je najdražje. In ko so začeli v Danasu pisariti čez Slovensce, si nisem mogel kaj in sem jim pisal, da večjega jugoslovanstva kot v Sloveniji nisem doživel nikjer."

D. Dolenc

Milan Košenina, upokojeni vodja sterilizacije mleka Ljubljanskih mlekarn iz Škofje

Pomlad niso le zvončki in telohi – pomlad pomeni posebno na kmetih delo od jutra do večera. Ne le njive, kličejo jih tudi kozolci, ki so čez zimo pokazali luknje v strehah. Klinčevi iz Polje so se oni dan lotili svojega stoga in preperele skodele zamenjali z novimi. Pa bo spet kakšno leto držalo. — Foto: D. Dolenc

Janez Pintar, motorist

Hotel sem biti dirkač

Kranj, 12. aprila — Janez Pintar iz Kranja je zadnjih nekaj let eden prvih mož, ki Jugoslavijo zastopa na evropskih in svetovnih prvenstvih v cestnohitrostnih motociklističnih dirkah. Večkrat je bil državni prvak, ob začetku letoske sezone pa je v Misiju v Italiji osvojil odlično osmo mesto in dragocene točke za evropsko prvenstvo.

Kako se počuti tri dni po dirki, na katere si nastopal bolan, pa vendar dosegel velik uspeh?

"Malo sem še bolan, imam še vročino, vendar pa sem kar zadovoljen, da sem nastopil in se že pripravljam za naslednja tekmovanja. Čaka me kar precej dirk v evropskem prvenstvu, najbrž tri za svetovno prvenstvo in seveda precej za državno prvenstvo. Težava je le, da se večina terminov prekriva in se je pogosto težko odločiti, kam in tudi v katerih kategorijah bom tekmal. Letos namreč ponovno nastopam v razredu do 80 cm in v razredu do 125 cm."

Številne tekme, treningi, vse to poleg naporov zahteva dosti časa. Kako poleg službe in družine zmores?

"Z veliko zagnanosti in veselja, kajti že kot majhen sem se zaradi tradicije v družini zelo zanimal za dirkanje, za motorje. Želel sem biti dirkač, hotel sem nastopati na dirkah, vendar pa si takrat še misliti nisem mogel, da bi bil lahko med najboljšimi v Evropi, da bi bil državni prvak. Preko dvajset tekem v dveh kategorijah na leto je res napor in gotovo je to, da sem profesionalec, vendar z amaterskim statusom. V službi seveda za to včasih manjkam, vendar pa delo počaka in ga je toliko več, ko spet pride. Poleg tega imam tudi

družino, dva sinova, eden je star tri meseca, se je na moje dirke in na odsočnost zaradi prve motorja privadila, že prej je vedela, da bo počel in tako navadno ne izgubljava besed o vihodih. Res pa je, da je služba, dirkanje skupaj precej naporno. Pa tudi ker tudi organizacijske stvari in marsikaj da delam sam."

Za takšne uspehe, za naporna tekmovanja, biš sodelavec, pa seveda denar. Kako imas bljeno za to?

"Kar se tiče sodelavcev moram povedati na našem koncu, morda pa še bolj v Škofji, kamniškem, veliko ljubiteljev tega športa, ki pa so precej navdušencev motociklom, ki mi delu večkrat pomagajo. Eden takih je Čebul, ki hodi v Iskrino šolo in ima izredno sluh za tehniko. Razen tega mi pomagajo pravi motorja orodjarji, predvsem sodelujo Bojanom Špenkom iz Hotemož, pa tudi nekdanim rodnikom mi pomaga. Z menoj na tekme hodancem Leon, ki pa se tudi sam že poskuša v tekmovanjih. Večji problem je denar, saj je najti pokrovitelje. Zaenkrat imamo srečo, da je Ribnica, računam tudi na Elan in se nekaj Čudno pa se mi zdi, da interesa nima kranjska, ki je nekoč pomagala sedaj, ko pa bi res delal reklamo doma in na tujem, pa nimajo teresa."

Pravijo, da imajo dirkači precej denarja, dobrimi uvrstitvami precej zaslужijo?

"Na dirki v Italiji sem zaslužil z osmim stotom 224 tisoč lir, kar je okrog trideset staršev. Malo bolje so plačane dobre uvrstitev v svetovnih prvenstvih, vendar največ povsod menjivo sponzorji. In z njimi je pri nas največ žav. Motorji, rezervni deli, pot na dirke, gospodarstvo, skromne možnosti in marsikdo obup. Me je bil cilj postati dirkač in sem živiljenje po temu cilju."

Se dve, tri besede o načrtih.

"Letos bi bil rad med desetimi v evropskem prvenstvu, poleg tega pa osvojil tudi najvišje postopek v Jugoslaviji, zlato čelado za tri državne prvakove v razredu 80 cm."

V. Stan
Foto: G.

Nadomestna zemljišča za hruščanske kmete

Pet lastnikov noče popustiti

Hrušica, 7. aprila — Zaradi gradnje predora na Hrušici je bilo pri zadetih 43 lastnikov zemljišč in hiš. Kmetom bodo našli ustrezno zamenjavo, pet lastnikov pa se še vedno ne strinja s ponujenimi predlogi in rešitvami. Razlastitveni postopek.

Graditelji predora pod Karavankami se približujejo že 2.000 metrom izkopa predorski cevi, zadnje premožensko – pravne zadeve v zvezi s pridobivanjem zemljišča za gradnjo karavanskoga predora na Hrušici in platoju ob predoru pa se na jesenški občini rešujejo še zdej. Kmetje in drugi Hruščani, ki imajo zemljišča ob predoru, ki se i do zdaj nikakor niso mogli sporazumi o ustezni zamenjavi zemljišča ali prodaji, čaka zdaj razlastitveni postopek. Vse morebitne spore po posledi reševalo so.

Vseh lastnikov želišč travnikov in njiv na Hrušici je bilo 43. Skupna površina mejnega platoja meri 198 tisoč kvadratnih metrov, pri čemer je šteta tudi regulacija Save. Od teh zemljišč so odkupili 17 hektarov, okoli dveh hektarov pa Dominvestu na Jesenicah še ni uspelo odkupiti.

Do zdaj so se sporazumeli s 33 lastniki zemljišč in objektov, neresenih pa je še deset lastnikov, ki imajo v posesti 20 parcel in objektov. Med njimi so kmetje, ki jim bodo v občini poiskali nadomestna zemljišča, pet pa je takih, ki iz teh ali drugačnih razlogov nikakor noče popustiti in se ne strinjajo z nobenim predlogom.

Med njimi so Hruščani, ki zahtevajo ogromne odškodnine zaradi domnevne prekinute opravljanje zasebne dejavnosti, taki, ki se ne strinjajo s preseilitvijo v stanovanja na Jesenicah ali hiše v Podmežakli, taki, ki zahtevajo nove hiše v Kranjski gori ali na Bledu... Komite za urejanje prostora in varstvo okolja zato zanje predlaga razlastitveni postopek.

Za zamenjavo kmetijskih površin

so investitorji vložili veliko sredstev in med drugim bu nekdanjo deponijo odpadkov v breg Save na Hrušici. Strani potoka Presušnik naj bi še okoli 6.500 kvadratnih kmetijskih površin in tak ustreznih kmetijskih zamenjavo lastnika sedanjih hruščanskih.

Zakaj tako pozno, se spodbuja dnu? Zato, ker vse družbeni plan skupščine občine senice ni bil usklajen z rešitvijo, in zato tudi ne sprejet. Imajo pa niso imeli nobene osnovne podlage, da bi razlastitveni postopek. Pri tem zemljišč se je pojavila podobna blematika: zakon o kmetijskih dolžinah prenesti vse kmetijske dolžine prenesti vse kmetijske skupnosti, v jesenški skupnosti, takega prenosa še vedno nima...

Zakaj tako pozno, se spodbuja dnu?

IZ ZGODOVINE

NOB (17) Ivan J.

Petdeset za enega, pravilneje za sedem

Moral bi zapisati, da je šlo v resnici 50 za 7, vendar je bil med njimi glavni le eden. To pa je bil jesenški nemški župan Karl Lukman, zgrizen in nevaren preganjač komunistov, OF in partizanov. Beseda je o petdesetih talcih, ki so jih policisti pobili 19. aprila 1942.

Karl Lukman je bil kulturnabundovec že pred vojno. In to med vodilnimi. Poznal je vse občane in ker je postal vnet nemški župan, je bil zelo nevaren. Ljudi je predlagal za izgon, za ustrelitev, za aretacijo in poleg tega je policiste vodil v hajke proti partizanom. V njegovi mizini je bil najden tudi spisek 70 ljudi, ki jih je nameravala predati gestapu. Ogrožal je še številne druge ljudi!

Okrožno vodstvo OF je zato nevarnega nacističnega župana obsodilo na smrt. To pa tedaj ni bilo preprosto izvesti, kajti Lukman je imel stražo, Jesenice pa so bile močno zavarovane s polici. Šele tretjič se je posrečila ta držna akcija. Sredi Jesenice in sredbi belega dne 17. aprila 1942 je nevarnega hitlerjevca Lukmana z dvema streloma usmrtil partizan Tone Matoh – Štepsi, ki je prisel iz čete izpod Stola. Tveganjo in držno dejanje.

Okupatorji so se takoj in kravato maščevali, kajti šlo je še za šest drugih njihovih ljudi. Rdeči plakati so oznanjali in širili grozo s podpisom SS – Gruppenführerja generala in vojnega zločinka Erwina Rösenerja takole:

"V noči na 16.IV.1942 je vdrla komunistična tolpa v okraj Zgornji Brnik pri Cerkljah ter iz zasede umorila 3 nemške vojake in 2 Slovenca.

Dne 17.IV.1942 sta bila od komunistov ravnato tako iz zasede umorjena župan Karl Luckmann in Volksdeutscher Jakel Andrej s Koroške Bele. Kot prvi zadostilni ukrep so bili naslednji komunisti ustreljeni..."

Nato je našteto 50 imen talcev, ki so v letu 1942 odpeljali v taborišče Mauthausen. A klub germanskih pedantnosti je eden Jelenc, ki je bil tedaj zaprt v Münchenu. Uibili so jih torej 49, največ naenkrat. Bili so iz raznih krajev Gorenjske. Načrtej je bil komunist Tomaz Volf, ki je imel 65 let, najmlajši pa Rado Žab, ki se ni načrtejnil 20 let. Uibili so tudi 3 ženske: Marija Hrastnik, starejšo in mlajšo (Vinkovo mama, sestra brata) ter Cilko Urančar, ki je bila v dvanajstih letih.

Med ubitimi so bili tudi izdani aktivisti partizani: znameniti Tomaž Godec, med drugimi Janez Konšek, tudi Marijan Kavalari in drugih dragocenih ljudi.

Velikosten nastavil Lukmanov pogrom, pokazal, kakšno vrednost je okupatorju povejati. Ni jasno, ali je bil jesenški župan. Govoril mu je sam dr. Friederich Rainer, navišja okupatorja, glava v pokrajini, ki je med drugim povejati.

"Globoko ginjeni stojimo ob mrtvem, odre dveh mož (mišljeno je tudi A. Jakel I.J.), ki sta padla kot mučenika za svetost, srečo te dežele... Lukman je že v mladosci sodelovali z narodnim socialistom... osebno poznal vsakega prebivalca Jesenice, ki je bil načrtej...

<p

Urednikova beseda

Za glavnega sogovornika današnjih Odprtih strani smo zaprosili predsednika poslovodnega odbora Slovenijalesa Janeza Šterja. Pred 23 leti je v svojem voilinem programu — kandidiral je za poslanca republike skupščine — zapisal, da se bo, če bo izvoljen, posebej prizadeval za spremembo deviznega zakona. Devize naj bi dobile značaj kapitala. Skoraj četrto stoletje kasneje smo ga poprosili za komentar. Druga aktualna tema je razmišljanje o Telematiki.

Ker smo sredi razprave o spremembni ustawe, smo tretjo stran odprli škofjeloškim srednješolcem, objavljamo pa tudi precej skrajšano pismo Jožeta Kalana iz Tržiča kot razmišljanje občana ob omenjeni problematiki.

Zadnjo stran smo kot običajno namenili literaturi.

Naslednje Odprte strani bodo izšle pred prvomajskimi prazniki. Uvodno razmišljanje o 27. apralu bo napisal Miha Naglič iz Žirov, sredico bomo odprli razmišljanjem Janeza Stanovnika in Viktorja Žaklja na Glasovi prej, ki bo 22. aprila v Cremlju, zadnja stran pa naj bi predstavila Igorja Torkarja in njegove Dachauške procese.

Veseli bomo tudi vaših pisem in odmevov.

Leopoldina Bogataj

Namesto uvodnika

Partizani so z nekaterimi svojimi dejanji pripravljali našo politično in gospodarsko prihodnost. Z duhovitimi ukrepi in odločitvami v urah veselega vojskovanja so na vedoč in nič hudega sluteč položili temelje in določili izhodišča za naše samoupravno stoletje. Že dan ali dva po kapitulaciji Italije se je na zahodu izoblikovala tradicionalna vojska fronta z vsemi značilnostmi pozicijске vojne. Na eni strani so bili Nemci, na drugi pa partizani. Med obema vojskama je bil hrib, ki je bil »nogogarskih zemlja«. In na hribu tega hriba sta se bojevali obe vojski. Ampak na način, kakršnega ne poznamo na nobeni drugi fronti minule svetovne vojne. Ob zori se je z obih strani začela topniška predpriprava. Po tej predpripravi so stopili v akcijo metalci min. Ob devetih ali desetih pa so se zasišle najprej težke, potem lahke strojniece in končno puške. Ob pol enajsti uri je bila prekinitevognja zatrad malice. Od enajste do trinajste ure se je nadaljevalo streljanje s strojnico in puškami in vzklikanje, kot na primer »Hura«, »Na juriš«, »Vorwärts« itd. Od trinajste pa do petnajste ure je bila siesta, ki so jo Nemci

(XXXIX. zgodba iz knjige Bojana Štiga Kratke in izmišljene zgodbe iz let 1941-1945)

BOJAN DREMELJ

in partizani izkoristili za spanje in dremanje na soncu. Popoldan po petnajsti uri se je dopoldanski potek bitke ponovil. Najprej je bila topniška predpriprava, nato so stopili v akcijo minometali, za njimi težke strojniece. Od sedmajnaste do pol osemnajste ure je bila popoldanska matrica, nato pa je sledilo streljanje z luhkimi strojnico in puškami. Tudi proti večeru so se oglašili vzkliki »Naprej«, »Na juriš«, »Vorwärts« itd. Ob devetnajsti uri je bilo konec sovražnosti, ki so prenehale z dvema fingiranimi jurišema. Enim nemškim in enim partizanskim. Ko so prenehale sovražnosti, so se partizani odpravili na mitinge in vespelice, Nemci pa v bližnje mesto v gostilne in v kinematografe. Preden pa se je to zgodilo, so eni in drugi večerjali. Hrano za vse enako so razdelili in menažnih kotlov, le nemški oficirji in partizanski poveljniki in komisari so dobili še kak priboljšek. Od polnoči do zore je bil počitek. Nato se je vse skupaj ponovilo. Deset dni zapored. Enajstega dne so prišli na fronto visoki partizanski oficirji. Ko so presojali to veselo partizansko vojskovanje, so v svojo oceno zapisali: fronta je nekakšna strnritev, ne pa vojna...

Odprte 7 strani

MARIJA VOLČJAK

JANEZ ŠTER

Stvari se morajo najprej prelomiti v partijs

VINE BEŠTER

Proti osnutku amandmajev

DR. FRANE ADAM

Če vojska prevzame oblast, ne bo potrebovala vseh političnih garnitur

EDO TORKAR

Pametovanja in paberkanja

JOŽE NOVAK

Prepričan sem, da bi veliko bolj cenili človeka, ki bi ponosno priznal napako in jo popravil

Kranj, 8. aprila — Bojana Dremelja je kot našega naslednjega sogovornika predlagal Franc Belčič in kot razlog navedel zapostavljenost tehniških strokovnjakov v sredstvih javnega obveščanja, kjer po njegovem kraljujejo politiki in delno družboslovcji. Bojan Dremelj je mlad strokovnjak, diplomirani inženir matematike, ki prav zdaj pripravlja magistrsko delo. Zaposlen je v kranjski Iskri Telematiki, kjer je vodja računalniškega centra VAX, s katerim je računalniško podprt oblikovanje in proizvodnja plošč tiskanega vezja (CAD/CAM).

»Se strinjate, da so tehniški strokovnjaki pri nas medijski zapostavljeni?«

»Vecina se nas s to mislijo sploh ne ukvarja.«

»Ker ne sodi k naravi vašega dela?«

»Ne, javnost bi morala biti bolj seznanjena z delom strokovnjakov, sploh s tehniškim razvojem, ker bomo s primernim tehničnim znanjem, z močno tehničko osnovno lahko splaval iz krize in se morda kdaj uvrstili med razvite dežele.«

»Torej se vendarje strinjate, da ste medijski zapostavljeni?«

»Ne želim tega komentirati, pravim le, da samo s pomočjo politike nikoli ne bomo splaval iz krize, saj moramo v bistvu ujeti tehnički razvoj, tehnični kadar je zato zelo pomemben, seveda pa je tudi vodenje stroka.«

»Pred desetimi, bolje petnajstimi leti so pri nas cvetele družboslovne vede, ki pa so bile v svoji spoznavnih in doganjah žal marsikje ustavljene, danes se stvari nagibajo v prid tehničnikom?«

»Ko sem končal gimnazijo, se je tista doba že iztekala. V tistih časih je bil standard uspešnega ekonomista neprimerno višji od standarda uspešnega strokovnjaka, tudi danes je marsikje temu še tako. Vse bolj pomemben dejavnik pa postaja možnost začasitve, ki je precej bolj v prid tehničnikov, kar je že opazno pri odločitvah mladih. Saj ste verjetno že zasledili podatke o tem, da bi vsi strokovnjaki s področja računalništva, ki jih današna dve univerzi, zlahka našli zaposlitev samo v Ljubljani.«

»V naši skupini smo jeseni za skupino srednješolcev pripravili tečaj iz osnov operacijskega sistema na računalniku, nato smo vsakemu dali nalogo, ki jo je samostojno naredil v tednu dni. Odhajali so zelo zadovoljni, saj so se nekaj naučili. Čeprav rezultati njihovih nalog niso nepo-

sredno uporabni, pa čas ni bil vržen proč, saj bomo znanje, ki so ga pridobili, lahko uporabili, če se bodo zaposlili pri nas.«

»V Telematiki dosti vlagate v znanje?«

»V naši delovni organizaciji smo se dolžni redno strokovno izpolnjevati, zelo pa skrbimo tudi za različne oblike študija ob delu. Nadaljevanje šolanja je zaželeno in delovna organizacija tudi krije vse materialne stroške.«

»Četrto leto ste zaposleni v Telematiki, s čim se pravzaprav ukvarjate?«

»V tovarno sem prišel, da bi uporjal sisteme za računalniško podporo načrtovanju in oblikovanju plošč tiskanega vezja. Leta 1985 smo instalirali programske in strojno opremo, leta 1986 smo sistem uskladili z okoljem in pravili podatkovno bazo, lani pa smo že pokrivali večino potreb po oblikovanju plošč tiskanega vezja v naši tovarni. Danes smo na tem področju daleč pred delovnimi organizacijami, ki so se tem začeli ukvarjati v približno istem času kot mi. Vendar

pa nas trenutno zelo ovira premajhna zmogljivost računalnika.«

»Večkrat je moč slišati, da strokovnjaki zapuščajo tovarno?«

»Uspemo narediti, kolikor zahteva naša proizvodnja, resda v dveh izmenah, v kritičnih trenutkih tudi ponoči in ob prostih dneh. Vendar pa je proizvodnja plošč tiskanega vezja sposobna zadovoljiti veliko večje potrebe, kot so potrebe Telematike, zadovoljuje naročila od drugod, tudi iz tujine. Programsko opremo ter znanje in izkušnje, ki smo si jih nabrali pri oblikovanju plošč, bi lahko bolje izkoristili, potreben je le vložek v dodatno strojno opremo, hkrati pa bi pri oblikovanju lahko zaposlili tudi nekaj delavcev, del tako opevane tehnološkega presežka.«

»Vas lahko kar naravnost vprašam, kaj sodite o naložbi v sistem 127?«

»Več let kasni, to se bo gotovo poznalo v finančnem učinku.«

»Kaj pa, če je ne bo?«

»O tem ne razmišljam.«

»Pa vseeno, recimo, da je ne bi bilo, kako vidite svoje delo?«

»Tu je tudi sistem Iskra 2000, tu po mojem prepričanju zelo perspektiven proizvod, pri katerem naš center pokriva okoli 90 odstotkov potreb po oblikovanju plošč tiskanega vezja. Večja integracija sistema Iskra 2000 pomeni tudi vse večjo zahtevnost plošč tiskanega vezja in toliko bolj nujno računalniško podporo. Seveda pa je možno prodajati tudi znanje, storitve za zunajne naročnike.«

»Končni izdelek Telematike pa je lahko tudi plošča tiskanega vezja?«

»Zdaj jih delamo tudi za zunajne naročnike, eden takšnih je recimo IBM, zanj delamo zelo veliko. Telematika ne izdeluje samo telefonskih central in telefonov, spekter izdelkov je velik, seveda pa bi izpad tako velikega projekta, kot so javne centralne, pomenil še večji presežek delovne sile.«

»Večkrat je moč slišati, da strokovnjaki zapuščajo tovarno?«

»Vsepovsod govorje, da so razlogi, da je to glavni problem odhajanja strokovnjakov, večkrat sem že dejal, da ni samo to. Večji problem je, če strokovnjaki nima primernih pogojev za delo. Pod pogoji dela pa seveda razumem primerne prostore, primereno orodje za delo, kar je v primeru računalnik, in seveda tudi to, da so rezultati njegovega dela uporabljeni in jih tudi okolje sprejme kot take. Ne razmišjam o tem, da bi zapustil to firmo, rezultati mojega dela so takoj cenjeni, imam kvalitetno opremo, ki bi jo bilo potrebno razširiti in postaviti v primerne prostore.«

»Zlahka bi seveda našli delo drugod, saj so matematiki in računalniški strokovnjaki najbolj iskanji?«

»O tem ni treba dvomiti.«

»Ste že kdaj razmišljali, da bi šli na tuje, verjetno vam tudi takšnih ponudb ne manjka?«

»Rad imam to dejelo.«

»Pa vendar?«

»Mislim, da je še vedno dosti lepše živeti pri nas kot kjerkoli drugje. Verjetno pa obstaja točka, ko si prisiljen razmišljati tudi o tem. Upam, da se razmere pri nas ne bodo tako zaostrike, da bodo ljudi silile v brezkomпромisno iskanje zaposlitve v tujini. Mislim, da danes še niso takšne, sicer pa o tem raje ne razmišljam.«

»Za mejo, na avstrijski strani, odprajo majhne tovarne, pri tem racunajo, da se bodo tja vozili na delo tudi naši strokovnjaki, saj ni dačec?«

»Poznam strokovnjake, ki so ne še tako dolgo začeli delati prav v takšnih majhnih firmah in jih danes pogrešamo. V naši družbi je preveč izraženo le deklativna podpora tehnološkemu napredku. Vemo, da smo denimo po številu telefonskih priključkov na prebivalca na repu ev-

ropske lestvice, ne povemo pa, da smo tam tudi po vlaganjih v industrijo.«

»Takšne razmere vodijo do kritične točke, ki ste jo omenili, in v bistvu pomenuj razocaranje?«

»Tudi za to gre, da si človek pač ustvari družino, določen standard, vsakdo želi, da bi se zviševal, ne pa padal, če se spušča počasi, se človek še nekako prilagaja, v nedogled pa to ne gre, kakor tudi ne, če pada čez noč za polovico. Ko si družina ne more več privoščiti dopusta, pa ne samo to, normalnega vsakodnevnega življenja, ljudje pač isčejo drugačne možnosti, tudi zaposlitve v tujini, kar seveda predstavlja velike izgube za našo družbo.«

»Mladi postajajo nestrni, vse bolj so kritični, v managerski soli na Brdu postavljajo zelo ostra vprašanja, politiki pa pravijo, da jim tega ne zamerijo, da jih razumejo?«

»Preprosto ne morem razumeti, da sprejemajo zakone in ukrepe, kljub dokazom o njihovih negativnih učinkih. Ob novembarskih ukrepih so ekonomisti zelo hitro izračunali, kaj pomenijo, pa tega nihče ni upošteval. Kakšen paradosk, znamo narediti analize, odgovorni pa jih ne poštejo, zakoni so sprejeti brez njih ali pa jih delajo naknadno. Na požaju imamo ljudi, ki raje vztrajajo na napakah, kot bi jih ponosno priznali in popravili, kasneje pa čas tako ali tako počaže nanje.«

»Kje so razlogi tega?«

»Mislim, da v Jugoslaviji enostavno nimamo dovolj strokovnega vodstva. V Sloveniji so se razmere v zadnjih letih precej spremene, dobili smo veliko bolj strokovne politike, ki niso zaljubljeni sami vase, ki vedo, na koga se morajo obrniti, koga vprašati, če bi bili upoštevali slovenska stališča, bi nam bilo vsem skupaj bolje, pa nisem nikakršen nacionalist.«

»Koga predlagate za naslednjega sogovornika?«

»Med našimi politiki zelo cenim in občudujem Milana Kučana, zelo rad bi prebral še kakšen pogovor z njim, morda še bolj izjemnega.«

JANEZ ŠTER

Odprte strani

Petek, 15. aprila 1988

MARIJA VOLČJAK

Stvari se morajo najprej prelomi v partiji

Povod za pogovor z znamenitim slovenskim gospodarstvenikom Janezom Šterom, ki je zdaj predsednik poslovodnega odbora sozda Slovenijales, je zelo zanimiv. Ko smo ob 40-letnici Gorenjskega glasa brskali po starih časopisih, smo se ustavili tudi na orumenelih straneh časopisa s 17. aprila 1965. leta. Tam smo našli tudi članke, ki so jih pred volitvami napisali gorenjski poslanci v republiško skupščino. Ze tedaj so torej poznali predstavitev kandidatov, še bolj zanimivo pa je dejstvo, kako aktualno zvene besede, ki jih je napisal Janez Šter, čeprav je od tedaj minilo 23 let.

»Zelo aktualno zvene ocene, ki ste jih zapisali pred 23. leti: da bi moralni vrednostno izvoziti vsaj toliko kmetijskih pridelkov kolikor jih uvozimo, bistveno povečati devizni pritok iz turizma in seveda povečati industrijski izvoz. Pri tem pa ste podčrtali, da je za dosego teh ciljev potrebovno spremeniti naš devizni sistem, ki ima še vedno zelo administrativni značaj, ter devizam priznati značaj blaga!«

»Minilo je 23 let, ko tole berem, dejansko ugotavljam, koliko je bilo vmes besed o degerulaciji sistema, o odmiranju države, o vlogi samoupravljanja in delovnih kolektivov itd. V resnicu pa smo, če zamenjam številke, le na višji ravni, bistveni problemi ostajajo.«

»Vseskozi sta delali v tovarnah, ki so bile izvozno usmerjene, probleme izvoznikov torej zelo dobro pozname, lahko podrobnejše komentirate izvozna gibanja v minulih 23 letih?«

»Izvažali smo, ne samo zaradi tega, ker doma ne bi mogli vsega prodati, temveč tudi zato, ker smo menili, da brez izvoza ni pravega napredka, ni pravih mernih. Danes je to še vedno ista pesem.«

Kar pa zadeva položaj izvoznikov, lahko rečem, da se je lesna industrija precej osamosvojila, veliko manj uvoza potrebuje na enoto izvoznega proizvoda, včasih smo uvažali skoraj vse iverne plošče, lake, lužila, strojno opremo v celoti, danes le redko repromateriale, opreme je tudi že precej doma. Za državo je to seveda zanimivo.«

»Dohodkovno pa so bili za izvozne verjetno najbolj svetli časi Milke Planinc?«

»Seveda, razpolagali smo z delom deviz, vrednost jim je rasla, kdor je znal pametno gospodariti, se je takrat lahko moderniziral, nekateri pa so seveda tu- di to prespali.«

»Prav lesarjem so to očitali?«

»Za nekatere to drži, za vse pa ne.«

»Potem pa je Mikuličeva vlada ubrala stare strune?«

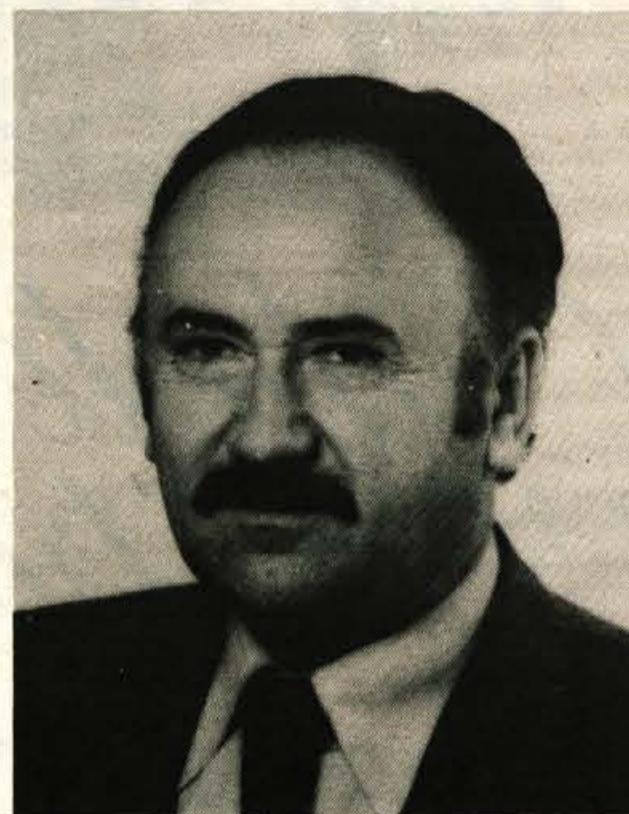
»Izvoznikom so devize popolnoma odstojane, pripadajo nam samo dinarji, po tečaju na dan privila. Trdim, da je to v popolnem nasprotju z deklariranimi samoupravnimi pravicami delovnih kolektivov, predvsem pa je škodljivo za državo samo, saj devizni sistem ni realen, skoraj dve leti in pol velja, pa en dan ni funkcional tak, kot bi moral. Predstavniki zisa, tako kot dr. Oskar Kovač zadnjič na televizijski, pa še vedno govore, da ga je treba »osavrniti.««

»Kako kot gospodarstvenik sprejete takšno oceno?«

»Tako govorijo ljudje, ki izhajajo iz sredin, v katerih si sami absolutno ne upajo živeti od svojega dela, zato imajo radi kakršnokoli državno blagajno, četudi napol prazno. Seveda pa nikoli ne verjamejo, da je tako prazna, kot je. Vendar sem optimist, mislim, da se stvari morajo prelomi in da se bodo. Ker sem optimist, mislim, da se stvari morajo prelomi in da se bodo. Ker smo zelo zadolženi, devize pa potrebujemo tudi za delovanje širše družbene skupnosti, je izvoznikom povsem razumljivo, da devizni davek moramo plačati, toda ostale bi morali imeti na svojem računu.«

»V bistvu naj bi torej imeli dva devizna trga, prvega za odpeljevanje dolgov, kjer bi lahko imeli obravnavski tečaj, in drugega, ki bi bil svoboden.«

»Saj že obstajata. Včasih se mi že kar upira, ko se pogovarjam s politiki in nam očitajo tako imenovane šticunge. Tega vendar ni moč spraviti s sveta, če je po nem blagu povpraševanje bistveno večje od ponudbe, mu razumljivo cena raste. To je staro zgodba, zakaj je voda v arabskih emiratih dražja od naft. Trgovanje z devizami je zdaj nadomestilo trgovanje z deviznimi pravicami, če nekdo devize potrebuje, bo pač kupil tisto, s čim

mer lahko pride do njih. Tega noben naš etatist ne more odpraviti, tržne zakonitosti obstajajo prikrito ali neprikrito.«

»Kolikšen delež deviz bi moral ostati gospodarstvu, da ne bi doživljalo pretresov?«

»To je težko reči, o tem lahko le ugibava, saj je odvisno tudi od tega, kakšni bodo dogovori z mednarodnim denarnim skladom, ki se kot veste zaključuje. Če bomo dobili pomoč zunanjega sveta, milijon in pol ali dva dodatne krvi, potem je razumljivo, da je ta računica lahko drugačna. Mislim pa, da bi za kolikor toliko normalno delo moralna gospodarstvu ostati vsaj polovica deviz.«

»Kako ste pri Slovenijalesu prebrodili zadnja, devizno sušna leta, ste se umaknili z nekaterimi trgov ali pridno trpeli in čakate na boljše čase, ko se vam bo to povrnilo kot načrta?«

»Marsikaj smo opustili, čeprav to ni bilo tragično, nekateri izdelki po nobenih izračunih niso izkazovali rentabilnosti in izdelovalci so jih opustili, sicer pa se to vselej dogaja. Pri lesarjih je problematika specifična, ker je prvič v Jugoslaviji ponudba naših izdelkov precej večja od povpraševanja. Upoštevati morate, da je letni izvoz jugoslovanskega pohištva v Sovjetsko zvezo znašal 120 milijonov dolarjev, lani pa je zaradi znanih težav v trgovovanju s Sovjetsko zvezo upadel na 21 milijonov dolarjev. Umikali smo se torej morali na zahodna tržišča, zato je bil naš izvoz klub nemogoč devizni zakonodaji večji. Poslovni rezultati pa so seveda katastrofalno slabbi, saj praktično že tri leta, če v Slovenijalesu seštejemo vse izgube naših proizvajalcev, vse rezultate blizu ničle, vso akumulacijo, ki je neznotna, z njo ne moremo zagotavljati nadaljnega razvoja in modernizacije.«

»Z velikim pomponom je bil napovedan skupni izvozni program AKA?«

»Nanaša se na izvoz v Ameriko, Kanado in Avstralijo, razširjen bo tudi na ostali svet. Carinski olajšave za uvoz opreme smo dobili šele letos, kar pomembne. Doslej pa je v Slovenijalesovem sistemu to izkoristil le KLI Logatec, v Unilesovem pa Liko Vrhnik.«

»Ker tovarne nimajo denarja?«

»Seveda, tega programa ne bo moč uresničiti, če bo država puštila pravljajce hirati. Kaj naj v takšnih razmerah v petih letih, do leta 1991, povečamo izvoz v te tri dežele na 390 milijonov dolarjev.«

»Slišimo, da je problematična tudi kvaliteta?«

»To je poseben problem, ki ga še nismo obvladali. Najbolj žal-

moč razbrati iz skopih informacij, so zdaj še trše, kot so bile pred leti, kako komentirate ponovno trkanje na njegova vrata, potem ko v zadnjih letih denimo nismo izkoristili cenejšega dolarja?«

»Kako so nas korakoma vodili v veliko zadolžitevje je pred štirinajstimi dnevi zelo lepo za televizijsko okroglo mizo opisal Svetozar Kobal, preprostemu človeku razumljivo. V praktično nekaj letih smo dolgi s 7 povečali na 21 milijard dolarjev in nikakor nčem reči, da je bil Veselin Djuricovič glavni krivec, saj je menila hotel odstopiti, pa mu niso pustili. Še lepo se je to video pri Milki Planinc, da je hotela, ki je bila blokirana.«

»Obstaja pa cela vrsta načinov pobiranja denarja, preko davkov, preko zveznega računa, preko Narodne banke Jugoslavije, preko nje se prelje ogromno denarja. Potem pa vlada omeni, da bo treba kaj zamrzniti in začne se dirka, v kateri trošimo. Sistem poraja mentalitet, s katero so ljudje nagnjeni k temu, da se bore za raznorazne statuse, privilegije itd. Saj znotraj delovnih kolektivov ni nič drugače, namesto da bi pridno delali in bili inovativni, ljudje skušajo s pridom izkoristiti že to, da so zaposleni, da imajo socialno varnost. Sistem poraja popolnoma neracionalno obnašanje ljudi, tudi v bazi, včasih doživljamo hude situacije, najbolj izposta-

vljeni pa so seveda poslovodni delavci. Na eni strani so pod prisilom delavci, na drugi pod prisilom oblasti, nič čudnega, da je vse težje dobiti direktorje.«

»Tudi pri vas v Slovenijalesu?«

»Tri leta sem predsednik poslovodnega odbora sozda, zadnjih sem štel in naštel le pet od petindvajsetih direktorjev naših delovnih organizacij, ki imajo staž daljši od treh let. Se pravilo, da jih je v tem času dvajset od štirih, le trije povsem prostovoljno, ostali pa so tako ali drugače postali. Zdaj je seveda zelo težko dobiti nove, njihove plače so različne, nekatere tako slabe, da morda biti že malo nor, če sprejmeš takšno dolžnost. Skratka, plače niso takšne, da bi se splošno postati direktor, tveganje pa je strahotno.«

»Koliko možnosti za spremembo na področju gospodarstva po vašem mnenju ponujajo ustavni amandamenti?«

»V Gospodarskih zbornicah Slovenije smo pred dnevi sprejeli podobo, ki globoko posega v sistem, prav zanimala me, kakšno usodo bo doživelja. Gre za nove poglede in organizacijo našega družbeno ekonomskega sistema, za dejansko uvedbo trga, ki je zelo težko dobiti, njihove plače so obveznosti vlade, da do konca prvega tromesečja predlagajo spremembe deviznega zakona. O tem sta razpravljali predsedstvi države in partije, pa skupščina, vsi so rekli da, sadov pa ni. Stvari se prolongirajo, zdaj je človek resnično zaskrbljen, saj so se izrekli vsi, ki imajo v Jugoslaviji kakršnokoli oblast, pa nič. Zdaj bi res lahko narisal vprašaj in klicaj, če imajo nekateri ljudje dve popolnoma različni vlogi, eno na seji, drugo pa izven nje.«

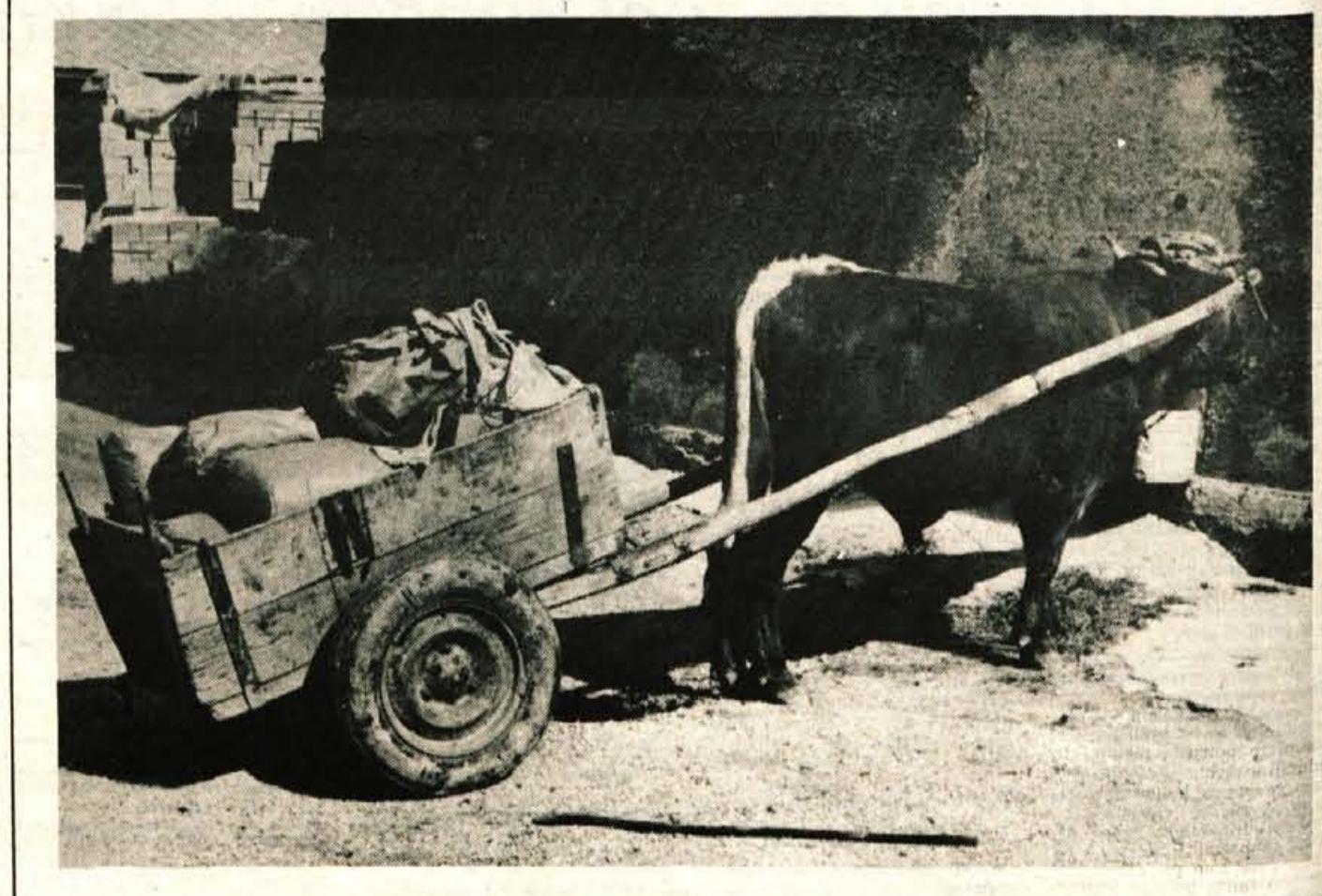
»Kaj ni paradoksalno, da je v letoski resoluciji zapisana 32 odstotna inflacija, zdaj pa naj bi, kot vse kaže, pri mednarodnem monetarnem skladu izposlovali 94 odstotno?«

»V našem sistemu je zelo težko obvladovati nekatere agregate.«

»Če stvari poenostavim in uporabim še vedno priljubljeno partizansko terminologijo, lahko rečem, da se država in gospodarstvo bojujeta, kdo bo hitrejši, država z razvrednotenjem dinarja, gospodarstvo pa s povečanjem cen in osebnih dohodkov?«

»V tem je bistvo problemov, uveljavljavali smo sistem, v katerem rezultati, ki jih delovni kolektiv doseže s svojim delom in ovrednotenjem na trgu, nimajo prave zvezze z njegovim dejanskim položajem. Izmisliš smo si nešteto načinov, da zajemamo akumulacijo in jo potem delimo, malo tu, malo tam. Gremo se republike in pokrajine, samo poglejte, kakšen hrup so zagnali ob 1,56 odstotnem prispevku za nerazvijene komuniste.«

»Mislim, da se morajo stvari najprej prelomi v naši partijski, katere član sem tudi jaz, tam mora počiti, dokler se tam ne bodo, se tudi drugod ne bodo. Enkrat se bomo pač morali postrojiti, rekel bom kar na boljševike in manjševike, človek si seveda žali, da bodo boljševiki pravili. Brez diferenciacije znotraj partije ne bo šlo, partija se mora odresti vseh, ki imajo dejansko okostenje poglede, predvsem pa množice dvočlanežev, ki na

Proti osnutku amandmajev!

Svetel primer izredno konkretnega in verjetno za prenekaterega predstavnika vodilnih političnih struktur na čase "vprašajočega" tona razmišljajn, so ponudili člani osnovne organizacije ZSMS na Srednji jezikovno – družboslovni šoli "Boris Zihel" v Skofji Luki.

Na razpravi, 15. marca v prostorih šole, je bilo v nabito polni veliki predavalnici slišati jasna in nedvoumna stališča o osnutku amandmajev zvezne ustave in predvsem željo po aktivnem vključevanju v aktualno družbeno – politično dogajanje v tisto, za katero vse prevečkrat velja, da organizirana mladina, predvsem osnovne sredine, stoji ob strani...

Skofjeloški primer, ki ga je za objavo priredil Vine Bešter dokazuje nasprotno!

Za začetek bi zapisali, da v razpravi ne vidimo smisla, kajti samo govorjenje in papirji ne bodo spremenili sedanje stanja. Ker pa razprava zaradi ravne mora biti, se bomo tudi mi izjasnili!

amandma 9

1. Mislimo, da družbena lastnina ni stimulacija za delo.
2. Zakaj govorimo o sankcijah, če imamo kolektivno odgovornost? Mislimo, da je edino realna individualna odgovornost. Na račun družbene lastnine ne smemo ogrožati zasebne lastnine!

3. Za naš ekonomski sistem je značilno, da interes delavcev za uspešno delo pada, ker gre del rezultatov dela za tiste, ki niso uspešni. Da bi vzpostavili stabilnost sistema, velja načelo: Vzemi tam, kjer je in daj tja, kjer ni. Videti je, da je edina perspektiva biti nerazvit, kajti v tem primeru stalno nekaj dobivaš.

Danes je pomoč nerazvitim pri nas mišljena kot solidarnost, kar po slovarju tujk pomeni ne razdelnost, vzajemnost, soglasnost, občutek za skupnost po geslu vsi za enega, eden za vse, pri nas pa solidarnost ni moralna dolžnost, ampak nujna obveza. Koliko časa še?

4. Citat 5. točke amandma: "Delavci v združenemu delu ustvarjajo rezultate dela z menjavo proizvodov dela na trgu in svobodno menjavo dela." Kako lahko pri nas sploh govorimo o trgu, če ne upoštevamo konkurenčnosti delovnih organizacij in dejanske kvalitete dela ter proizvodov? Premalo nagrajujemo uspešne delovne organizacije in hkrati premalo informiramo javnost o njihovi uspešnosti. Zakaj silimo v povprečnost?

5. V zvezi s planiranjem in plani menimo, da bi bilo potrebno več kratkoročnih, realnih planov, ne pa plane zaradi planov, kajti dolgoročnost pomeni ne realizacijo - vse stvari se že storit obrnejo na glavo.

JOŽE KALAN

6. Če se kritija nujnih potreb ne da zagotoviti na samoupravni podlagi, zakaj naj bi potem organizacijam združenega dela odvzemali sredstva za kritje letih? So nujne potrebe potem sredstva za kritje primanjkljaja neuspešnih?

amandma 10

1. Kako naj se delavec svobodno odloča, če ni poučen o zadevi, o kateri odloča? Zaradi neinformiranosti je delavec zmanipuliran. O svobodnem združevanju sredstev naj odločajo strokovnjaki!

Namesto da govorimo o kolektivni odgovornosti za te odločitve, moramo določati odgovornost za njihovo realizacijo, ne pa vsi delavci določeno delovne organizacije. Delavci z dviganjem rok le sprejemajo odgovornost za stvari, o katerih ne vedo ničesar!

Nesmiseln je govoriti o tehnološki enotnosti delovnega procesa, če se izpostavlja pod pritskom države. To ne omogoča razvoja posameznih republik. Za vključitev v mednarodno delitev dela je potrebno dati svobodo posameznim republikam, avtonomnim pokrajinama, posameznim delovnim organizacijam, da razvijejo tehnološki proces in ustvarijo kvalitetne izdelke.

2. Citat: »Delavci v OZD do dolžni zagotoviti tehnološko enotnost delovnega procesa na vsem območju SFRJ.« Kako lahko delovne organizacije z različno razvito tehnologijo zagotovijo tehnološko enotnost delovnega procesa? Tehnološko se morajo boljše delovne organizacije razvijati naprej, ne pa samo čakati slabše delovne organizacije in skrbeti za njihov razvoj. Pri tem bi se še vprašali, komu v prid so intervencijski zakoni? Je njihov cilj res izvleči Jugoslavijo iz krize ali le ustvarjati povprečnost v gospodarstvu?

3. Mislimo, da je v amandmaju preveč izrazen centralizem, premajhna pa je avtonomija republik!

4. Smo proti specifičnim skupnim razvojnima planom:

– v družbi se poudarja nerazvito in vsestranska pomoč ne razvitem, po drugi strani pa hočemo skupno razvojno pot.

amandma 12

Se za bojažnijo pred razširjivo tujega kapitala pri nas skriva bojažen pred razširjivo tuje ideologije?

amandma 14

Plane in programe za delo in razvoj naj oblikujejo strokovnjaci, ki prevzemajo tudi odgovornost za njihovo realizacijo, ne pa vsi delavci določeno delovne organizacije. Delavci z dviganjem rok le sprejemajo odgovornost za stvari, o katerih ne vedo ničesar!

amandma 15

Citat: »Delovni ljudje in občani svobodno združujejo delo in svoja sredstva in zadruge in druge oblike združevanja... Kadar ti zahteva družbeni interes, se lahko z zakonom določajo dejavnosti oziroma zadeve, ki jih ni mogoče opravljati v teh oblikah združevanja.« Kdo določa, kaj je to družbeni interes? Spet družbeni aparati?

amandma 16

Smo za odpravo privilegirane položaja družbene lastnine!

amandma 17

Smo za razširitev dejavnosti, ki se opravljajo s samostojnim osebnim delom brez omejitve števila zaposlenih. Država bo bogatela le, če bo bogat posameznik!

amandma 20

Zakaj govorimo o svobodnem delovanju znanstvenih, strokov-

nih in tehničnih gibanj, če pa vedo, da smo še zadnja leta začeli upoštevati delo naših spomembnih strokovnjakov. Zakaj zvonomo po toči, če pa bo veliko število naših izobražencev še naprej ostalo in delovalo v tujini? Nam je preverjanje pravilne ideoleske usmerjenosti, zlasti strokovnjakov, na družbenem in humanitarnem področju pomembnejše od njihovih dosežkov? Velikokrat sicer podpiramo dotok znanstvenih dosežkov, vendar še takrat, ko je že prepozno.

amandma 22

Število določenih kandidatov za delegate na listi kandidatov bi ne le praviloma, kot piše v 3. točki tega amandma, ampak tudi dejansko moralno biti večje od števila delegatov, ki se voli. Sodelovanja delegatov študentov in dijakov z delovnimi organizacijami v zvezi z izobraževanjem do sedaj še nismo zasledili, čeprav bi bilo to sodelovanje potrebno.

amandma 23

Smo proti sprejetju 2. točke tega amandma, kjer naj bi skupne temelje izobraževalnega in vzgojnega sistema določili zvezni zakon! Mislimo, da bi na tem področju moral biti vsak narod povsem avtonomen. Formulacije, kot so »skupni temeljni pogoji izobraževanja, drugi skupni temelji« so ohlapne, nedoločene, vsebinsko nedorecene. Tako jih moramo razumeti v njihovi splošnosti, bolje občosti → drugi skupni temelji tako postanejo vsi preostali skupni temelji, ki sploh obstajajo na področju šolstva (vzgoje in izobraževanja), pa niso določeni v tekstu 2. točke.

V tem tekstu se (z zveznim zakonom ali z dogovorom med republikami in avtonomnimi pokrajinama) določajo kot skupni: vpisni pogoji, osnove za razvršč

čanje poklicev, stopnje izobrazbe in temeljni pogoji za pridobivanje znanja. Že zgolj ti štirje skupni temelji nam govore vsaj dvoje: 1. temeljni pogoji za pridobivanje znanja (kateri?) so skupni, prav tako tudi vpisni pogoji in 2. skupni so tudi produkti znanja — skupna je razvrstitev poklicev. O tem, kaj je s pridobivanjem znanja kot takim, ni niti besedice, absurdno pa bi bilo pričakovati, da bo to morda avtonomno. Ob vsem tem nam mora biti jasno, da pred nami ponovno stoji predlog o skupnih jedrih, tokrat ne kot zakon, temveč kot ustanovno dopolnilo!

Tudi če spregledamo, koliko mnjenje je bilo o tem že izrečenih, nam ostaja pomislek:

1. – ali to morda pomeni, da bo v programih (skupnih!) enako zastopani vsi narodi in narodnosti, tako zgodovinsko kot geografsko, jezikovno, itd?

– kaj pomeni ta enakost z znamenskimi krititeti znanja?

2. – kako sploh lahko oblikujemo »skupna jedrana področju nečesa takšnega, kot je šola?«

– ali to pomeni, da bomo na področju družboslovnih ved (filozofija, sociologija) prevlada zgodena z Šol (in verjetno to ne bo socialni darvinizem ali freudovska psihanaliza, ampak možnost kar marksizem (kakšen)?)

– ali to splošne pomeni, da se bo v celi SFRJ z zakonom določil zgodil in pravilen pogled na potomešen problem, je to edini pravilen pogled, mora proučevanje tudi potekati zgodil po tem edinem zvezlavnem tiru? Smo tudi proti 5. točki tega amandma, ki pravi, da se v primeru neskladja republiškega zakona z zveznim dà prednost zveznim zakonom pred republiškim.

Tudi 8. točka tega zakona naj se črti! Po tej točki naj bi javni tožilec imel pravico dajati neposredno najemnu javnemu tožilcu obvezna navodila za njegovo delo. Nižji javni tožilec je tako lahko le zmanipulirana lutka v rokah višjega javnega tožilca.

Druga alternativa govorí o neposrednem vmešavanju zveznega javnega tožilca v delo republiškega. Večinoma rabi besedni sklep: določi (kazensko dejanje), izostaja pa vsaj minimalni dodatek: v skladu z zakonom. Ob izstanku le-tega pa so določeni tudi primieri zvezne intervencijskealogi za kazenski program ne vključujejo neargumentacije (zakaj tak pregon - Mladina) ne česarcoli drugega. Druga alternativa je torej potrebno razumeti, kaj kršenje suverenosti sodstva republik in avtonomnih po-

krajin; 4. točka pa je prema natančno določena glede izrednih sredstev, da bi se je ne dalo razumeti tudi kot temelj sankcioniranja tistih sodišč, ki ne upoštevajo neposrednih navodil zveznega javnega tožilca.

amandma 26

Smo proti enotnim temeljem davčnega sistema, ker praksa dokazuje, da so najbolj obdavčeni tisti, ki najbolj delajo!

amandma 31

Ta amandma zajema vprašanje financiranja JLA. Gre namreč za predlog, da bi v ustanovu zapisali, naj bi se delež proračuna, ki je namenjen JLA, oblikoval kot posebni del na način, ki bi ga določal zvezni zakon. To pomeni, da bi s posebnim zveznim zakonom lahko zbrali sredstva za JLA (poleg že obstoječih virov) tudi z davki iz dohodka delovnih organizacij in iz osebnega dohodka.

1. Glede na sedanjem stopnjo inflacije je predvidevanje petletnih planov nemogoče.

2. Kako lahko v času vsespolne gospodarske krize namenimo toliko denarja za JLA, da delovne organizacije nimajo denarja niti za lastni razvoj?

3. Dosledno obdavčujemo najpomembnejše življenjske dobrine (zdravila, hrana), hkrati pa finančiramo velike vojaške projekte (letala).

4. Na veliki zvon obešamo našo neuvrščenost, precejšnjel del izvoza pa pokrivamo z izvozom orožja.

5. Predlagani način financiranja je onemogočil nadzor nad denarjem. Delegati zvezne skupščine ne bi nobene besede več nad financiranjem JLA, saj bi imela JLA, kljub možni zavrnitvi, pravico izterjati denar drugje.

6. Slovenija kot najrazvitejša republika in hkrati tudi bolj razvite delovne organizacije bi bile bolj obdavčene, razbremeni bi slabše razvite, kar pa je lahko neposredni vzrok za manjšo motivacijo do dela.

In za konec, če je obramba SFRJ stvar vseh republik in pokrajini, naj bo tudi financiranje breme vseh!

Skoraj na vse naslednje amandmaje imamo polno primb, vendar se nam zdi nepotrebno nadaljnje izgubljanje časa — smo proti celotnemu predlogu k osnutku amandmajev k ustanovi SFRJ!

Prejeli smo

Za spremembo ustave?

Spričo razmer pri nas v Jugoslaviji, kjer imajo prebivalci posameznih republik in pokrajin različne nazore, želje ali potrebe, je vsem razumljivo, da pri glasovanju na en ali drug zakon, za en ali drug amandma ustave ni mogoče doseči pravilo, da določeni zakon ali amandma ustave velja le na tistem teritoriju, katere predstavniki so glasovali za. Drugi zakon ali amandma ni veljavien v prebivalcev tiste republike tudi ne obvezuje. S takim pravilom ustavne uredbi, bi nikoli ne mogli zakoni delovati proti volji prebivalcev ene druge republike ali pokrajine. Za vse Jugoslaviane bi veljali le sočasno sprejeti in od vseh narodnih skupin potrjeni zakoni ali amandmaji ustave!

Drugo, še mogoče bolj problemačno pa je, zadržanje naših slovenskih predstavnikov v zvezni skupščini teh »narodnih« zastopnikov Slovenije, saj so nekjerkat glasovali v škodo narodnih interesov in naš je lahko strah njivega zadržanja, ko bo glasovanje na skupščini!

Zadnje čase smo priča izdajalcu skupščini obnašanju teh »narodnih« zastopnikov Slovenije, saj so nekjerkat glasovali v škodo narodnih interesov in naš je lahko strah njivega zadržanja, ko bo glasovanje na skupščini!

Slovenski predstavniki v predstavništvi zvezne republike so bili sedeženi pri sestavljanju Predloga za spremembo zvezne ustave, toda ne pri ekonomistikih in ne pri SZDL. Slovenije predstavniki niso iskali nasvetov za pravilno – slovensko stališče do teh sprememb.

V Predlogu so jasno izražene želite drugih, čeprav celo njim škodljivih amandmajev. Saj je vendar logično, da nihče ne more soglasiti z omejitvami svobodčin; ki zavirajo celo onemogočajo razvzet gospodarstvo, kot so omejena lastninska pravica in obratopodarstva, poslovnika velikost kmetijskih posestev, omejeno število zaposlenih v

teh obrahin, kakor ga imamo za slovenski letni proračun, z namenom, da bi tam postavili fabrike, kjer bi delavci zasluzili vsakdanji kruh, republike pa bi od presežnega denarja imele tudi denar za upravo mest, za zdravstvo in šolstvo!

Žal je velik del tega denarja šel v nič, ker so ga porabili za neproduktivne namene: zavožene investicije, zidavo štadionov, cest in dragih upravnih stavb, v marmor oblečenih reprezentativnih stavb in hotelov. Nanovo postavljeni delovni obrati, ki so bili narejeni v sodelovanju z našimi podjetji, so dobili tudi nove modernizirane stroje, toda ne tovorne delajo delo, da ne smejem imeti več obdelovalne zemlje, kakor 10 ha, čeprav bi jih in s tem kmet zlahko obdeloval 100 ha. Za teh sto hektarjev v Jugoslaviji vežejo na temelju trideset kmetov, v modernih državah pa enega samega. Tako, da pri naših malokateri kmet lahko živi samo od kmetije. Večina zemlje zaseda obdelovalci zraven vsakdanjega šita.

Prav zato smo šli v spremembo ustave! Z eno besedo povedano: gre za demokratizacijo ustave!

Predlagatelj je sprememjanje ustave izobil, da bi narodom odzel, še te, v ustavi napisane narodne svobodčine! Polastis te hoče najprej šolstvo, sodst

DR. FRANE ADAM

»Če vojska prevzame oblast, ne bo potrebovala vseh političnih garnitur«

Dr. Frane Adam je višji znanstveni svetnik na Inštitutu za sociologijo. Lani je skupaj z dr. Veljkom Rusom izdal knjigo »Moč in nemoč samoupravljanja«. Na Inštitutu se trenutno ukvarja v okviru raziskave »Stil življenja« s politično participacijo. Sirši javnosti pa je predvsem znan kot pronicljiv komentator in kritik družbenega življenja.

»Kako ocenjuješ »politično odjugo«, ki jo nekateri napačno označujejo kot »demokratizacijo«?«

Na področju javnega mnenja se je mnogo spremenilo, predvsem to velja za obdobje zadnjih dveh, treh let. Spremembe so se začele okoli leta 1980/81, ko se je izoblikovala zavest, da je Jugoslavija v težki ekonomski in politični krizi. Obstaja politična struktura je bila pritisnjena ob zid, v smislu, da je bila prisiljena narediti korak nazaj in popustiti pod pritiskom zahtev, ki so se pojavile v najrazličnejših medijih. Izoblikoval se je mnenjski ali verbalni pluralizem. Pokazalo se je, da obstoji celo vrsta različnih mnenj in predlogov, med katerimi obstajajo velike razlike.

ke, toda ta pluralizem je omejen le na izražanje mnenj in predlogov. Politični sistem dokaj uspešno blokira predlage in ideje, ki se pojavljajo v javnosti, kar pomeni, da mnenjski pluralizem nima podaljška v političnem sistemu, da nima politične reprezentance. Zdaj je potrebno razmišljati o tem, da se institucionalizira delno neodvisna javnost in da dobi podaljške v političnem sistemu.

»Ali to pomeni zavzemanje za večstranski sistem?«

To ni nujno. O večstranskem sistemu v socializmu poteka ravno zdaj diskusija v javnosti. Jaz se zavzemam za večprogramski sistem, ki pa ga je težko natančneje opredeliti. Mislim, da bi se v okviru SZDL more izoblikovati začasne ali stalne skupine, ki bi zastopale različne politične programe in ki bi se soočile na političnem prioritetu in bi se lahko povezovale v koalicije in tako sodelovale pri volitvah in imeli poslance v skupščini. Tako bi dobili neke vrste opozicijo, kajti vsaka opozicija je zelo važna za vsako oblast. Pred mnogimi stoletji so že ugotovili, da vsaka oblast teži korupciji in k prekoračitvi svojih pristojnosti, če ne obstajajo mehanizmi, ki bi kontrolirali oblast. Eden takšnih mehanizmov je prav gotovo opozicija, obstajajo pa še drugi npr. pravna država. Opozicija kaže na zlorabljivanje moči vlade.

»S krizo so se na političnem prioritetu pojavila »alternativna gibanja. Kako ocenjuješ vpliv, moč in vlogo alternativnih gibanj?«

Alternativna gibanja so se pojavila pred 3-4 leti. Njihov nastanek je bil zelo pomemben, saj so odigrala pomembno vlogo na slovenskem političnem prioritetu. Gibanja so izoblikovala nekaj predlogov in so jih skušala spraviti v politični sistem, v sfero odločanja. Tipičen primer je predlog o civilnem služenju vojaškega roka. Predlog je sicer prišel v sfero političnega odločanja, toda le v Sloveniji, kjer je bil blokiran. Druga gibanja so omejena na nekatere partikularne zahteve, kar ni nič slabega in te zahteve nočejo politizirati. Toda, ekološko kot mirovno gibanje ne moreta delovati brez politizacije, brez nje lahko deluje npr. duhovno gibanje in mogoče feministke.

Zdaj je v alternativnih gibanjih prišlo do osipa, prišlo je do izčrpnosti. Gibanja so bila pred dilemo ali naj iščejo svoje posebne načine artikulacije svojih interesov ali pa naj po alternativni poti poščejo vzvode za predstavitev svojih interesov politiki. Med samimi pripadniki in govorci alternativnih gibanj je prišlo do nasprotovanj, po kateri poti kreniti. Prva varianca, ki pomeni graditi na spontanosti, pomeni vrtneti se v začaranem krogu vračanja vedno istega in končno vodi v frustracije, ker nove ideje ne prebijejo kroga, v katerem so nastale. Če se gre v politične sfere, obstaja huda ne-

varnost absorbcije teh gibanj (napr. v ZSMS, da o partijski ne govorim). Odločiti bi se morali za neke oblike politične reprezentacije. Ne mislim, da bi se družbena gibanja moralna organizirati kot politična stranka. Pri družbenih gibanjih gre za

»enotnost«, na osnovi katere naj bi ustvarili podlago za nadaljnje ukrepe.

Ni pa jasno, v kateri smeri naj bi potekali politični posegi in reševanje programov. Cel kompleks elementov, ki izhaja iz kosovskega žarišča je povzročil reaktiviranje tradicije, tradicionalnega načina razmišljanja in tradicionalnega načina politične legitimacije. To pa je kaj nevarna zadeva, posebej, če jo primerjano s Slovenijo, kjer je prišlo ravno do nasprotnega procesa, namreč do izginjanja tradicionalnih načinov razmišljanja, le-

ske reforme, bodo nekateri deli Jugoslavije obojeni na gospodarsko vegetiranje in siromašenje, to pa bo izvralo socialne proteste, s katerimi bo postavljen pod vprašaj politična legitimnost, ki je gradila na neki socialni pravčnosti in standardu. Zdaj se takšna legitimnost rusi tudi, če elita ne gre v reforme. Če ne bo šla v reforme bodo izgubljali legitimnost in možen scenarij je, da oblast prevzame vojska, ki ne bo potrebovala vseh teh političnih garnitur. Tako bi nastopilo stanje albanijske ali romunizacije.

družbeno opozicijo, toda tudi ta mora imeti mehanizme koordinacije in načine skupnega nastopanja v javnosti, tudi če politične sfere odmislimo.

»Proces politične odjuge je značilen predvsem za Slovenijo, skorajda nasproti procesi pa potekajo v drugih republikah npr. v Srbiji. Kako ocenjuješ razvoj v teh republikah in kakšne posledice bo imel za odjugo v Sloveniji?«

Težko je na hitro oceniti. Prav gotovo gre za zmago bolj avtoritativnega tipa politične elite, ki je izpodrinila neko manj avtoritarno politično elito. Upoštevati moramo, da je tudi prejšnja politična elita delovala podobno in da so razlike dejansko izredno majhne. Izhajati je potrebno iz tega, da je Srbija soočena z drugimi problemi kot Slovenija, te razlike pa so bistvene. Srbija je prvič soočena s problemom Kosova in s problemom gospodarske stagnacije. Slovenija nima nekaj takšnega kot Kosovo in gospodarska stagnacija ni tako izrazita kot v Srbiji. Srbska politična elita mora rešiti ta dva problema in za rešitev rabi neko »enotnost«, kot sami pravijo. Zanimivo pri tem pa je, da nova elita nima nekega političnega programa za rešitev glavnih problemov Srbije, edini program je

gemitiranja in dojemanja politike in uspehov do nove politične kulture. Tako nastajajo nasprotni procesi.

»V javnosti se pojavljajo različni predlogi reševanja krize v Jugoslaviji npr. zadnji je bil Horvatov predlog. Kako ocenjuješ razvoj v teh republikah in kakšne posledice bo imel za odjugo v Sloveniji?«

Jugoslovanska politična elita, kot tudi vse republike (tudi slovenska) elita so ujeti, kot je zapisal Pavle Gantar v dvojno legitimacijsko zanko. Po eni strani vlad spoznanje ali vsaj občutek, da so reforme na gospodarskem področju nujno povezane z reformami na političnem področju, kar pa zahteva prerazporeditev politične moći, politični pluralizem itd. To je nujen predlog tržnega gospodarstva. Zato so elite ogrožene. Svoj položaj skušajo obdržati, tudi bolj radikalni politiki se obotavljajo, narediti prvi korak k reformi gospodarskega sistema, ker veda, da bo to imelo za posledico prerazdelitev politične moći. To je prva zanka. Druga zanka je v tem: politična elita ve, če ne bo šla v gospodar-

Kljub vsemu sem optimist. Vidim neke možnosti za prehod v bolj radikalne reforme, posebno zdaj, ko narašča zavest o krizi socialističnih držav in ko so v Sovjetski zvezni začeli s prestrojko.

»Ali ne ostaja nevarnost blokade različnih republiških političnih elit, kajti elite imajo različne cilje?«

To je zamotano vprašanje. Elite se lahko med seboj blokirajo, to se zdaj že dogaja, kar nam dokažejo procesi ob ustreznih spremembah in ob politiki ZIS-a. Glavni problem Jugoslavije je odnos med razvitim in nerazvitim. Nerazviti težijo k temu, da si s pomočjo prerazporeditve nacionalnega dohodka zagotovijo preživetja. Mechanizem prerazporeditve pa je v rokah zvezne vlade, ki naj bi jemala tam, kjer je nekaj več in to pravično razdejjava med nerazvitim. To je problematično, ker so nerazviti v večini. Razvita je še edino Slovenija, če odmislimo otočke razvitiosti v Hrvaški, Srbiji itd. Ne razviti so tako v veliki večini. Razviti pa nimajo skorajda nobenе politične moći.

V ustavnih spremembah je jasen trend k centralizaciji, ki bi prinesla prevlado nerazvitega dela Jugoslavije. To dejstvo je premalo prisotno pri ekonomisti, ki misljijo »jugoslovansko«, kot npr. Horvat. Horvat trdi, da je vprašanje razvitiosti-nerazvitiosti manj važno, kajti glavni problem je po njegovem mnenju zaostajanje celotne Jugoslavije, zato pravi Horvat, potrebujemo takšno centralno ekonomsko politiko, ki bo v celotni Jugoslaviji pospešila gospodarski razvoj, to trditvijo se le deloma strinjam. Horvat ne upošteva, da je prepad med razvitim in nerazvitim ni tako majhen, da bi se dal premostiti s centralno vodenim tržnega ekonomsko politiko. To dejstvo narekuje drugično uvajanje tržnega gospodarstva v nerazvite delne, kot v razvite delne Jugoslavije. Ne trdim, da v nerazvitenih delih ni mogoče ustvari v tem uspev napr. v Turčiji in Grčiji. Toda potrebno je upoštevati strategije za različne pogoje. V Sloveniji bi lahko uvedli tranzitno gospodarstvo skorajda čez noge, drugod pa bi potrebovali več časa.

EDO TORKAR

Pametovanja in paberkanja III

Razlogi za pisanje, razlogi za življenje

Verjamem: so stvari, ki jih poznam le jaz in ki jih le jaz lahko zapišem. Niti približno se ne strinjam z Williamom Faulknerjem, ki je v nekem intervjuju izjavil, da bi pač nekdo drug napisal njegove knjige, če njega ne bi bilo, in da bi tudi Hamleta in Macbetha napisal nekdo drug, če ne bi bilo Shakespearea. Prepričan sem: nihče drug ne bi napisal Krika in besa, če ne bi živel v Faulknerjevem času in prostoru, če ne bi živel njegovega življenja in ne bi dojemal sveta kot on. Tudi Hamleta ne bi bilo, če ne bi bilo Shakespearea, in niti enega mojega odstavka ne bi bilo, če ne bi bilo mene. Pa naj svet trajal milijone let, naj se zmeraj novi in novi ljudje porajajo na tem ugaslem ogorku sredi vesoljske praznine, jaz in ti sva zdaj in ne bova ni-

Kultura je tortura

... Vse to narekuje, da se v občini vsi, ki jih obvezuje ustava in programska izhodišča družbenopolitičnih organizacij, dogovorijo za skupno akcijo, kako bi hitreje uveljavljali vlogo kulture v naši socialistični samoupravljeni družbi in kako bi hitreje prebivali kulturne potrebe in interese delovnih ljudi in občanov tako z odgovornješčo družbenopolitično aktivnostjo, kakor tudi z bolj organizirano in trajno kulturno ponudbo...«

In v te medene obljuhe uradnega boga se ves čas meša vrag: »Niž ne bo, nobene svetle prihodnosti, nobenega napredka«, nam prišepetuje, »sgolj životarjenje od primere do primere, od koncerta do koncerta, od proslave do prostave, počasno umiranje in smrt. In edina sreča, edina svoboda, ki nam je še dosegljiva: izlijemo postano vodo iz kozarca in si nalijemmo čistega vina; vzemimo ta sadež, to žensko, to zlato, veselimo se še kratek čas te mile nedolžnosti bivanja v

se gremo kulturno ljubiteljstvo in vrtičkarstvo, zmeraj bolj navznoter prazni in topi se razvijamo v »vesetransko oblikovanje in svobodne osebnosti, ki bodo sposobne kritično presojati dogajanje okoli sebe in ustvarjalno sodelovati v procesih, ki jih sprožajo nadaljni družbeni razvoj, razvoj samoupravnih odnosov in vsespolni napredki...«

predverju niča — jutri nas ne bo več.«

Mali oglasi

Slovenski pisatelj, mlajši, perspektiven, preveden v več tujih jezikov isče dopoldansko zaposlitev.

Sestavljam križanke, in anagrame, sprejemam naročila za nekrologe, slavnostne govore, pišem reklame in propagandne tekste za izdelke in storitve, besedila za popevke in domače vise. Pisatelje začetnikom ugodno prodam več osnutkov za novele, romane, drame in radijske igre. Nudim strokovno pomoč pri pisanju ljubezenskih, poslovnih in grozljivih pisem. Sestavljam prosojne, priporočila, reklamacije, prevajam, tipkam, med vašo odstotnostjo skrbim za vaše kanarke in zlate ribice, varujem otroke, pse in druge domače živali, nosim premog, cepim drva, pomagam v hlevu in na polju, kopljem greznic, jarke, v zimskem času kidam sneg. Cenjene ponudbe pod »Moje deло — vaš uspeh.«

Začela se je kolesarska sezona

Kolesarji Save z visokimi cilji

Kranj, 13. aprila — Že po tradiciji se v Jugoslaviji kolesarska sezona začne v Poreču, kjer kolesarji vadijo in tu so prve dirke za pokal Poreške riviere. Na prvih zimskih in pomladanskih pripravah v Poreču so tudi kolesarji Save iz Kranja. Kakšne načrte imajo za letošnjo sezono, sta povedala glavni trener Bojan Udovič in trener mladincev Matjaž Zevnik.

Jugoslovanski kolesarji so pokazali svoje sposobnosti že na mednarodnih dirkah v Avstriji, Franciji in Italiji. Med njimi so tekmovali tudi člani in mladinci Save iz Kranja. Kot sta nam povedala oba trenerja, glavni in mladinski, imajo za letošnjo sezono dobro zastavljene cilje.

Bojan Udovič, glavni trener: »Sezona se je začela v Poreču. Bilo je že tudi nekaj enodnevnih dirk v Avstriji, Franciji in Italiji, kjer so nastopili Savčani kot reprezentanca. Vozili so Polanc, Pagon, Žumer, Ječnik, Galof in Ahačič. Od članov ni nastopal le Tajmajster, medtem ko je Janez Lampič predsedil med kolesarje Roga iz Ljubljane. Priprave smo začeli v Poreču po določenih načrtih. Na vseh dosedanjih dirkah je bil v ospredju Marko Polanc, ki si hoče z uspehi spet pridobiti mesto v reprezentanci. Tega

je izgubil zaradi naših birokratskih poti lani po svetovnem prvenstvu v Avstriji. Gladko so ga črtali iz reprezentance. Odkritje letosnjega sezone je Benjamini Žumer, ki obeta, da bo dober kolesar. Aleš Pagon in Tajmajster ostajata olimpijska kandidata. Čudim se, da zvezni kapetan Cvitko Bilič v nobeno reprezentanco ni vključil Boruta Ječnika in Aleša Galofa, ki sta bila steber mladinske reprezentance. Cilji članske vrste so znani: čim boljše uvrstitev na domačih in mednarodnih dirkah.«

Matjaž Zevnik, poklicni trener kolesarjev pri ZTKO Kranj: »Po Bojanu Udoviču sem prezel izbor obetačih mladincov: od majih do starejših. Prej sem bil pomočnik Bojana, ki je treniral mladinsko vrsto. V selekciji starejših mladincov imam: Cvjetičanina, Tadeja Žumra, Sovinca, Sajoveca, Bertroncelja, Drinovca, Petermanca, Muhamutoviča, ki sta prišla iz vrsti Bleja in mlajše mladince. To so: Pilar, Krišelj, Poljanec, Komar in Pirc. Enako kot člani so tudi mladinci imeli priprave po naprej določenih načrtih.

Letosnjega sezone so vadiли in nabirali kilometre v Poreču. Glavni poudarek priprav je bil pridobivanje tehnike vožnje in ravnanje s kolesom. S starejšimi mladinci smo trenirali tudi med vikendi v Poreču in se udeleževali članskih dirk. Na teh dirkah je največ pokazal Braco Cvjetičanin, ki je tudi kandidat za mladinsko reprezentanco. Glavni cilj mladincov je, da na cestnih dirkah in dirkah na steki dosežejo čim boljše uvrstitev.«

D. Humer

Pionirski košarkarski festival za pokal Šumi

Gorenjke dobole finale

Kranj, 13. aprila — Hrastnik je gostil štiri najboljše ekipe košarkaric v kategoriji starejših pionirk na letošnjem dvaindvajsetem republiškem festivalu za pokal Šumi. V tem finalnem nastopu so nastopile košarkarice Domžale Kamnik, Ljubljana Bežigrad, Sava Commerce Odeja Gorenjska in Zasavje.

Za ekipo starejših pionirk Gorenjske so igrale mlade košarkarice Odeje iz Škofje Loke in Sava Commerce iz Kranja, ki so v boju za prvo mesto visoko premagale ekipo Domžal Kamnika. Igrale so: Žnidar, Kržničnik, Mohorič, Frakel, Cegnar, Luskovec, Troha, Čermožnik, Podrekar, Omejc, Gerbajs, Brlič. Za najboljšo igralko je bila izbrana Mateja Kržničnik, ki je bila z 42 koši tudi najboljša strelka turnirja. Igrala je za ekipo Sava Commerce Odeja Gorenjska.

Izidi — polfinale — Zasavje : Domžale Kamnik 32 : 34 (8 : 22), Sava Commerce Odeja Gorenjska : Ljubljana Bežigrad 45 : 42 (28 : 20), za tretje mesto — Ljubljana Bežigrad : Zasavje 82 : 21 (45 : 10), za prvo mesto — Sava Commerce Odeja Gorenjska : Domžale Kamnik 77 : 47 (26 : 27).

D. H.

Letna konferenca VK Triglav iz Kranja

Želijo v prvo ligo

Kranj, 13. aprila — Na redni letni konferenci so zborovali vaterpolisti Triglava iz Kranja. Glavni podpornik tega kluba je Ikos iz Kranja.

Znane so uvrstitev članskega moštva v lanski sezoni. V drugi zvezni ligi so bili drugi. Prvak je bila Opatija. Člansko moštvo je osvojilo tudi vse republike naslove. Na mednarodni sceni so dobro igrali na turnirjih na Madžarskem in na Nizozemskem. Na Madžarskem so bili na močnem mednarodnem turnirju prvi. Trener moštva bo tudi v letošnji sezoni Zagrebčan Mladen Kuštrak. V letošnji sezoni ima na skrbni spet mlado člansko moštvo, kjer igrajo in se kajijo mladinci in najboljši kadeti. Sicer je klub zapustil Družič, ki je odšel nazaj v Zagreb. Iz Zagreba je prišel nov igralec: Merinič. Ostal je tudi Jambrovič. Stanešič je odšel nazaj v Koper. Iz članskega moštva so v JLA odšli Koder, Čadež in Grabec, vrnili se je Marko Brinovec. Cilj članskega moštva je, da bili prvaki druge zvezne lige. Če jim bo to uspelo, bodo igrali v prvi A zvezni ligi, če pa jim ne uspe, bodo v jesenski sezoni 1988-89 igrali v novi B prvi zvezni ligi.

Trener pionirjev in kadetov je Rado Čermelj, medtem ko je Tomo Balderman predsednik strokovnega sveta. Rado Čermelj vodi tudi pionirsko vaterpolosko šolo. Njegov cilj je, da pridobi čim več pionirjev. Načrt za pionirje je mesto med prvimi v Sloveniji in s tem imajo tudi z ekipo kadetov lepe možnosti, da svoje sposobnosti pokažejo tudi v zveznih tekmovaljih.

Po besedah predsednika kluba Iztoka Krašovca sklepamo, da je v izvršnem odboru kluba preveč tistih, ki jih ni niti na seje, kaj da bi še pomagali klubu. Še večja pozornost bo usmerjena v sodelovanju s starši pionirjev, kadetov in mladincem. Zahvaljujejo se za pomoč Ikosu in upajo, da jim bodo še naprej v pomoč, kakor tudi kranjski ZTKO in TKS. Skušali pa bodo po svojih močeh iskati sredstva tudi drugi. Največja želja je, da bi čimprej začeli z izgradnjo novega zimskega pokritega bazena. To ni želja samo vaterpolistov, temveč tudi plavalcev in navdušenih kopalcev, pa delovnih organizacij, ki so združevala sredstva za bazen.

D. Humer

ureja JOŽE KOŠNIJEK

V torek v Tržiču

Memorial Boruta Berganta

Tržič, 13. aprila — V torek, 19. aprila, ob 16. uri bo v Tržiču začetek III. memoriala Boruta Berganta, ki se je smrtno ponesečil med plezanjem v Himalaji. Pokrovitelj tekmovalca je prvič Gorenjski glas iz Kranja. Tekmovanje bo obsegalo: članski tek dveh kategorij (do in nad 35 let) na 10 kilometrov, tek članic do in nad 30 let na 5 kilometrov, tek mladincov na tri kilometre in tek mladink na 1500 metrov. V tekmovanje bo vključen tudi tek štafet osnovnih šol 3 krat 1000 in 3 krat 600 metrov. Slovesna otvoritev tekmovanja bo ob 15,45 glavnih, članski tek pa bo predvidoma na sporednu ob 17,30. Pred tem bodo starti v ostalih kategorijah. Organizatorji pripravljajo za najboljše častna priznanja, za najhitrejšega na najdaljši proggi poseben pokal in praktične nagrade. Vsak tekač bo dobil spominski značko, prijave pa bodo sprejemali še v torek do 12. ure na TKS Tržič, Bračiceva 4 ali po telefonu 50-342. Prijavnine ni. Garderobe bodo v gasilskem domu, dvig startnih številk pa bo v stolpnici blizu starta.

J. K.

V Škofji Loki

Tek in pohod po poteh spominov NOV

Škofja Loka, 9. aprila — Zveza telesnokulturnih organizacij, družbenopolitične organizacije in Partizanova sekcija za teke Škofja Loka prirejajo v nedeljo, 17. aprila ob 10. uri s startom na nogometnem igrišču vojašnice v Groharjevem naselju tek po poteh spominov NOV. Proga bo dolga 15 kilometrov in bo potekala od vojašnice do Moškrina in naprej na Križno goro, kjer bo 718 metrov visoko tudi glavna okrepčevalnica. Proga se nato obrne proti Crngrobu in nazaj do cilja, ki bo v vojašnici. Proga je zahtevnejša in ji bodo kosele dobro pripravljeni tekmovalci. Razdeljeni bodo v štiri starostne skupine: dve ženske in dve moški. Ženske v do in nad 30 let, moški pa v do in nad 40 let. Organizatorji vabijo na tek tudi starejše pionirje in pionirke, letnik 1971 do 1974 in mlajše pionirje in pionirke, letnik 1975 in mlajše. Proga bo zanje dolga tri kilometre. Prijave bodo sprejemali eno urednik pred startom. Za odrasle je startina 1000 dinarjev, pionirji in mladinci do 18 let pa ne plačajo startnine.

Poskrbljeno bo tudi za tiste, ki radi hodijo. Zanje bo organiziran po tekaški progi pohod po poteh spominov NOV. Pohodniki bodo startali med 8. in 10. uro. Udeleženci bodo dobili na startu kupon, s katerim se bodo izkazali na cilju in prejeli pripombo. Pohod je za šoljarje tudi priložnost pridobiti športno značko. Pohod in tek bosta organizirana v vsakem vremenu.

M. Kalamar

Mihov smuk Prvak Partizan, Triglav peti

Kranjska gora, 11. aprila

Kranjska gora ohranja spomin na Miho Arhia, predvojnega planinca, alpinista, smučarja in padlega partizana z vsakoletnim smučarskim tekmovanjem Vršič — Mihov dom. Miha Arh je bil tesni sodelavec Ivana Krvica že do leta 1941, partizan pa je bil od leta 1943. Leta 1944 ga je med prehranjevalno akcijo zverinsko ubil sovaščan v Podkoren. Nemci so ga skupaj z Ivanom Krvicem in Justinom Uršičem skrivljen zagreblji v Malem Tamarju, po vojni pa so bili vši trije prekopani na določeno mesto.

Letošnje tekmovanje v organizaciji Planinskega in Smučarskega društva v pod pokroviteljstvom kranjskogorske borčevske organizacije je bilo v slabem vremenu: na startu snežni metež, na cilju pa dež. Slovesen zaključek pa je bil v soncu. Zmagovalcem so podelili kolajne, plakete s Titovim likom in knjige. Zmagali so Jana Košir med cicibankami, Darja Zadnikar med mladinkami, Andrej Kunstelj med pionirji, Grega Gosar med mladincami, Andrej Gosar med člani I., Janez Kunstelj med člani II., Šekli Janko, dr. Miomir Krstič in rado Kočevar pa so bili najboljši med veterani.

J. K.

Ekipni vrstni red — 1. Partizan (Beograd) 42,337, 2. Primorje (Reka) 42,181, 3. Jadran Koteks (Split) 40,373, 4. Mladost Ina Oki (Zagreb) 39,310, 5. Triglav (Kranj) 38,132, 6. Proleter (Zrenjanin) 34,627.

D. H.

OD TEKME DO TEKME

Zarica in Sava vodita — V kranjski članski nogometni ligi so odigrali 14. in 15. kolo. V 14. kolu so igrali Hrastje : Primskovo 0 : 4, Kokrica : Trboje 2 : 2, Grintavec : Visoko 0 : 3, Preddvor : Velesovo 9 : 1, Sava : Podgorje 7 : 0 in Podbrezje : Mavčiče 0 : 2. 15. kolo: Mavčiče : Sava 0 : 1, Podgorje : Preddvor 0 : 7, Velesovo : Hrastje 3 : 1, Primskovo : Grintavec 6 : 1, Visoko : Kokrica 6 : 1, Trboje : Zarica 1 : 2 (prekinjeno). Zarica ima 24 točk, Sava 24, Primskovo 23, Kokrica 22 itd. — S. V.

Zmagla Ramovša — TVD Partizan Škofja Loka je priredil v soboto v športni dvorani Poden gorenjsko namiznoteniško prvenstvo za posameznike. Nastopili so vsi najboljši igralci v gorenjski namiznoteniški ligi. V finalu je Ramovš (Sava) premagal Korenčaka iz Gumarja. Tretji je bil Bec (Gumar), četrti Buh (Jesenice), od petega do osmega mesta pa so se zvrstili Zore (Jesenice), Starman (Kondor-LTH), Rant (Kondor-LTH) in Sivošak (Kondor-LTH). — J. S.

Vabilo, obvestila

V nedeljo Cilkin pokal na Krvavcu — V nedeljo, 17. aprila, ob 10. uri bo na Krvavcu tekmovanje v veleslalomu za Cilkin pokal. Prijaviti se bo mogoče na dan tekmovanja ob pol devetih do desetih v klubskih prostorih Alpskega smučarskega kluba Triglav na Krvavcu ali neposredno na startu. — J. K.

Tržički smučarji dan na Zelenici — SK Tržič organizira v nedeljo, ob 10. uri na Zelenici cicibanov veleslalom za mlade smučarje od 1. do 3. razreda. Najboljši bodo vključeni v klub. Za cicibansko tekmo bo veleslalom za člane smučarskega kluba, sodelavce in pomočnike v okviru smučarskega dnevnega kluba. Organizirajo bo poseben prevoz. Avtobus bo ob 7,45 odpeljal izpred kriške osnovne šole in se ustavljal na tržičski avtobusni postaji in okrog 8. ure še na avtocesti v Bistrici. — J. Kikel

Alpinistično predavanje Joža Rozmana — Mladini iz Lomu prirejajo v nedeljo, ob 19. uri v domu družbenih organizacij v Lomu predavanje tržičkega alpinista Joža Rozmana. Prikazan bo tudi film o alpinističnem smučanju Jezerjana Lukša Karničarja. — J. Kikel

V Tržiču turnir v malem nogometu — Nogometni klub Tržič pripravlja veliki turnir v malem nogometu, ki bo v nedeljo, ob 8. uri na igrišču pri osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici. Prijave bodo sprejemali pred začetkom turnirja. Prijavni znaša 30.000 dinarjev. Najboljši bodo prejeli pokale in praktične nagrade. — J. Kikel

Rokometni spored — V ženski republiški rokometni ligi bo jutri, ob 17,30 v športni dvorani Poden v Škofji Luki gorenjski derbi med Alpesom in Kranjem-Dupljami. Ob 19. uri pa bo tekma moške lige Termpol : Sevnica. V II. moški ligi bo jutri, ob 19. uri derbi Pek-Pek-Pek. V mladinski republiški ligi center bodo igrali Kamnik : Alpes jutri, ob 17. uri in Pek : Dinos Sloven I jutri, ob 17,30. V nedeljo ob 10. uri bosta tekmovali Besnica : Dinos Sloven II in Preddvor : Prule. Mladinci bojajo igrale jutri, ob 16,30 Alpes : Krim v Železnikih, ob 16,30 Pečko : Ratitovec in ob 18,30 Polje : Duplje, Kranjčanke pa ne tekmujejo več. Jutri, ob 9. uri pa bo pri Jenkovi osnovni šoli v Kranju drugi turnir za starejše pionirke, starejše pionirje pa bodo igrali pri osnovni šoli v Stražišču. — J. Kuhar

Nogometni spored — Triglav, ki je v nedeljo premagal doma konkurenca z dna lestvice Izolo z 2 : 1 (streli Juršič in Gros), igra v nedeljo v Ljubljani s Teol Slovenom. Jeseničani igrajo v nedeljo, ob 16,30 doma z vodilnimi Medvodami. Naklo pa gostuje že jutri v Ljubljani pri Svobodi. Mladinci Save igrajo v nedeljo, ob 10. uri v Škofji Luki v Kranju. V kranjski občinski ligi igrajo člani v soboto, ob 17. uri in sicer Zarica : Visoko, Kokrica : Primskovo, Grintavec : Velesovo, Preddvor : Mavčiče, Sava : Podbrezje in ob 15,15 Podgorje : Hrastje. Kadeti igrajo jutri, ob 10. uri in sicer Bohinj : Naklo, Jesenice : Britof, Triglav : Primskovo in Sava : Visoko. Pionirji igrajo jutri, ob 15,15 in sicer Naklo : Sava, Mavčiče : Preddvor in Zarica : Kokrica, mladinci pa igrajo v nedeljo, ob 9,30 in sicer Kokrica : Naklo, Mavčiče : Visoko in Primskovo : Trboje. — J. K.

Bohinjci, vabljeni na udarniško

Bohinj, 16. aprila — Organizacijski komite tekaških predstavitev za svetovni pokal poziva Bohinjce, predvsem pa člane organizacijskega komiteja, prireditvenega odbora in ostale sodelavce na delovno akcijo na teka

Elita KRAJN

KLUB ELITA – KLUB ELITA – KLUB ELITA – KLUB ELITA – KLUB ELITA

UGODNO MOŠKE SRAJCE

ELITA KLUB – Cankarjeva 5

kratek rokav
polo majice
jeans kratek rokav
jeans dolg rokav

in moško spodnje perilo

majice
spodnje hlače

ter izredna ponudba vseh vrst modnih moških srajc DTR.

6.435 din do 14.040 din
9.903 din
12.870 din
20.387 din

2.150 din

1.800 din do 2.150 din

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

NOVO NOVO NOVO

KOMPASIMA NOVO POSLOVALNICO V ŠKOFJI LOKI V NAMI

Delovni čas: pon., čet. od 8. do 18. ure
tor., sre., pet. od 8. do 15. ure

POLETNE POČITNICE 88

– bogat program v domovini
– pesta ponudba počitnic v Grčiji, Španiji, Izraelu, Turčiji, Tuniziji in na Cipru

PRVOMAJSKA POČITNICA OB MORJU

– 4 ali 7 dni: hoteli in apartmaji vzdož cele obale, od 48.000 oz. 80.000 din

– Njivice na Krku – Kompasova prvomajska srečanje, od 30.4. – 3.5.

PRVOMAJSKO SMUČANJE

– Val Thorens, 29.4. – 8.5., ekskluzivni Kompasov klub od 299.000 din

IZLETI PO DOMOVINI

– po Bosni in Hercegovini, 29.4., 3 dni

– Črna gora, 20. in 27.5., 3 dni ali 2 dni

– Bosna in samostani Srbije, 27.4., 8 dni

– Biseri Makedonije, 4., 4 dni

– Z ladjo v Dubrovnik in Črno goro, 28.4., 4 dni

– Hvar, 22. in 29.4., 3 dni

– prek Plitvičkih jezer na Hvar, 29.4., 5 dni

– Brioni, 29.4., 5 dni

– Sirogojno, vsak četrtek, 4 dni

– Ohridsko jezero – za počitek in potep, vsako nedeljo od 1.5. dalje

IZLETI PO TUJINI

– Grčija, 26.4., 8 dni

– 7 dnevna križarjenja z luksuzno ladjo Egejski delfin vsako soboto od 23.4. dalje (Benetke, Pirej, Santorin, Dubrovnik...)

– Egipt, 21. in 28.5., 9 dni

– pesta ponudba za Izrael, SZ, Kitajsko

ENKRATEN IZBOR TEČAJEV ANGLEŠCINE V ANGLIJI

dvo, tro, štiri ali več tedenski tečaji

Spošni pogoji in navodila so vam na voljo v vseh Kompasovih poslovalnicah, kjer tudi sprejemamo vaše cenejne prijave: Škofja Loka (Nama) – tel.: 61-957, Kranj tel.: 28-473, Jesenice tel.: 81-768, Kranjska gora tel.: 88-162, Bled tel.: 77-245

sava kranj

industrija gumijevih, usnjene in kemičnih izdelkov

Takoji zaprosi delavce s poklicno ali osnovnošolsko izobrazbo, stare najmanj 18 let

– za delo v proizvodnji (troizmensko delo)

– za delo v skladišču (enoizmensko delo)

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Za vse informacije nas pokličite na telefon 064 24-461, int. 377 ali 737.

Pisne prijave s spričevalom o zaključeni šoli pošljite v 8 dneh na naslov: SAVA KRAJN, Kadrovska sektor, Kranj, Škofjelska c. 6.

OSNOVNA ŠOLA SIMON JENKO, p.o. KRAJN XXXI. divizije 7/a

Razpisna komisija sveta Osnovne šole Simon Jenko Kranj razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor:

- izpoljuje splošne pogoje ZZD in pogoje, določene v Družbenem dogovoru o kadrovske politiki občine Kranj
- izpoljuje pogoje določil 137. člena Zakona o osnovni šoli
- ima pozitiven odnos do pridobitev socialistične revolucije, uveljavljanja samoupravljanja in je družbenopolitično aktiven
- ima ustrezne moralnoetične kvalitete
- ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki zagotavljajo uresničevanje nalog osnovne šole

Kandidati naj pošljete prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 20 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Simon Jenko, p.o., Ulica XXXI. divizije 7/a, 64000 Kranj, z oznako: "za razpisno komisijo".

O izbri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

ALPETOUR

ALPETOUR DO PROMET
TOZD REMONT DE LABORE
Kranj, Ljubljanska c. 22

Objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih vozil:

tip vozila	Leto izdelave	prevoženih km	stanje vozila	izlicna cena – din
IMV R – 4 TL	1984	58850	vozen	2.200.000 din
IMV R – 4 TLJ	1984	57200	nevozen	1.400.000 din
IMV R – 4 TLJ	1984	55050	nevozen	1.100.000 din
TAM 60 T 5 B	1976	185869	nevozen	1.500.000 din

Licitacija bo v petek, dne 22.4.1988, ob 13. uri v prostorih TOZD – a REMONT DE LABORE – Kranj, Ljubljanska c. 22.

Ogled vozil je mogoč na dan licitacije na mestu licitacije od 10. ure do 12 ure.

Vozila prodajamo po sistemu videno – kupljeno brez kasnejših reklamacij. Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo vplačajo varščino 10% od izklicne cene posameznega vozila.

Najmanjši dvig izklicne cene je 20.000 din, v ceni ni vračunan prometni davek, ki ga plača kupec v 15 dneh od prevzema vozila. Kupec mora plačati izklicno ceno najkasneje v treh dneh od dneva licitacije. V nasprotnem primeru kupcu zapade vplačilo varščine.

Ob prevzemu vozila mora kupec pregledati številke šasije in motorja in jih primerjati z dokumenti vozila.

Udeleženci licitacije morajo zaradi identifikacije predložiti osebno izkaznico.

HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
NAKLO

Po sklepu skupščine zborna delegatov Zadružne hranilno kreditne službe, Naklo z dne 24.2.1988 se razpisuje prosta dela in naloge

VODJA ZADRUŽNE HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

Kandidati naj izpoljuje naslednje pogoje:

- srednja oz. višja ekonomska oz. druge ustreerne smeri oz. z delom pridobljene strokovne usposobljenosti
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah
- sposobnost organizacije in sprejemanja odločitev.

Delovno razmerje se sklene za nepolni delovni čas. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj v 15 dneh po objavi razpisa pošljijo prijave v zaprti ovojnici z oznako ZA RAZPIS na naslov: Zadružna hranilno kreditna služba, Naklo – C. 26. julija št. 24.

O rezultatih izbri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izbi.

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri GKZ Kranj TEMELJNA ZADRUŽNA ORGANIZACIJA, NAKLO razpisuje

PROSTA DELA IN NALOGE V RAČUNOVODSKI SLUŽBI

Pogoji: končana V. stopnja ekonomske smeri
2 leti delovnih izkušenj
poskusno delo traja 2 meseca

Delo se združuje za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov GKZ Kranj – Temeljna zadružna organizacija, Naklo – C. 26. julija št. 24.

O izbri kandidata bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem razpisnem roku.

TRŽIŠKA INDUSTRIJA
OBUTVE IN KONFEKCIJE
TRŽIČ – SLOVENIJA

TRIO – Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič, Prista-va 117, objavlja

JAVNO LICITACIJO ZA PRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

1 sekalni stroj MOHRBACH 50 A – izklicna cena v din	100.000 din
1 stroj za žigosanje MOHRBACH 6 B	100.000 din
1 stroj za šivanje gumbov Pfaff 3300 – 30/2 – 15 958/01 – CX 45	3.000.000 din
1 stroj za šivanje gumbov Pfaff 3300 – 968/01 7 B in	
stroj za oviranje gumbov 3300 – 958/01 9/01 – B	4.000.000 din
1 šivalni stroj Pfaff 545 – 113 – 601 900/11 CLDMN	2.500.000 din
15 betonskih podstavkov za kolesa – po ceni din za 1 kos 1.000 din	

Licitacija bo v petek, dne 22/4 – 1988, ob 12. uri v DO TRIO.

Ogled bo na dan licitacije od 10. ure dalje. Interesenti morajo do pričetka licitacije plačati 10% varščine. Prometni davek plača kupec. Kupec morajo preostanek kupnine plačati v 8 dneh in v istem času tudi prevzeti kupljena osnovna sredstva, sicer varščina zapade.

KOVINAR JESENICE

Komunalno podjetje
KOVINAR JESENICE
64270 JESENICE
Sp. Plavž 6

Po sklepih delavskih svetov TOZD razpisujemo, dne 22. aprila 1988, ob 10. uri

JAVNO LICITACIJO

za odpodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. kamion FAP 1616, 8,8 ton, 118 kW, 31.12.1981 izklicna cena 10.000.000 din
2. Traktor ŠTRORE 404, letnik 1979 izklicna cena 1.000.000 din
3. Gradbeno iglasto dvigalo ID 500/750, letnik 1975 izklicna cena 2.000.000 din
4. Kombi IMV 1900 s podaljšano kabino in kesonom – poškodovan, letnik 1984 izklicna cena 2.000.000 din
5. Kombi Zastava 850 – pogorel, letnik 1983 izklicna cena 200.000 din
6. Skropilnica motorna izklicna cena 200.000 din
7. kompresor pleskarski – nekompletan izklicna cena 80.000 din
8. Plug

PIKA RADOVLJICA

otroške trenirke

za starost od 2 do
12 let od 20.000 din
do 24.000 din

ZELO UGODNO

Obiščite nas!

naravni mlečno sadni napitek **PINKO**

Poskusite **PINKO** na degustacijah v
trgovinah **ZIVILA**:

15. aprila v Naklem od 14. do 15. ure
22. aprila na Kokrici od 15. do 16. ure

PINKO je naravna osvežilna pijača izdelana iz pinjenca in soka MARACUJE in MARELICE. **PINKO** je namenjen mladim od prvega do stotega leta, športnikom, otrokom in tudi vam, ki ste obremenjeni z vsakdanjimi skrbmi in napetostmi.

PINKO vas bo poživil, saj lecitin, ki ga vsebuje v izobilju ter beljakovine in vitaminji A, C, D, E, K in karotin, blagodejno vplivajo na živčni sistem in imajo celo zdravilen učinek.

PINKO – osvežite se z naravno mlečno – sadno pijačo in storite nekaj za svoje zdravje.

Mlekarja
MERCATOR
KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRAJN

KOGP — TOZD OPEKARNE KRAJN, Stražišče, Pševska 18 GRADITEV!

Na začetku gradbene sezone se pravočasno oskrbite z gradbenim materialom.

Po najugodnejših cenah vam nudimo modularne in betonske bloke, ter ostali gradbeni material za gradnjo do III. gradbene faze.

Po vplačilu nudimo skladiščenje do prevzema materiala. Organiziramo prevoze in razkladjanje z avtovigalom. Trgovina posluje tudi vsako soboto od 7. – 12. ure.

Informacije in prodaja v Stražišču, Pševska cesta 18, tel.: 21 – 140, 21 – 180, 21 – 195.

ALPETOUR

ANTENINA KARAVANA, 5 DNI, ODH 29.4., DIN 89.000

ANTENINE POČITNICE, RABAC, 26.4. – 3.5., DIN 140.000

PRVOMAJSKIE MINI POČITNICE OB MORJU (POREČ, VRSAR, ROVINJ, PULA)

UPOKOJENCEM NUDIMO POCENI POČITNICE V RABCU (DIN 78.000 ZA SEDEM DNI V APRILU)

OHRID LETALO, ODH. 26. IN 28.5.

ČEŠKOSLOVAŠKA ZA SKUPINE, VEČ ODHODOV V MAJU

ČEŠKI GRADOVI IN ZGODOVINSKA MESTA, 6 DNI, POLNA OSKRBA, ODHOD (ZAGOTOVLJEN) 27.4. (UGODNO)

GRČIJA – KRETA STARE CIVILIZACIJE, 6 DNI, ODH. 25. IN 26. 4.

RIM, VEČNO MESTO, ODH. 24., 27. IN 29.4.

COSMOPROF FRIZERSKI SEJEM V BOLOGNI, 1 DAN, ODH. 24.4.

MAUTHAUSEN OB 50. OBLETNICI NJEGOVE USTANOVITVE, 2 DNI, ODH. 14.5. (V ORGANIZACIJI ZZB NOV SLOVENIJE)

KRIŽARJENJE OD ZADRA DO HVARA IN OD SPLITA DO DUBROVNIKA, OD 30.4. NAPREJ

INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH IN POOBLAŠČENIH AGENCIJAH

Bogastvo žitnega zrna v Crispy izdelkih

Zivilski kombinat Žito Ljubljana je ponudil tri nove izdelke iz programa Crispy.

In kaj je Crispy? Izdelki Crispy so pravzaprav bogastvo celega zrna žitaric, ker jim nič ne odvzamejo, pač pa uporabijo vse od sredice do ovojnico žitnega zrna. Najprej žitna zrna zmeljejo v zdrob, katerega obdelajo pod določeno temperaturo in pritiskom ter ga v posebnih modelih (šobah) različno oblikujejo npr. v kroglice, komšice, liske itd. Balastnih snovi (otrobov) ne odvzamejo, ker želijo ohraniti bogastvo vitaminov in mineralov celega zrnja. Crispy proizvodi so lahko prebavljivi, energetsko povsem zadostujejo za zajtrk, večerjo ali vmesni obrok.

Predvsem pa je njihova prednost v tem, da ne obremenjujejo prebavil in vežejo odvečne prebavne sokove v želodcu.

Strokovnjaki priporočajo najmanj pet dekagramov balastnih snovi dnevno, če želimo zdravo kožo in dobro prebavo.

Odvečno je razlagati, kako pomembna je zdrava prehrana pri uravnavanju bolezni srca, ožilja in krvnega pritiska. Teh bolezni je vse več tudi zaradi nepravilne prehrane, preveč očiščenega žita.

Crispy proizvodi, katere izdeluje Žito, so v tujini že dolgo znani in marsikdo, ki je želel živeti zdravo, jih je plačeval s tujo valuto.

Torej nam je Žito Ljubljana po dolgem času ponudilo spet eno od zdravih živil, cigar balastne snovi preprečujejo in zdravijo kronično zaprtje, vežejo odvečne kislino v želodcu in črevesju ter s tem zmanjšujejo koncentracijo holesterola v krvi, varujejo debelo črevo pred raka ter preprečujejo nastanek hemoroidov. Crispy izdelki so priporočljivi tudi pri shujševalnih dietah.

Crispy izdelki lahko jemo z mlekom, jogurtom, juho ali pa kar same. Sicer pa skrbno preberite navodila na škatlah, tam dobite vse informacije od načina uporabe, hrambe, roka trajanja, do celotne slike prisotnih vitaminov, mineralov, ogljikovih hidratov itd.

Že samo znak NATURA marsikaj pove. Znak Natura nalaga Žitu velike obveznosti. Vsi izdelki, ki nosijo znak NATURA, morajo biti čisti plodovi narave, brez konzervansov, emulgatorjev, antioksidantov, umetnih barvil in arom.

Vsaki škatli Crispy proizvod je priložen listič z dodatnimi informacijami. Ko ga skrbno preberete, boste prepričani, da vam Žito ponuja dobro, zdravo, hrstljivo hrano in poleg nje še nekaj več! Kaj je to več, vam bo jasno, ko preberete listič, ki je priložen vsaki škatli Crispyja.

Delavski svet TOZDA Tovarna avtopnevmatike Sava – Semperit razpisuje delovno nalogo

DIREKTORJA TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- visoka strokovna izobrazba ustrezne smeri in 5 let prakse v gospodarstvu,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- primerne psihične in zdravstvene sposobnosti,
- ostale pogoje, določene v Družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike občine Kranj.

Izbrani kandidati bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite najkasneje v 15 dneh po objavi v Kadrovski sektor delovne organizacije Sava Kranj, Škofovška 6, 64000 Kranj.

Vse prijavljene kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po zaključku razpisa.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 88. letu starosti zapustila draga mama, stara mama, prababica, teta in tašča

FRANČIŠKA PLEŠA

Štembalova mama iz Struževega

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, KS, prijateljem, znancem, DO Tekstilindus, Engineering in zdravstvenemu osebju za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Hvala g. župniku za lepe poslovilne besede in opravljen pogrebni obred ter pevcem iz Naklega za lepo zapete žalostinke. Posebna zahvala velja tudi vsem tistim, ki ste jo ob njeni dolgi bolezni obiskovali na njenem domu in hvala vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

ANTONA OBEDA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in pomoč ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala organizaciji ZB in govorniku za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Žaluoči: žena Jožefa, sinova Tone in Franci z družinama, sestri Katarina in Milka ter ostalo sorodstvo

Kokrica, 8. aprila 1988

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****sprejemanje:****vsak dan od 7. do 13. ure****torek od 7. do 16. ure****sobota prost****APARATI STROJI**

Prodam skoraj nov enobrazni PLUG za traktor t.v. 30 konj. moči. Franci Polukar, Sp. Gorje 124, Zgornje Gorje 5341

Ugodno prodam pralni STROJ ei niš. Tel.: 68-185, od 10. do 14. ure 5404

Prodam novo nerabiljeno SKRINJO ih 300 litrov, 15 odstotkov ceneje. Tel.: 62-895 5410

VIDOREKORDER prodam. Tel.: 28-861, int. 25-84, od 9. do 14. ure 5419

VHS VIDEOREKORDER z deklaracijo, prodam. Tel.: 22-378 5420

TRAKTOR štore 504, prodam. Milena Langerholc, Pevno 7, Škofja Loka 5425

Poceni prodam pralni STROJ gorenje in trajnozarečo PEC em. 5. Ana Mešič, Trojtarjeva 20, Stražišče 5433

Ugodno prodam MOTOR za čolin tomos 4.8, kratka os in motorno ŽAGO sax dolmar, meč 45. Tel.: 62-727 5438

Prodam STROJ za izdelavo cementnih izdelkov, 6 različnih vzorcev ter betonski MEŠALEC 250 litrov, rabljen. Marjan Markič, Sp. Duplice 103 5441

Prodam zgrabiljalnik VZ 280 in hlevski gnoj. Gorica 11, Golnik 5451

Prodam črno-beli TV in nove GEDORE. Tel.: 28-159 5455

Prodam barvi TV iskra, star tri leta, daljninsko vodenje, ekran 56. Kokalj, Srednja vas 4, Golnik, tel.: 46-039, po 20. ur 5464

Prodam KULTIVATOR muta gorenje, 2 frezo ter kosilni greben komplet nerabiljen v garanciji. Pungeršek, Sr. Bela 32, Preddvor 5489

Prodam črno-beli TV z daljninskim upravljanjem, star dve leti. Rudi Vavpotič, Krnica 68/a, Zg. Gorje 5490

Prodam KOSILNICO moto benesi, primerno za hriboviti teren, ter frezo za sneg za traktor t.v. 30 konj. sil ali močnejšega. Janko Šurm, Dražgoše 14, Železniki, tel.: 66-837 5497

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 33-380, popoldan 5519

Enoosnov traktorsko PRIKOLICO 1500 kg in kiper, poceni prodam. Tel.: (061) 832-954 5527

Barvno TV grundig, ekran 63, rabljena, prodam za 50 SM. Kuralt, Reteteč 34/a, Škofja Loka 5537

Prodam avstrijski OBRAČALNIK priključen kosilnici MOTU in varnostni lok s streho za traktor torpedo. Tel.: (061) 612-653 5547

Ugodno prodam nov OBRAČALNIK na 4 vrtavke in bočno KOSILNICO. Reteteč 20, Škofja Loka 5553

Prodam tračno ŽAGO za razrez hladovine. Tel.: 64-132 5564

Prodam barvni TV schaub lorenz, ekran 51 cm. Tel.: 82-956 5569

Prodam TRAKTOR agria s priključki-skropilnico in kosilnico za kultivator Honda, FIČKA, vozen, neregistriran. Franc Kocjan, Kovor 102 5606

Prodam STROJA za kopiranje načrtov, tip Heliocombi 2200 in gorenje K 102. Tel.: (061) 318-550, od 7. do 15. ure 5627

Prodam malo rabljeno bočno KOSILNICO za traktor ursus C 335. Prosen, Strahinj 10, Naklo, tel.: 47-093 5666

Prodam barvni grundig, star 7 let, z daljninskim upravljanjem, cena po dogovoru. Anto Jurčič, Bivša vojašnica 14 (blizu vrta), Križe 5667

CIRKULAR s koritom in delovno mizo za žaganje drva. Ogled popoldan. Gantar, Cegelnica 20 5673

Prodam nov STOLP. Tel.: 36-357 5680

Prodam črno-beli TV ei niš. Pokopalnica 28, Kokrica 5683

Ugodno prodam ELEKTROMOTOR 5,5 KW, nov. Tel.: (061) 627-119 5690

DEŽURNI VETERINARJI

HI-FI 2 x 40 W nov in deklariran, prodam za 78 SM. Tel.: 28-436 5712

Prodam rabljeni barvni TELEVIZOR gorene. Klemencič, Ješetova 17/c, Kranj 5719

Stereo glasbeni CENTER FISHER MC 720, audio komponentni sistem s 5 stopenjskim equalizerjem in zvočniki SME 2 x 40 W. Zdravko Sajevic, Preddvorje 115/a 5720

Prodam barvni TELEVIZOR riz grand color. Tel.: 37-613 5730

Zelo ugodno prodam TRAKTOR zetor 6245, pogon na vsa kolesa z dodatno opremo. Tel.: 64-086 5742

Zelo ugodno prodam TRAKTOR deutz tip 75/a special, pogon na vsa kolesa z dodatno opremo. Tel.: 64-248 5743

STRUŽNICO fischer fi 450 x 1000, prodam. Tel.: 77-091, popoldan 5752

Prodam manjšo KOSILNICO BCS, primerno za hriboviti teren in hrastove PLOHE. Tone Žakelj, Poljanska c. 20/a, Škofja Loka 5759

Prodam starejšo nemško masivno mizarško KOMBINIRKO 80 cm 5 operacij, frezar s cirkularjem in vrtalnikom ter tračno žago 70. Gašperlin, Zupanova ul. 14, Šenčur 5762

Prodam prenosni črno-beli TV, star eno leto. Ovček, C. talcev 7/b, Koroška Bela 5772

Prodam barvni TV grundig, ekran 66 cm, daljninski za 85 SM. Tel.: 74-166, popoldan 5783

Prodam TRAKTOR IMP 539. Stojko Kristančič, Vipovč 94, Dobrovo (Gor. brda), tel.: (065) 55-176, zvečer 5786

GRADBENI MATERIAL

6 kosov schiedi DIMNIKA Ø 16 cm z zračnikom, ugodno prodam. Tel.: 23-841

Poceni prodam hrastove DESKE, 30 in 50 mm. Tenetišče 33, Golnik.

Prodam 7 m³ LESA za ostrešje, dolžine 8 m. Tel.: 35-438

Prodam zastekljena okenska krila. Tel.: 47-605 5338

Prodam betonski MEŠALEC. Tel.: 80-743, v soboto popoldan 5405

Prodam 19 kvad. m keramičnih PLOŠČIC. Tel.: 40-048, popoldan 5436

Prodam MIVKO. Tel.: 43-010 5453

Prodam hrastove in smrekove PLOHE. Mavčiče 25, tel.: 40-276 5456

Prodam suhe borove in hrastove PLOŠČE 5 cm ter kostanjeve 3,5 cm. Valjavčec, Žabljek 1, Golnik 5468

Prodam NAPUŠČ fabion. Tel.: 64-207, zvečer 5495

Prodam tri tone betonskega ŽELEZA fi 10, 10 do 15 odstotkov ceneje. Ruževič, Alojza Travnica 23, Jesenice Javornik 5552

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 33-380, popoldan 5519

Prodam črno-beli TV z daljninskim upravljanjem, star dve leti. Rudi Vavpotič, Krnica 68/a, Zg. Gorje 5490

Prodam KOSILNICO moto benesi, primerno za hriboviti teren, ter frezo za sneg za traktor t.v. 30 konj. sil ali močnejšega. Janko Šurm, Dražgoše 14, Železniki, tel.: 66-837 5497

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 33-380, popoldan 5519

Prodam črno-beli TV in nove GEDORE. Tel.: 28-159 5455

Prodam barvi TV iskra, star tri leta, daljninsko vodenje, ekran 56. Kokalj, Srednja vas 4, Golnik, tel.: 46-039, po 20. ur 5464

Prodam KULTIVATOR muta gorenje, 2 frezo ter kosilni greben komplet nerabiljen v garanciji. Pungeršek, Sr. Bela 32, Preddvor 5489

Prodam črno-beli TV z daljninskim upravljanjem, star dve leti. Rudi Vavpotič, Krnica 68/a, Zg. Gorje 5490

Prodam avstrijski OBRAČALNIK priključen kosilnici MOTU in varnostni lok s streho za traktor torpedo. Tel.: (061) 612-653 5547

Ugodno prodam nov OBRAČALNIK na 4 vrtavke in bočno KOSILNICO. Reteteč 20, Škofja Loka 5553

Prodam tračno ŽAGO za razrez hladovine. Tel.: 64-132 5564

Prodam barvni TV schaub lorenz, ekran 51 cm. Tel.: 82-956 5569

Prodam TRAKTOR agria s priključki-skropilnico in kosilnico za kultivator Honda, FIČKA, vozen, neregistriran. Franc Kocjan, Kovor 102 5606

Prodam STROJA za kopiranje načrtov, tip Heliocombi 2200 in gorenje K 102. Tel.: (061) 318-550, od 7. do 15. ure 5627

Prodam malo rabljeno bočno KOSILNICO za traktor ursus C 335. Prosen, Strahinj 10, Naklo, tel.: 47-093 5666

Prodam barvni grundig, star 7 let, z daljninskim upravljanjem, cena po dogovoru. Anto Jurčič, Bivša vojašnica 14 (blizu vrta), Križe 5667

CIRKULAR s koritom in delovno mizo za žaganje drva. Ogled popoldan. Gantar, Cegelnica 20 5673

Prodam nov STOLP. Tel.: 36-357 5680

Prodam črno-beli TV ei niš. Pokopalnica 28, Kokrica 5683

Ugodno prodam ELEKTROMOTOR 5,5 KW, nov. Tel.: (061) 627-119 5690

OD 15.4. DO 22.4.

RAZNO PRODAM

Prodam rabljeni barvni TELEVIZOR gorene. Klemencič, Ješetova 17/c, Kranj 5719

Stereo glasbeni CENTER FISHER MC 720, audio komponentni sistem s 5 stopenjskim equalizerjem in zvočniki SME 2 x 40 W. Zdravko Sajevic, Preddvorje 115/a 5720

Prodam barvni TELEVIZOR riz grand color. Tel.: 37-613 5730

Zelo ugodno prodam TRAKTOR zetor 6245, pogon na vsa kolesa z dodatno opremo. Tel.: 64-086 5742

Prodam barvni TELEVIZOR deutz tip 75/a special, pogon na vsa kolesa z dodatno opremo. Tel.: 64-248 5743

STRUŽNICO fischer fi 450 x 1000, prodam. Tel.: 77-091, popoldan 5752

Prodam manjšo KOSILNICO BCS, primerno za hriboviti teren in hrastove PLOHE. Tone Žakelj, Poljanska c. 20/a, Škofja Loka 5759

Prodam starejšo nemško masivno mizarško KOMBINIRKO 80 cm 5 operacij, frezar s cirkularjem in vrtalnikom ter tračno žago 70. Gašperlin, Zupanova ul. 14, Šenčur 5762

Prodam prenosni črno-beli TV, star eno leto. Ovček, C. talcev 7/b, Koroška Bela 5772

Prodam barvni TV grundig, ekran 66 cm, daljninski za 85 SM. Tel.: 74-166, popoldan 5783

Prodam TRAKTOR IMP 539. Stojko Kristančič, Vipovč 94, Dobrovo (Gor. brda), tel.: (065) 55-176, zvečer 5786

Prodam zastekljena okenska krila. Tel.: 47-605 5338

Prodam betonski MEŠALEC. Tel.: 80-743, v soboto popoldan 5405

Prodam 19 kvad. m keramičnih PLOŠČIC. Tel.: 40-048, popoldan 5436

Prodam MIVKO. Tel.: 43-010 5453

Prodam hrastove in smrekove PLOHE. Mavčiče 25, tel.: 40-276 5456

Prodam suhe borove in hrastove PLOŠČE 5 cm ter kostanjeve 3,5 cm. Valjavčec, Žabljek 1, Golnik 5468

Prodam vikend BRUNARICO 6 x 5 brez zemlje. Ogled možen na parceli in R 4 oddišči ohranjen, starejši letnik ter več rezervnih delov za R 4. Cvetko Bečan, Zvirovče 36, Tržič 5524

Prodam semenski KROMPIR dizere. Petrič, Trata 1, tel.: 42-431 5526

Prodam tri tone betonskega ŽELEZA fi 10, 10 do 15 odstotkov ceneje. Ruževič, Alojza Travnica 23, Jesenice Javornik 5552

Prodam pralni STROJ gorenje. Tel.: 33-380, popoldan 5519

Prodam črno-beli TV in nove GEDORE. Tel.: 28-159 5455

Prodam barvi TV iskra, star tri leta, daljninsko vodenje, ekran 56. Kokalj, Srednja vas 4, Golnik, tel.: 46-039, po 20. ur 5464

Prodam KULTIVATOR muta gorenje, 2 frezo ter kosilni greben komplet nerabiljen v garanciji. Pungeršek, Sr. Bela 32, Preddvor 5489

Prodam črno-beli TV z daljninskim upravljanjem, star dve leti.

Prodam LADO 1200, letnik 1987. Tel.: 26-848	5499
Prodam AVTOMATIK 3 M. Knific, Hrastje 38	5504
Prodam VISO 11 RE, letnik 1986 in R 18, letnik 1981-dodatno opremljen ter štiri gume 750-16, malo rabljene. Kukovič, Strahinj 96, tel.: 47-129	5505
FORD ESCORT, letnik 1981 december, 55.000 km, izredno ohranjen, prodam. Arnež, tel.: 47-175, int. 33 dopoldan	5506
Prodam Z 101 comfort, letnik 1982. Stane Bevk, Tominčeva 31, Stražišče	5513
Prodam dobro ohranjeno Z 101, letnik 1981. Potočnik, Pajerjeva 9, Šenčur	5515
UNO 80 S, letnik 1986, odlično ohranjen, prodam. Tel.: 28-245, popoldan	5517
Prodam avto Z 101, letnik 1976, registriran do februarja 1989. Pogačnik, Predosje 30, Kranj	5520
Prodam karambolirano R 4 v nevozemnem stanju, ogled mogoč v soboto in nedeljo, ob 8. do 12. ure v Struževem 3/a	5521
Prodam ŠKODO 120 L, letnik 1981, 40.000 km. Tel.: 37-383, po 11. uri	5523
Prodam opremljen JUGO 45/a, letnik 1987. Podbrezje 86, tel.: 70-151, popoldan	5525
Za ugodno ceno prodam MOTOR APN 6, ohranjen, kot nov. Fajfar Tomaž, Mleksarska 6, Kranj	5528
Prodam Z 101, registriran do februarja, letnik 1979, cena po dogovoru. Nada Tubonič, Snac bar Union, Ljubljanska 9, Bled	5532
Prodam MOTOR APN 4 za 35 SM. Naglič, Sp. Brnik 38	5533
Prodam MOTOR APN 4 in čelado nojan. Pavlin Emri, Krize 23/a	5542
Vrata in razne dele za LADO 1200, prodam. Tel.: 45-291	5551
Prodam KADETA SITY, letnik 1978. Stane Zupančič, Koroška c. 8, Jesenice	5554
Prodam JUGO 45 L, star 20 mesecov, prevoženih 16.000 in JAWO 350, letnik 1983. Ogled popoldan. Golnik 6, Ivo	5555
Prodam motorno KOLO APN 6 v garniciji in moško športno KOLO (amer). Tel.: 74-452	5557
Prodam Z 101, oktober 1982. Maistrova 8, Radovljica, tel.: 75-029	5558
Prodam R 5, Tel.: 47-535	5562
Z 850, letnik 1981, prodam. Čirče 29, Kranj	5563
Prodam Z 750 SC, letnik 1979. Tušek, tel.: 66-120	5566
Ugodno prodam R 4, letnik 1978, registriran do aprila 1989. Valjavec, Kovor 53/a, Tržič	5567
JUGO 55/a nov, izvozni model, takoj prodam. Cena maloprodajna. Tel.: 28-232	5568
Prodam Z C 1300, letnik 1982. Tel.: 25-923, popoldan	5572
Prodam MZ 250 ETZ, letnik 1982, dodatno opremljen. Tel.: 79-783	5573
Prodam R 18 TLJ, letnik 1984 decembra, lepo ohranjen, prevoženih 85.000 za 12000 DM in motorno žago 45, novo alpina, 10 odstotkov ceneje. Božo Dačić, Golnik 46	5577
Prodam karambolirano KATRKO za 25 SM. Tel.: 38-401	5578
Prodam APN 6. Tel.: 45-606	5579
Poceni prodam Z 101. Zorman, Górica 16, Radovljica	5580
R 18, letnik 1981, lepo ohranjen, z dobrim avtorediom in zvočniki, 70.000 km, prodam za 790 SM. Tel.: 51-935	5582
Prodam Z 101, letnik 1981 mediteran, 73.000 km. Kokalj, Tupaliče 48, Predvor, tel.: 45-484, po 15. uri	5585
Nujno prodam OPEL KADET, letnik 1982 ali menjam za cenejši avto. Tel.: 34-185	5587
Prodam JUGO 45, letnik 1983. Tel.: 75-485, po 15. uri	5589
OPEL KADETT, letnik 1968, obnovljen, registriran do aprila 1989, prodam. Sebenje 36, Krize	5591
Prodam osebni avto JUGO 45, letnik 1981. Tel.: 82-951	5593
Prodam GOLF, letnik 1980, registriran do marca 1989, cena 5.5 M. Tel.: 79-747	5594
Prodam 126 P, letnik 1980, registriran do februarja 1989. Kodrič, Zg. Besnica 36, tel.: 40-684	5595
Prodam FORD ESCORT, starejši lenik, cena po dogovoru. Drinovec, Strahinj 100, Naklo	5596
Prodam GOLFA, letnik 1980. Krnica 38/a, Zg. Gorje	5597
Prodam JUGO 55/AGV, star 7 mesecov. Tel.: 28-455	5598
Prodam VESPO P-200 E, letnik 1985. Mislačka 3, tel.: 27-209	5600
Ugodno prodam C-REKORD (cupe), vozen, neregistriran. Perne, Lom 22, Tržič	5605
Prodam osebni avto LADA 1500, letnik 1981. Jože Repinc, Mevkus 4, Zg. Gorje	5611
ŠKODO 120 L, letnik 1986/8, 20.000 km, rdečo, 770 SM, prodam. Tel.: 74-417	5612
Prodam avto 126 P. Tel.: 36-738	5613
Ugodno prodam R 18 TLJ, prva registracija julij 1985. Tel.: 78-406, po 15. uri	5614
Prodam 126 P po delih. Tel.: 61-487, popoldan	5615
Prodam GOLF JGL, letnik 1981, dobro ohranjen. Ivanka Porenta, Trata 15, Škofja Loka	5628
Prodam GOLFA, letnik 1981. Gorenjska 56, Kranj	5631
Prodam Z 101, letnik 1980. Rado Milanovič, Finžgarjeva 14, Lesce	5633
Prodam FIAT 750, letnik 1983. Tel.: 75-907, po 16. uri	5635
Prodam UNO 55 S in popolno opremo za dnevno sobo, spalnico in otroško sobo. Tel.: 44-514	5616
Prodam VW 1200, letnik 1975. Tel.: 37-081	5619
Ugodno prodam Z 101 mediteran. Tel.: 25-571, dopoldan, 35-557, popoldan	5622
Prodam SUBARU, lepo ohranjen, po ugodni ceni. Vidic, Na Trati 16, Lesce	5624
MINI MORIS 850, letnik 1977, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 23-010, popoldan	5637
Prodam OPEL KADET 1.2, letnik 1980. Adergas 24, Cerkle	5638
GOLF JGL-D, september 1983, dodatno opremljen, ugodno prodam. Tel.: 79-581	5643
Prodam R 18, letnik 1982. Tel.: 28-361	5644
Prodam JAWO 350, letnik 1978, za 80 SM. Tel.: 64-106, popoldan	5647
Prodam ANCILLOTTI 50 kub. cm cross. Šutna 69, Žabnica, tel.: 44-581	5648
MOPED 14 M, ugodno prodam. Repinč Edi, Krize 91	5651
Prodam BMW 2002, letnik 1974, dobro ohranjen. Tel.: 51-336	5652
Prodam LADO 1200, letnik 1973, DIA-NO 6, letnik 1977 in pločevino za spoljni del vrat ter dno prtičnika za DIA-NO 6, Kržišnik, Šutna 3, Žabnica, tel.: 44-597	5654
Prodam APN 6, star 11 mesecov. Okroglo 1, Naklo, tel.: 47-707	5655
Prodam osebni avto FIAT regatta 70, letnik 1984. Tel.: 50-521 ali Zdenko Guži, Slap 19, Tržič	5656
Prodam Z 750 SE, letnik 1981, dobro ohranjen, cena 150 SM. Zalog 16, Cerkle	5658
Prodam VW 1200 J, letnik 1976, obnovljena pločevina. Tel.: 74-976, po 15. uri	5659
Prodam VW 1200, letnik 1975. Niko Čemažar, Potok 7, Železniki, tel.: 68-808	5660
OPEL ASCONCO 1600 D, staro 4 leta, 32.000 km, prodam ali zamenjam za manjše vozilo. Tel.: 25-503	5661
Prodam odlično ohranjeno Z 101 comfort, letnik 1982 marec. Niko Bijelič, Proleštska 11, Tržič	5665
Prodam Z 101, letnik 1982, 28.000 km, cena 410 SM. Milašinovič Mile, Škofjeloška 19, Medvode	5669
Z 101 GTL, letnik 1984, registriran do aprila 1989, prodam za 6 M. Andromaka, Sp. Besnica 68, ogled po 16. uri	5672
Prodam Z 750 S, letnik 1977, zadnja desna vrata za R 4 GTL, ter žensko kolilo maraton luxus na 10 prestav. Tel.: 24-415	5674
Z 750, letnik 1978, ugodno prodam. Tel.: 68-718	5677
Novi JUGO 55 AX, prodam. Zoran Petrušić, Planina 4, Kranj	5678
Prodam JUGO 45, letnik 1986. Zasavsko 49/b, Kranj Orehek	5679
Prodam GOLF diesel, letnik 1984. Tel.: 79-892, popoldan	5682
Prodam Z 101, letnik 1974, obnovljeno in z novim motorjem, letnik 1983. Pavlič, Županova 7, Šenčur	5685
Prodam menjalnik za Z 101 in Z 750 in moped T 12. Edo Povalej, Loka 96, Tržič	5687
Prodam Z 128, letnik 1984. C. na Klanec 36, Kranj	5795
VISO club, letnik 1982, registrirano do februarja 1983, prodam. Čebulj, Moša Pijade 15, tel.: 27-628	5799
BMW 318 I, letnik 1985 september, prodam. Janez Oman, Lipica 6, Škofja Loka	5797
Z 101, letnik 1984, registriran do aprila 1989, prodam za 6 M. Andromaka, Sp. Besnica 68, ogled po 16. uri	5798
Prodam TAM 110 T 10, aluminasti kason, 5 m dolg, letnik 1976, Janez Rebolič, C. na Klanec 4, tel.: 24-201	5793
Prodam JUGO 45, star tri leta. Tel.: 79-556	5794
Prodam Z 128, letnik 1984. C. na Klanec 36, Kranj	5795
VISO club, letnik 1982, registrirano do februarja 1983, prodam. Čebulj, Moša Pijade 15, tel.: 27-628	5799
Prodam KOKOŠI nesnice, stare eno leto za zakol ali nadaljnjo rejo. Zadraga 18, Duplje	5714
Prodam 8 mesecov staro TELICO za pleme ali zakol. Jeraša, tel.: 65-279	5728
Prodam BIKCA simentalca, starega 6 tednov in krompir igor. Sebenje 38, Tržič	5736
TELČKA, starega teden dni, prodam. Bilban, Vodice ob Hribu 13, Vodice	5738
Prodam BIKCA, starega tri mesece. Nasovče 10, Komenda	5758
Prodam 8 tednov stare puške. Hribar, Šobčeva 14, Lesce, tel.: 74-013	5760
Prodam rjave JARKICE. Grašič, Zadržna 10, Kranj	5784
Prodam PUJSKE, težke 30 kg in manjše. Sp. Brnik 60	5799
Zaposlim samostojnega AVTOKLEPARJA, možnost stanovanja. AVTOKLEPARSTVO Košir, Hotemaže 67	5416
Z 126, letnik 1985 avgust, prodam. Okroglo 14, Naklo	5693
JUGO 45, letnik 1986, prodam. Tacer, Hrastje 208	5695
Prodam 126 P, celega ali po delih. Tončka Mulej, Podhom 57, Vintgar	5702
TOMOS ATX 50 in elan T 310 s prikolico, prodam. Brane, Golnik 55	5707
Ugodno prodam dobro ohranjen, obnovljen Z 101, letnik 1976. Eva Simonovič, Zg. Bitnje 54, tel.: 24-551, int. 24-14, dopoldan	5710
BWY 2002, letnik 1974, registriran celo leto, prodam ali menjam za manjše vozilo in Z 101, po delih. Tel.: 78-407	5713
Prodam Z 101 celo ali po delih, motor brezhiben, plastična z novimi gumami, stekla, luči itd. Snedic, Kranjska c. 2, Šenčur	5721
Prodam R 4, letnik 1986, cena 6.5 M. Tel.: 24-435	5722
Prodam dobro ohranjeno CROSS KOLO. Svetina, Rečišča 1, Bled, tel.: 77-022	5723
Prodam SKODO 105 S, letnik 1978, zelo ugodno, garažirana. Tel.: 60-681, dopoldan, 60-587, popoldan, Krvina, Frankovo nas. 72, Škofja Loka	5725
Prodam R 4, letnik 1975. Tel.: 78-407	5726
Prodam FIAT 132 2000, letnik 1979. Tel.: 81-022	5729
Prodam CITROEN GS super, letnik 1980, v dobrem stanju. Tel.: 37-121	5732
FIČKO, lepo ohranjen, letnik 1984, čaka na kupca za 330 SM, prevoženih 30.000. Tel.: 33-369	5733
Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1985, 30.000 km. Hribar, Vidmarjeva 2/a, Kranj	5734
Prodam novo dirkalno KOLO rog super št. 62. Tel.: 42-695	5737
Prodam VW 1200, letnik 1976. Tel.: 33-279	5740
Prodam Z 750 SE, letnik 1980, prevoženih 56.000 km in plastiča za GOLF. Tel.: 73-313	5741
Prodam FIAT 500, letnik 1980, dobro ohranjen. Ivanka Porenta, Trata 15, Škofja Loka	5742
Prodam FIAT 500, letnik 1980, dobro ohranjen. Ivanka Porenta, Trata 15, Škofja Loka	5743
Prodam FIAT 500, letnik 1980, dobro ohranjen. Ivanka Porenta, Trata 15, Škofja Loka	5744
Prodam Z 750, letnik 1978. Žnidar, Zg. Brnik 101	5745
DIANO, letnik 1979, vzdrževano, prodam. Tel.: 61-605	5746
Ugodno prodam Z 101, letnik 1979. Tel.: 34-913	5747
Prodam MZ 250 TS, dodatno opremljen. Panjan Bojan, Britof 101	5748
Prodam Z 101 GTL 55, letnik oktober 1983. L. Hrovata 5, stanovanje 41, Plana 2	5751
Prodam nerezistirani FIAT 850 in rezervne dele. Jože Bonča, Moše 17, Smlednik	5755
Prodam več 20-25 kg težkih PUJKOV. Gregorc, Sp. Veterno 3, Tržič	5748
ROLETARSTVO NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Šenčur - Obveščam cenjene stranke, da sprejemam naročila za vse vrste rolet: lesene, plastične, aluminijaste - žaluzije v vseh širinah in barvah - lamelne zavesne. Tel.: (061) 50-720	5749
Prodam mlado KOZO z mladiči. Naklo, tel.: 47-367	5752
Prodam dva TELETA, stara en teden, bicek in telička. Tenetišče 1, Golnik	5753
Prodam dvo TELETA, stara en teden, bicek in telička. Tenetišče 1, Golnik	5754

S konkurenco do boljšega dela

Avto šola tudi pri delavski univerzi

Kranj, 13. aprila — Pri Delavski univerzi Tomo Brejc v Kranju so že kupili tri avtomobile in kmalu nameravajo uvesti avto šolo, kar naj bi vsaj malce skrajšalo vrste čakajočih na šoferski izpit, vneslo pa seveda tudi konkurenco, ki naj bi pripomogla k boljšemu delu drugih avto šol v Kranju.

Kranjski izvršni svet je v sredo obravnaval poročilo o ukrepih za skrajšanje čakalne dobe v avto šolah, ki ga je zahteval 2. marca letos. V Kranju je namreč izredno dolga, skoraj leto dni mine, če nekdo želi napraviti vozniški izpit. Na delovnem sejstanku, ki ga je pripravil in sklical občinski sekretariat za notranje zadeve za vse, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, so kritično, tudi samokritično spregovorili o nakopičenih proble-

mih. Dovolj jasno je to napisano tudi v poročilu, ki ga je s predlaganimi nalogami vred sprejel izvršni svet.

Iz poročila je moč razbrati, da so se potrdile kritike o monopolnem položaju avto šole pri AMD Kranj, ki jih je kot kaže uspaval, saj imajo vozila slabo izkoriscenja. Zelo malo kranjskih instrukturjev pa to delo opravljajo poklicno, le 13 izmed 67-tih, kolikor jih poučuje na območju Izpitnega centra Kranj. Kar 25 in-

struktorjev pa se s tem delom ne ukvarja več.

Zdravo konkurenco bo vnesla nova avto šola, ki jo bosta kmalu ustanovili Delavska univerza Kranj in Zveza šoferjev in avtomehanikov Kranj.

Med sprejetimi nalogami pa je tudi določitev poligona za poučevanje prvih učnih ur praktične vožnje na manj prometnih in zahtevnejših cestah in obravnavanje teh ur kot poligonske, bo skrajšalo čakanje. S pomočjo ankete pa bodo preverili, koliko kandidatov bi lahko izpit opravljeno v dopoldanski času, saj nameravajo uvesti tudi to, da bi skrajšali čakalne vrste.

M. V.

Povprečje lahko marsikaj prikrije, pa vendar...

Šolstvo in zdravstvo v rahli prednosti

Škofja Loka, 14. aprila — Republiško primerjalno analizo med plačami v gospodarstvu in negospodarstvu od leta 1979, ki velja za dosežek največje usklajenosti, do leta 1987, so v loški občini dopolnili z nekaterimi domaćimi podatki.

Med drugim so ugotovili, da so plače v škofjeloškem negospodarstvu med slovenskimi občinami vsa ta leta nad mestom, ki ga v Sloveniji dosega njihovo gospodarstvo. V okviru negospodarstva to se posebej velja za izobraževanje, medtem ko je zdravstvo bistveno poskokoško šele lani, ko se je s predlanskima 22. mesta zavrhlo na šesto mesto.

V šolstvu kroje učiteljske plače predvsem normativi pedagoškega dela. Medtem ko v srednjem družboslovno – jezikovni šoli učitelj mora izpolniti obvezne ure v razredu, čeprav neodvisno od njega odpadejo, na primer, zaradi športnega, kulturnega dne, praznika, jih "pričesti noter", kaže, da v osnovnih šolah niso tako strogi. Družbeno pravobranilka samoupravljanja škofjeloške občine je iz ene osnovnih šol dobila vprašanje, ali terminski plan lahko načrtujejo tako, da bi bil praznik delovni dan, čeprav takrat ne nameravajo imeti niti pouka, niti proslave, pohoda, športnega dne...

A podkrepimo ugotovitve še z nekaterimi številkami. Škofjeloško gospodarstvo je bilo 1979: leta s plačami na 18. mestu med slovenskimi občinami, leta 1983 na 24. mestu, 1986. leta na 23. in lani na zelo dobrem 16. mestu. Negospodarstvo je z začetnega šestega mesta 1983. leta preskočilo na osmo mesto, predlani spet zdrsnilo na 16. mesto in lani osvojilo kar šesto mesto. Izobraževanje dosega na primerjalni lestvici navedenih štirih let trete, osmo, 13. in šesto mesto, zdravstvo pa dvakrat 20., 22. in šesto mesto.

Povprečje lahko marsikaj prikrije, osvojeno mesto ne pomeni vselej tudi dobrega rezultata (plače), pa vendar je očitno, da škofjeloško negospodarstvo prehitela gospodarstvo predvsem na račun šolstva in zdravstva, ki sta v rahlo privilegiranem položaju.

Temeljitejšo in konkretnejšo analizo primerjave plač v škofjeloškem gospodarstvu in negospodarstvu v minulem letu (po organizacijah, številu zaposlenih, izplačanih zneskih in nekaterih drugih kazalcih), podobno lanski analizi, bodo pripravili v Zavodu za družbeni razvoj. Lanska, ki je pokazala boljšo usklajenosť, kot so trdili zlasti v osnovnih šolah, je marsikoga presenetila in utisala. Zato lahko še s toliko večjim zanimanjem prikujem novo analizo.

H. Jelovčan

V Železnikih že grade

Škofja Loka, 10. aprila — Med centralnimi osnovnimi šolami v škofjeloški občini ima najslabše pogoje vsekakor šola Prešernove brigade v Železnikih, ki kot zadnja iz tako imenovanega referendumskoga programa gradnje in obno-

ve šolskih objektov, končanega v prejšnji petletki, ni več utegnila priti na vrsto. Denar se je zdaj le našel iz posebnega sporazuma s podjetji, iz prišpevka občinske cestne-komunalne skupnosti in iz združene amortizacije šol.

H. Jelovčan

Foto: G. Šinik

Vendar pa ga ne bo dovolj za celotno gradnjo oziroma obnovovo hkrati. Za letos, do začetka novega šolskega leta, je predviden le prizidek oziroma večnamenski prostor z jedilnico in toplopostajo, ki pa prenatrpanih učilnic ne bo razbremenil.

Zdaj imajo v šoli v Železnikih na razredni stopnji troizmenski pouk. Ne poznajo specializiranih učilnic, kabinetov, laboratorija, tevodavnica je vse dneve polno zasedena, priprava na šolo imajo kar na prostrem hodniku, da ne neredu v premajhnih garderobah niti ne govorimo. V šoli pravijo, da bi po izgradnji večnamenskega prostora moral takoj nadaljevati z drugo etapo, saj bi prekinitev lahko ogrozila oziroma odmaknila tako težko prizakovani cilj: dovolj učilnic za vse otroke.

H. Jelovčan

Foto: G. Šinik

Pravna svetovalnica v sindikatu

Po nasvet tudi za stavko

Kranj, aprila — Na pravno svetovalnico pri kranjskem občinskem sindikatu se zateka vse več delavcev. Učinkovitost pri reševanju sporov med delavci in delovnimi organizacijami zbuja zaupanje in opravičuje sredstva, ki jih delavci vlagajo v stanje s sindikalno članarinou.

Pravna pomoč je ena najbolj neposrednih oblik pomoči, ki jo od občinskih sindikalnih organizacij doberi delavci v tovarnah. Financira pa se iz tistega dela sindikalne članarine, ki gre iz tovarn občinskim in republiškim sindikatom. Izkušnje kranjske pravne svetovalnice dokazujejo, da je ta denar pametno naložen. Delavci iz Kranja in Tržiča vedo, da se lahko obrnejo na ta "naslov", če se jim bo v tovarni dogodila krivica. Lani je imela svetovalnica 446 obiskov največ delavcev iz delovnih organizacij, takoj za njimi pa so pravne pomoči najbolj potrebljeni upokojenci in zaposleni pri zasebnikih.

Obravnavani primeri dokazujejo, da se vse več nezakonitosti dogaja pri os-

novnih pravicah iz delovnega razmerja, saj je v zvezi z njimi iskalo pravico kar polovica vseh klientov. Preneganje delovnega razmerja, kršitev delovnih obveznosti in nespoštovanje družbenih dogovorov in samoupravnih aktov največkrat izvodejo spore med delavci na eni in delovno organizacijo na drugi strani. Drugi najpogosteji vzrok so plače, medtem ko je primerov v zvezi z nadomestili za invalidnost ali v zvezi s spremenjeno delavno možnostjo obravnavanih manj, kar pa najbrž ne pomeni, da v zvezi s tem ni nezakonitega ravnanja.

Lani so prvkrik iskali pravno pomoč tudi stavkajoči delavci, pa ne le zaradi bojazni, da jih bodo spričo odgovornosti za štrajk disciplinsko kaznovali ali celo

odpustili. Iskali so tudi nasvete, kako sploh organizirati stavko. V luči kasnejših dogodkov, ko se je sindikat pogumneje opredelil do stavke in izdelal celo stavkovna pravila, ti primeri nimajo več tolikšnega pomena. Preden pa je bilo to jasno, so bili delavci nedvomno v precepnu, kako ravnati. Pravna posvetovalnica je enega stavkajočih delavcev tudi zastopala na sodišču združenega dela.

Kako se je razpletel ta primer, nam

sicer ni znano, večina primerov pa se za

delavce uspešno konča, pa naj dožive po

prejšnjo poravnavo ali pa se znajdejo

pred sodiščem. Prav je, da delavce ne bi

je več jalovih bojev z delovno organizaci

jo, kadar mu le – ta krati pravico, in da

ima na svoji strani strokovno utemeljene

argumente. V morebitem konfliktu z mo

čnejsim nasprotnikom ima tako več mož

nosti.

D. Z. Žlebir

Upokojenci, sodelujte v razstavi

Preddvor, aprila — Dom starejših Albina Drolca v Preddvoru letos praznuje 40-letnico, ki jo z raznimi dejavnostmi nameščajo slaviti od maja do septembra. Prva bo razstava izdelkov, ki jih pri delovni terapiji ustvarijo domači oskrbovanci. Že maja bo na ogled v domu, zatem pojde tudi v krajevno skupnost Preddvor in avlo kranjske skupščine.

Da bo razstava še zanimivejša, bi jo radi dopolnili tudi z izdelki upokojencev, ki ne žive v domu, a se doma ukvarjajo z izdelovanjem zanimivih, uporabnih, estetskih predmetov, pa jih doslej še niso uspeli nikjer razstaviti. Vse te vabijo, da se oglašajo v preddvorskem domu starostnikov in prinesajo svoje izdelke. Sprejemali jih bodo do 20. aprila. Kdor pa želi o tem izvesti kaj več, lahko pokliče na telefonico številko 45-015 v ponedeljek, sredo ali petek, od 9. do 11. ure.

Izlet upokojencev na Krk

Kranj, 15. aprila — Društvo upokojencev iz Kranja pripravlja že tretji izlet v tem letu. V četrtek, 21. aprila, se bodo odpravili na Krk. Ob 7. uri zjutraj bodo krenili izpred Kina Center v Kranju, nato pa jih bo pot peljala mimo Ljubljane in Postojne do Reke, kjer si bodo ogledali pristanišče. Mimo Kraljevice pojdejo nato do Titovega mostu in čez na Krk, kjer bodo videili Omišelj, Malinsko in mesto Krk. Vrnili se bodo popoldne.

Vsi, ki bi se radi udeležili izleta, naj pohitijo s prijavo v pisarni društva upokojencev na Tomšičevi 4, kjer se lahko oglašajo vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

GLASOVNA ANKETA

Bo vodstvo pokleknilo?

Razčistimo, kaj in kako z družbeno lastino in izpostavimo neposredno odgovornost. Sicer pa imam temeljni občutek, da bo slovensko vodstvo zopet pokleknilo pred Beogradom."

Brane Grims: "Jugoslavija počasi, a očitno zanesljivo drsi navzdol. Sredstva dobrih tovarn, ki jih imamo po celih državah, se vse preveč prepletajo z zgubaši. Kar pa se tiče partije, mislim, da se bo slovenska ZK morala odločiti – kdo ji daje legitimnost, slovenski narod ali zvezna vlada?"

Posamezne misli, ki so se nam porodile ob prebiranju gradiva, za bližnjo sejo konference ZKS, smo preoblikovali v vprašanja namenjena tokratnim sogovornikom.

Kaj menite o trenutnem političnem dogajaju, kako vidite pri tem vlogi ZK?

Drago Chvatal: "Vsi smo za Jugoslavijo, vendar takšno, kjer bodo posamezne republike veliko bolj samostojne. Naše vodstvo z Stanovnikom in Kučanom na čelu mora zdržati! V zvezi z "napadi" na JLA velja reči, da so mladi upravčeno razburjeni, konec koncev so oni ti-

sti, ki bodo živelni leta 2000. Čas, ki je predviden za ustavne spremembe, je odločno prekratek; ob tem mimo grede, sprejem skupnih izobraževalnih jeder bi pomenil poraz jugoslovenske politike in narodov. Velja si zapomniti – vsak dober Slovenec je hrkr dober Jugoslaven."

Alojz Rencelj: "ZK se mora umakniti s področja gospodarskega odločanja. Potrebno je prebrati Kavčičeve spomine, v katerih je zdaj predvidel, kaj se bo zgodilo. Ni nujno, da je ravno ZK tista pisana avantgarda. Pustimo trgu svojo pot in ne indo-kritinirajmo ekonomije.

Marjeta Juranič: "Kot študentka na lastni koži občutim ta naš socializem in povem vam, da nisem prav nič zadovoljna. Ne vem, če o besedi standard sploh lahko še govorimo. Vedo naši vrli politiki, kaj se resnično dogaja s proklamiranim delavskim razredom? Kje so tu zahodni interesni široki množici – pojmi, ki so jih polne predavalnice?"

Vine Bešter

Foto: G. Šinik

GLASOVNA PREJA

V petek, 22. aprila, ob 19. uri v restavraciji hotela Creina v Kranju

misli na temo

27. APRIL IN SODOBNI ČAS
bosta predevala

Janez Stanovnik in Viktor Žakelj

Ce vas zanima, kaj bosta povedala, ce bi radi sami kaj povedali ali vprašali, javite udeležbo na številko 21-860 (tajništvo Gorenjskega glasa)

Obljubljamo, da boste uživali ob iskrivem pogovoru slovenskih razumnikov in skrbni postrežbi v restavraciji

Uredništvo Gorenjskega glasa

NESREČE

Strela zanetila ogenj

Zirovski vrh, 13. aprila — Med nevihto je strela udarila v sto let star kozolec dvojnjk, pokrit s slamo, poleg domačije Micke Mlakar na Zirovskem vrhu. Ogenj je uničil kozolec in drva, ki so bila naložena poleg, leseno domačijo pa so domači gasilci uspeli obvarovati. Gromota škoda znaša okoli tri milijone.

D. Z.

Praznik železničarjev

Festivalni dvorani v Ljubljani, pa bodo podelili tudi priznanja za najbolje urejene železniške postaje. Priznanja bodo letos dobiti Šentilj, Koper in Maribor. Železniškemu gospodarstvu podelili zlate značke za 30-letno delo. Na srečanosti, ki bo dopoldne v

Festivalni dvorani v Ljubljani, pa bodo podelili tudi priznanja za najbolje urejene železniške postaje. Priznanja bodo letos dobiti Šentilj, Koper in Maribor. Železniškemu gospodarstvu podelili zlate značke za 30-letno delo. Na srečanosti, ki bo dopoldne v